Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	ved N. T. Bruun.
Titel | Title:	Almanak for Selskabstheatre : Nytaarsgave for 1815
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kiøbenhavn : forlagt af H. G. Ludewig, 1815
Fysiske størrelse | Physical extent:	1 bd.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

55, - 3.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130023296056

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Almanak

for

Selskabstheatre.

Nytaarsgave

for

1815.

Ved

N. T. Bruun.

Kiøbenhavn.

Forlagt af H. G. Ludewig paa Børsen

No. 8.

Trykt hos C. Græbe.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Forerindring:

Ved Valget af de sex Smaastykker, som nærværende Almanak indeholder, har jeg især taget Hensyn paa hvad der kan være brugeligt for Selskabstheatre, og mit Diemeed er opnaaet, hvis Samlingen er disse en kierkommen Nytaarsgave. Det første Stykke: „Hvem veed hvad det er godt for!" er en løierlig Bagatel, som i det mindste har Nyhedens Interesse, da den er tagen af Kotzebues Almanak for samme Aar, som denne hos os udkommer, og maa ved raskt Spil more en Halvtimestiid. — Uglspilsstreger og et godt Hierte, af Forfatteren til de to Grenade-

rer, blev med meget Bifald givet her i Originalsproget af det franske Skuespillerselskab fra Petersborg. — Kotzebues Drenge fra Auvergne og Sparebøssen ere Bagateller, men have de Tillokkelser, som selv denne Forfatters Modstandere sielden nægte hans dramatiske Arbeider. — Skilsmissen af Forfatteren til de skiønne Breve om Mythologien, bærer det Præg af Følelse og Delicatesse, som udmærke hver Linie af den blide Demoustier; — og Schrøders løierlige Ugeblad, der skylder den franske: Mercure galant sin Oprindelse, vil neppe mangle Andere blandt det Publikum, som saa ofte har leet ad de pudseerlige Arvinger.

December 1814.

Udgiveren.

Hvem veed, hvad det er godt for!

Comedie i een Act

af

Kotzebue.

Oversat

ved

N. T. Bruun.

Kiøbenhavn 1815.

Forlagt af H. G. Ludewig paa Børsen No. 8.

Trykt hos C. Græbe.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Indhold:

Hvem veed hvad det er godt for!
Comedie i een Act af Kotzebue.

Uglspilsstreger og et godt Hiertе, eller Pudsenmageren, Comedie i to Acter efter Patrat.

Sparebøssen, Comedie i een Act efter Kotzebue.

Skilsmissen eller Egteskabsdievelen, Skuespil i to Acter efter Demoustier.

Drengene fra Auvergne, Skuespil i een Act efter Kotzebue.

Ægteskabet, Comedie i een Act efter Schröder.

Hvem veed, hvad det er godt for!

Comedie i een Act

af

Kotzebue.

Personerne:

Mester Snit, Skrædder.

Grethe, hans Datter.

Claus, hans Svend.

Kringle, en Bager.

Bulbar, en Slagter.

Frisk, Husarofficier.

Skuepladsen forestiller Skrædderens Stue. Paa den ene Side en Seng med Gardiner for; paa den anden et stort Skrædderbord, med et nedhængende uldent Tæppe over; paa Bordet ligger en Sax, et Persejern, en Deel Maal, og adskilligt usyet Tøi. I en Krog en stor Kiste med Laag over.

Første Scene.

Mester Snit (allene, iført med at tage sin Kistekiole paa.)

Herre Gud! en Fader kan ikke engang om Søndagen gaae rolig i Kirken, naar ham har en giftefærdig Datter hiemme. Hele Ugen igiennem har jeg nu hængt i Arbeidet. Jeg vil see paa den, som af det fine blaa Klæde kunde faae udskykket en Frakke til den tykke Borgemester, og endda beholde to Alen Stumper tilovers. Sagtens bliver Frakken lidt snever, men en Frakke har jeg dog leveret. Og de tre Alen Atlas, som jeg pudsede fra Justitsraadindens Kiole — til saadant et Snit hører

der en øvet kunsterfaren Haand. Slæbet er rigtig nok vel kort, men der ere jo Fruentimmer nok foruden hende, som feie Trapperne med deres lange Slæb. — Synd? ikke andet! hvori bestaaer den Synd? — Borgemesteren har faaet sin Frakke, og Justitsraadinden sin Kiole: anden Accord har vi ikke giort. De vilde rigtig nok have Lapper, men derpaa kunde jeg med en god Samvittighed svare: at jeg havde ingen. Hele Alen Tøi ere jo ikke Lapper! og sæt endogsaa, at Vor Herre tog saadanne Bagateller ilde op, ih, saa har man jo Søndagen og Kirken til, som en god Christen at bede om Forladelse for hvad man har giort de øvrige Dage i Ugen. — Men Sindet maa være roligt, og medens man ligger paa sine Knæe henne i Kirken, maa Ens Jomfrue Datter ikke hiemme lade Andre ligge paa Knæe for sig. Grethe siger, at hun har Snue og kan ikke følge i Kirken med mig i Dag. Den Snue kommer mig noget mistænkelig for. — Heida, Claus!

Anden Scene.

Claus. Snit.

Claus. Hvad Godt, Mester?

Snit. Siig mig: har Du ikke mærket Uraad her hiemme?

Claus. Nei.

Snit. Ikke noget med min Datter?

Claus. Nei.

Snit. Og Husar-Lieutenanten?

Claus. Nei.

Snit. Vil Du da til evig Tiid blive en Dosmerpande?

Claus. Hm; hvem veed, hvad der er godt for!

Snit. Du kiender jo dog Lieutenanten?

Claus. Aa ja.

Snit. Han, som saa tidt gaaer her forbi, og skotter op til Grethe?

Claus. Nei, han skotter ikke: han seer hende lige i Øinene.

Snit. Saa seer Du ham da gaae her forbi?

Claus. Nei.

Snit. Hvoraf kiender Du ham da?

Claus. Han her banket mig engang.

Snit. Hvor?

Claus. Her i Huset.

Snit. Altsaa kommer han ogsaa her i Huset?

Claus. Hver evige Dag.

Snit. Det er umuligt!

Claus. Det kan nok være, men han kommer alligevel.

Snit. Naar?

Claus. I Tudsmørket.

Snit. Og det har jeg aldrig hørt tale om!

Claus. Jeg troer, Mester maa ikke vide det.

Snit. Dosmer! hvorfor siger Du mig det da ikke?

Claus. I har jo ikke spurgt mig om det.

Snit. Taler Du da kun, naar Du bliver spurgt?

Claus. Har I ikke selv over hundrede Gange sagt til mig? —: Claus! hold Din Mund indtil man spørger Dig om noget!

Snit. Godt da! nu spørger jeg Dig: hvor har de talt med hinanden?

Claus. I Kiøkkenet, paa Trapperne, i Forstuen, i Gadedøren, ligesom det kan falde sig.

Snit. Ventelig sladdrer de om Kierlighed?

Claus. Nei.

Snit. Hvorom da?

Claus. Om Statssager og politiske Affairer.

Snit. De? paa det Lag!

Claus. Det er som jeg siger! de snakker om Krig og Fred, og om kronede Hoveder.

Snit. Hvem veed, hvad den Advokat har hørt!

Claus. "Jeg vil erobre Dig!" siger Hr. Lieutenanten; — :Er det ikke Krig? — "Du er min Dronning!" — :er det ikke et kronet Hoved?

Snit. En Narrehætte kunde ikke klæde ilde paa Dit Hoved! Nu videre. Naar han siger alle disse smukke Ting, trykker han hende vel i Haanden?

Claus. Nei.

Snit. Tager han slet ikke fat paa hende?

Claus. Nei, Gud bevare's! de ere de bedste Venner af Verden, ret som røde Kjør.

Snit. Og ved Afskeden?

Claus. Saa kysses de en hals Snees Gange.

Snit. Intet videre?

Claus. Nei, videre har jeg ikke seet.

Snit. Og Alt det siger Du mig ikke, Din Skurk?

Claus. Hvad kommer det mig ved?

Snit. Min Datter lader sig kysse af en Lieutenant!

Claus. Hm, hvem veed, hvad det er godt for!

Snit. Nei, nu er det ikke længer Tiid at skiæmte! Endnu i Dag maa hun sige reent ud, om hun vil have Mester Bulbax eller Mester Kringle. De har begge to beiler til hende; de ere begge to reputeerlige Borgermænd, der har Grunker paa Kistebunden og Haar paa Tænderne; de viser nok min gode Hr. Lieutenant Frisk Vinterveien. Hvordan det end gaaer, er jeg dog af med det Huuskors. — Hei, Claus! giv vel Agt paa hvad jeg nu vil sige Dig: Jeg gaaer i Kirken.

Claus. Godt.

Snit. Og Du bliver hiemme.

Claus. Nei. Det er jo Søndag; jeg skal have sviret mine Drikkepenge op.

Snit. Har Du faaet mange i denne Uge?

Claus. To Rigsdaler og tre Mark — og saa en Dreskgen af Hr. Borgemesteren.

Snit. Ei, hvorfor det?

Claus. Det veed jeg ikke. Han sagde, at min Mester var en Spidsbub.

Snit. Fy, Claus! saadanne tvetydige Talemaader maa Du ikke tage i Din Mund. I Dag gior Du mig den Billighed at blive hiemme. Jeg forærer Dig tre Mark til, saa har Du hele tre Rigsdaler. Men Du maa passe paa min Datter som en Lux, hører Du det? Jeg vilde tage hende med mig i Kirken, men hun siger, at hun har Snue. Det kommer mig noget fordægtigt for. Det kunde være muligt, at Lieutenanten listede sig herind i Huset, og saa maa Du være ved Haanden.

Claus. For at lukke ham ind ad Stuedøren?

Snit. Nei, for at smide ham ned ad Trapperne! og naar jeg saa kommer hiem, fortæller Du mig alting til Punkt og Prikke.

Claus. Godt. Men een Ting maa J endnu love mig, Mester.

Snit. Hvad er det?

Claus. Vi skal have Svinesteg til Middag; J pleier altiid at spise alt det Brune selv; i Dag maa J give mig noget med deraf.

Snit. Ja, gior Du Dine Ting fornuftigt, saa skal Du nok faae; hvis ikke, saa kiender Du min brune Stok her: med den banker jeg Dig selv baade bruun og blaa! (gaaer.)

Tredie Scene.

Claus (allene.) Nei, bliv J kun fra min Ryg med Jeres brune Knippel! I Dag er det Søndag, saa vanker der ingen Prygl, og i Morgen ikke heller, saa er det fri Mandag. Ak, gid hele Ugen lignede den! — Men det er dog ret dumt, at jeg skal blive hiemme. Jeg havde nu saa vist lovet Peer Snaps at spise Lungepølse med ham i Hvlen — og Dorthe Pottkas skulde jeg

følge paa Dandsebod i Aften. Den buk-tede Tøs har saa noget vist Apartigt ved sig til at valtse: naar hun slaaer Ar-mene om en Karl, faaer han aldrig Lov at sætte Benene paa Gulvet, og saa glind-ser hun i Ansigtet som en Æggekage. Den Steg skal jeg saaledes i Dag lade gaae min Næse forbi! Naa, hvem veed, hvad det er godt for! — Men hvad skal jeg nu bestille, for at faae Has paa Tiden! Tælle de Lap-per, som min Mester i denne Uge har ladet dratte sig igiennem Fingrene — nei, det Ar-beid blev da nok ogsaa altfor langvarigt. — Ei, der staaer jo hans Seng. Jeg vil tage mig en lille Luur. Den, der sover, synder ikke. Det er oven i Kiøbet en Seng med Gardiner for: i den kommer Fluerne ikke saa let til at spadsere En op og ned ad Næ-sen. (Han er imidlertiid krøbet op i Sengen, og gaber.) Her ligger man ret mageligt — sagtens er Sengen kun smal — men til en slakkels Skræddersvend er den da bred nok. (Han trækker Gardinerne sammen.) Nu vil jeg

tænke paa mine Drikkepenge, paa Lungepølsen i Hovlen, paa Dorthe Pottkæs og hendes Æggekage-Ansigt — det maa blive en deilig Drøm!

Fierde Scene.

Claus (i Sengen.) Grethe (kommer sagte ind.)

Grethe. Fader er i Kirken — vor dumme Claus er ogsaa ude — godt! Hvor mon Lieutenanten bliver af? Har jeg da ikke sagt ham, at naar Klokkerne ringe tredie Gang, saa betyder det, at de Andre skal skynde sig til Kirken og — han til mig! Han pleier ellers at være saa præcis paa Pletten. O, Gud give at han vilde gifte sig med mig, at jeg kunde blive en naadig Frue! han taler nok om Kierlighed, men Ordet: Giftermaal, det nævner han aldrig. Jeg er sagtens kun en Skrædderdatter, men destomindre vilde jeg jo kiøbe ham, thi Fader maatte gifte alle mine Klæder for intet. — (hun seer ud af Vinduet.) Ah, der kommer

han! Vips ind ad Gadedøren! — Han kommer her hver evige Dag, og dog banker mit Hierte hver Gang jeg seer ham smutte ind!

Femte Scene.

Lieutenant Frisk. De Forrige.

Frisk. God Morgen, søde lille Grethe! Skynd Dig og giv mig 300 Kys!

Grethe. Ikke et eneste!

Frisk. Det var som Fanden! (han kysser hende med Magt.)

Grethe. Hr. Lieutenant! jeg skriger!

Frisk. Er her da ingen hiemme, som kan høre det?

Grethe. Jo, vor gamle Else.

Frisk. Na, hun er saa døv som en Blok!

Grethe. Jeg skal skrige saa høit, at min Fader kan høre det hen i Kirken.

Frisk. Gid han vilde gaae i Kirken hver Dag!

Grethe. Og bede om Forladelse for sin Datters Synder.

Frisk. Det var endnu for tidligt. Du er jo saa bansat dydig!

Grethe. Saa? er det endnu ikke Synd nok, at jeg hver Dag snakker med Dem uden min Fabers Vidende? at jeg endogsaa sommetider giver Dem Lov at kysse mig?

Frisk. Og giver Dine smukke Læber Lov at kysse mig igien.

Grethe. Rigtig! det er just det Allerværste. Men det skal nok blive anderledes. I Dag har jeg slet ikke bestilt Dem herhid, uden for at sige Dem, at vi maae skilles ad.

Frisk. Er Du ikke ret klog?

Grethe. Det er mit ramme Alvor.

Frisk. Der bliver intet af!

Grethe. Det maa saa være.

Frisk. Jeg kan ikke leve uden Dig.

Grethe. Naar to Mennesker ikke kan leve uden hinanden, saa pleier de at gifte sig sammen.

Frisk. Ikke altid. Der gives Forhold, mit smukke Barn, som gjøre den Ting umulig.

Grethe. Jeg veed nok, at De er en af de Fornemme, og jeg kun en Borgermands Datter. Men det var vel ikke første Gang, at en fattig Pige var kommen til Ære og Værdighed. Det er ikke længer end siden i Forgaars, jeg saae Comedien om den lille Askepot, som spiller saa godt, og som Alle holder af: hun fik oven i Kiøbet en Konge!

Frisk. Ja, dersom jeg var Konge, saa vilde jeg ogsaa sætte mig ud over alle Fordomme; men det er jeg ikke: jeg tiener en Konge, som ikke vilde taale det, og jeg har en Fader, som forbyder det, en Moder, som det bedrøver, en Onkel, som vilde gjøre Nar af mig, en Tante, som vilde forbande mig, en Bedstemoder —

Grethe. Aa, saa hold dog op engang! Hvad bekymrer jeg mig om hele Deres høiadelige Slægtskab?

Frisk. Netop for at de aldrig skal volde Dig Bekymring, Grethe, siger jeg Dig Tingen som den er. At elske hinanden kan man ikke forbyde Folk — og elske hinanden vil vi.

Grethe. Skal jeg, for at føie Dem, gaae og blive en gammel Peberms?

Frisk. Bliver jeg da ikke ogsaa hver Dag ældre? eller rettere sagt: med Kierlighed og i Kierlighed vil vi til evig Tiid blive ved at være unge.

Grethe. Om jeg endogsaa kunde beqvemme mig til, at lade være at gifte mig, saa tillader Fader det ikke. Han vil partu have, at jeg skal love at tage en af mine to Friere.

Frisk. Jeg knækker Halsen paa dem begge to!

Grethe. O, det er et Par dygtige Halse, som ikke saa let lader sig knække!

Kiender De den tykke Slagtermester Bulbar? ham, det koster saamegen Umage at saae Armen op til Hovedet, naar han vil trække sin Messingkam igiennem Haaret? Eller den stirskiaarne Bageroldermand Kringle, der har de svære Solvknapper i Kiolen? det er ét Par forskrækkelige Klaverter, og naar jeg bliver udleveret til en af dem, saa kan vi for evig taze Afsked med hinanden.

Frisk. Hvorfor det?

Grethe. Jo, seer De: thi om min Mand endogsaa hver Søndag gik i Kirken og jeg hver Gang fik Snue, som nødte mig til at blive hiemme, saa har baade Slagteren og Bageren en Mængde haandfaste Svende, der ikke ere saa dumme som vor Claus; de vilde just nok ikke have megen Respect for Deres Sabel — de har baade Øxer og Jldtænger.

Frisk. Hør, Grethe, naar Du da endelig maa og skal gives, saa tag Dig en ægte Flynder til Mand: Du kan aldrig tro, hvor mageligt det er!

Grethe. Saa? mener De det?

Frisk. Saadan en, til hvem Du kan sige: "lille Mand! gaae nu hen i Kielderen paa Hiørnet, og drik Dig en Pægl; Du er mig i Veien her hiemme."

Grethe. Og saa gaaer han ogsaa?

Frisk. Det forstaaer sig. Af det Slags Mænd kiender jeg nok i alle Stænder.

Grethe. Saa? og de ere vel allesammen Deres gode Venner?

Frisk. Langtfra, søde Grethe! det er kun Din tilkommende Mand, som jeg ret har udkaaret til min hiertens fortrolige Ven.

Grethe. O, De beviser ham altfor stor Ære! (hun seer ud af Vinduet.) O, min Gud! der kommer Mester Kringle! Han marscherer lige herhen imod Huset. Han kommer vist herop. Finder han Dem hos mig, saa er jeg om en Hals!

Frisk. Jeg kaster ham ned ad Trappen!

Grethe. Men saa reiser han sig igien, naar han er trumlet ned, og kalder hele Nabolauget sammen. Jeg vil løbe ham imøde og prøve paa, at afværdige ham, inden han kommer herop. — Men — dersom han dog ikke vil lade sig vise bort! — Hurtig, Hr. Lieutenant! spring op i Sengen der, og træk Gardinerne tæt sammen. Rødes jeg til at lade ham komme op, skal han dog ikke blive her ret længe. (Hun løber ud.)

Siette Scene.

Lieutenant Frisk. Claus.

Frisk. Det er en lystig Passage! Jeg faaer alle de smukke Ting at høre, som min Medbeiler fortæller hende. Men bliver Mester Kringle altfor kielen, saa Gud naade ham! Jeg springer frem, og fugtler ham Melet af K[illegible]en med min Sabel! — (han vil op i Sengen, og seer Claus.) Hille den

Ulykke! der ligger jo allerede En og sover som en Steen! — Claus! forbandede Claus!

Claus (halv i Søvne): He! he! er Lungepølsen nu færdig?

Frisk. Jeg hugger Dig i Stumper og Stykker, og laver en eneste Lungepølse af Dig!

Claus (gloer paa ham.) Jh, hvorfor det?

Frisk. Her er ikke Tiid til at passiare. Giør Plads, jeg vil op i Sengen til Dig.

Claus. Op i Sengen til mig? he! he! hvorfor det, Hr. Lieutenant?

Frisk. Ingen lang Spørgen! Grethe er gaaet ud, Mester Kringle staaer neden for; kanskee kommer han herop, og han maa ikke see mig; begriber Du det nu?

Claus. Ja, ja, jeg begriber det perfekt; men Sengen er for smal til os begge.

Frisk. Vist ikke! til en Skrædder er der allevegne Plads. (Han lægger sig, og

styder Claus i det samme ud af Sengen paa den anden Side.)

Claus. See saa, der har vi det! Her ligger jeg paa Gulvet — hvem veed, hvad det er godt for!

Frisk. Bliv Du kun liggende. Kryb under Sengen.

Claus. Nei, jeg siger saamange Tak! jeg er ikke saa slad som en Rodspætte. (Han kommer frem.) Desuden knagede hvert et Been i Kroppen paa mig. Hvem veed, hvad det er godt for! (Han vil gaae.)

Frisk. Hvor vil Du hen?

Claus. Ud at toe mine værkbrudne Lemmer med Brændevin.

Frisk. Ikke af Stedet! Jeg kiender Din Dumhed. Om Du endogsaa ikke sladdrede, saa kunde man dog strax see paa Dit taabelige Fiæs, at jeg ligger skiult her.

Claus. Hvor skal jeg da gisre af mig?

Frisk. Kom herhid. Bliv staaende bag Gardinet. Træk Fødderne og Maven til Dig.

Claus. Maven? ja, det er ikke vanskeligt — dog jo, det er vanskeligt nok, thi jeg har ingen.

Frisk. Nei, til al god Lykke er Du saa tynd og slunken, at ingen kan drømme om, at Du er her. Men staae stille og rør Dig ikke, eller Du kan troe jeg skal kildre Dig i Siden med mit Sabelfæste!

Claus (svøbende sig ind i Gardinet:) Naa, hvem veed hvad det er godt for!

Frisk. Stille!

Syvende Scene.

Mester Kringle. Grethe. De Forrige.

Grethe. Kiere Mester Kringle, jeg er mutters ene hiemme, og saa sømmer det sig ikke, at jeg tager imod Ham her.

Kringle. Ei, hvorfor ikke det, hierte Jomfrue Snit? hvor længe vil det vel vare,

inden vi ere hele Dagen sammen, og Natten med?

Grethe. Saa? hvordan skulde det vel gaae til?

Kringle. Aa, anstil sig dog ikke saa dum som en Meelsæk! Jeg har jo allerede talt med Hendes Fader; alting er klappet og klart.

Grethe. Hvilket?

Kringle. Jh, for den Slemme! at Hun bliver min Kone.

Grethe. Nei, Fatter! dermed seer det endnu vidtloftigt ud.

Kringle. Langtfra. Der bygges bare endnu lidt hiemme hos mit; men saasnart den nye Kostald er færdig, saa skal Bruden flytte ind.

Grethe. Om Han endogsaa byggede et Slot, faaer Han dog ikke mig derind.

Kringle. Hvishvas! hvad har Hun da paa mig at udsætte? Jeg er en holden Mand, og bager hver evige Nat. Hvad Vægten angaaer, er jeg ikke af de Egensin-

dige, som seer paa Lod og Qvintin. En grundlærd Doctor, veed jeg, har engang skrevet, at Brød er svært at fordøie, og fra den Tiid jeg læsde det, bager jeg det heller for let. Paa den Maade sørger jeg paa eengang, baade for mine Medborgeres Helbred og min egen Pung; forstaaer Hun mig?

Grethe. Jeg skiotter ingen Bager om; hos ham er der Larmen og Støien den hele Nat, og jeg vil gierne have Ro at sove.

Kringle. Ei, vi vil ogsaa sove, som to Blokke, min Fastelavnsbolle! Til Arbeidet har man jo Svende; lad dem færdes og rumstere om Natten. Vi ligger i et lille Lukaf i Baghuset, og rører os ikke, førend Brødet bliver taget af Ovnen. Saa pynter min Strutte sig reen og peen, og sætter sig ved Disken og stryger mangen blank Daler ind!

Grethe. Jovist! nu skulde jeg nok sidde i Boden, og fryse, og vente paa hver en Nar, der vilde kiøbe Brød!

Kringle. Ei, for en Ufærd! de Folk, der kiøbe Brød, ere ingen Narre. Jeg skulde dog ikke troe, min kiere Jomfrue Snit, at Hun anseer det for en Tort at sidde i en Bager-Bod? I Grunden har dog ethvert Menneske her i Verden sin Bod, hvori han falbyder sine Varer; den Ene kalder det en Boutik, den anden et Magazin, den Tredie et Catheder; det er altsammen Hip som Hap! Og min Hvede Knop skal ikke allene sælge Brød, men ogsaa Kager, deilige Kirsebærkager og Æble kager! hvad siger Hun om det? og imellemstunder falder der ogsaa en Stump af Skorpen af for Hendes egen lille Mund; jeg regner det ikke saa nøie.

Grethe. Sæt sig ikke i Bekostning, Fatter Kringle; jeg nænner ikke at skille Ham ved Hans Kageskorper; og jeg maa desuden reentud sige Ham: jeg kan slet-

ikke taale at høre de Æsler skryde, dev henter Ham Melet fra Mollen.

Kringle. Saa? det skal vel være en formelig Kurv?

Grethe. Han kan pakke alle sine Simler, Strutter, Hvedeknopper og Fastelavnsboller i den.

Kringle. Hille den slemme Suurdeig! ikke saa knibsk, Jomfrue Snit! betænk vel, hvad Hun gior. En Mand, som jeg, banker ikke hver Dag paa Hendes Dor.

Grethe. Destobedre! saa behover jeg ikke hver Dag at raabe ud igiennem Nøglehullet: „her er Ingen hiemme!“

Kringle. Pas paa! jeg lever endnu den Dag, da Hun kommer til at see ud som en gammel forligget Æggekringle, som ingen Moders Siel skiotter om, ikke engang i Tilgivt. Og naar Hun da ret er smeltet af Længsel, hvad skal vi vædde, saa kommer hun til min Disk, og siger: „God Dag, lille Fatter! Hvordan gaaer det, lille Fatter? ere Simlerne og Strutterne endnu

friſke?" — Men hvad ſvarer ſaa jeg i al Gravitet? —: „Gaae ſin Vei, min Hiertе! her vanker hverken Simler eller Strutter for Hende!"

Grethe. Ha! ha! hvilke Tanker Han ikke har om ſig ſelv!

Kringle. For den ſlemme ſorte Syge! mig, en Mand, der kisber hele Ladeninger Hvede paa eet Bræt: mig understaaer man ſig at ſætte Stolen for Døren! Men der ſtikker noget under, og jeg har allerede længe mærket hvad det er. En Hr. Officier liſter ſig herop til Jomfruen.

Grethe. Hvad! vil Han ſkille mig ved mit ærlige Navn?

Kringle. Der ere visſe Folk, ſom ikke har andet, der er ærligt, end Navnet.

Grethe. Pak ſig nu, eller jeg jager Ham Pokker i Vold med den ſtore Skræddersax!

Kringle. Pokker i Vold? ſaa maatte jeg nok blive, hvor jeg er, thi her i Huſet er Pokker, Fanden og Satan løs.

Grethe (grædende): Jeg skal sige det til min Fader!

Kringle. Han er blind, det selle Skrog!

Grethe. Min Uskyldighed, min Dyd, min Ærbarhed. —!

Claus (nyser bag ved Gardinet.)

Grethe (sagte): O, Herrejemini!

Kringle. Oho! hvad var det? Der var jo En, som nøs?

Grethe. Han er ikke ret klog!

Kringle. Ere vi allene?

Grethe. Jeg skulde dog vel ikke have skiult nogen her i Stuen?

Kringle. Jeg raissonerer som saa: hvor der bliver nyst, er der en Næse — og hvor der er en Næse, der er ogsaa et Menneske.

Grethe. Han behøver ikke at have sin Næse i alleting. Jeg siger Ham nu for sysende og sidste Gang: pak sig bort!

Kringle. Hm! først maa jeg dog vide, i hvad for Selskab jeg har været her.

Nysningen kom derhenne fra Sengen. (han vil gaae derhen.)

Grethe (holder ham tilbage): Vor Kat ligger henne i Sengen og har Killinger; den river Ham, dersom Han kommer den nær.

Kringle. Altsaa var det Katten, der nøs?

Grethe. Javist; har Han kanskee aldrig før hørt en Kat nyse?

Kringle. Men der rører sig noget derhenne?

Grethe. Det er Kattekillingerne, som leger med Senggardinet.

Kringle. Saa? er der mange?

Grethe. Tre.

Kringle. Ere de kiønt tegnede?

Grethe. Blaae, hvide og røde.

Kringle. Blaae, hvide og røde? Saa? Ei, det var nogle snurrige Kattekillinger! Saa har de ellers netop selvsamme Uniform som den omtalte Officier.

Grethe. O, saa tie dog engang stille med sin Officier!

Kringle. Veed Hun hvad, min hierte Jomfrue: jeg er en stor Elsker af Kattekillinger; lad mig for Løiers Skyld see dem engang.

Grethe. Nei, jeg vil ikke!

Kringle. Men nu vil jeg! (han skyder Grethe tilside.)

Grethe (sagte): Jeg er forloren!

Kringle (trækker Claus frem.) Ei see, see! Monsieur Claus! er det Ham?

Grethe (meget forundret): Claus!?

Claus. Ja, Fatter Kringle; det er mig.

Kringle. En Huushankat?

Claus. Miau!

Kringle. Altsaa er det Ham, der jager i min Vildbane?

Claus. Det er et af mine Søndagsspilopper.

Kringle. Fanden holde Lyset for Ham! og Hun, Jomfrue Snit! er det

Hendes Uskyldighed? Hendes Ærbarhed? Saadan en vindtør Gild foretrækker Hun for mig! det skal Hendes Fader endnu i Dag have at vide.

Grethe. For mig gierne!

Kringle. Men først vil jeg tage denne Knægt en Smule i Skole, og lære ham herefter ikke at lure paa en reputeerlig Borgermand, der oven i Kiøbet er Kirkeværger og Fattigforstander!

Claus. Er det kanskee derfor Han bager sit Brød saa let? hi! hi! hi!

Kringle. Hvad! vil Du oven i Kiøbet gisre Nar af mig? (Han prygler ham.) Din Fugleskræk! Dit Kosteskaft! der har Du Din Bekomst! (Han gaaer.)

Claus. Au! au! au! (Han gnider sig paa Ryggen.) Naa, hvem veed, hvad det er godt for!

Aattende Scene.

Grethe. Claus. Lieutenant Frisk.

Frisk (springer ud af Sengen.) Langt om længe tog Fanden da den Karl!

Grethe. Jeg var i Dødsens Angst! O, Du forbistrede Claus! hvor kom Du fra?

Frisk. Jeg fandt ham ligge og sove i Sengen.

Claus. Ja, jeg sov en sød Søvn.

Grethe. Hvorfor er Du ikke gaaet ud? det er jo dog Søndag.

Claus. Mester vilde ikke have det Jeg skulde passe paa Jomfruen.

Grethe. Ha! ha! ha! og saa lagde Du Dig til at sove?

Claus. Over andre Folk kommer Lykken i Søvne: over mig kommer der en Dragt Prygl!

Frisk. Hvorfor nøs Du, Dit Faare-hoved?

Claus. Det pirrede mig i Næsen; jeg trak Krøller nok paa den, og vilde holde mig; men dengang jeg hørde Jomfruen tale om sin Dyd, kunde jeg ikke bare mig længere, og jeg maatte nyse.

Grethe. Gaae nu ud i Kiskkenet, stil Dig ved Vinduet, og pas vel paa, at ingen kommer bag paa os.

Claus. Jomfruen vil nok være en Smule allene med Hr. Lieutenanten?

Grethe. I det mindste er Du ganske tilovers her.

Claus. Men Mester har befalet, at jeg skal spile Binene op, og fortælle ham Alt hvad her passerer.

Frisk. Hvad giver Din Mester Dig derfor?

Claus. Tre Mark og et Stykke af den brune Svær af Svinestegen.

Frisk. Tre Mark er 48 Skilling — og aabner Du Din Mund, saa giver jeg Dig 48000 Fugtel paa Din egen Svær!

Claus. 48000?! saamange Prygl har jeg endnu aldrig i mine livfødte Dage faaet paa eet Bræt — ikke engang, da jeg var i Lære!

Grethe. Gaae Du kun, kiere Claus; jeg skal nok betænke Dig med Steg. Du skal faae det Stykke, hvorfor Skrædderen slagtede sin So; det er netop det allerlækreste — og saa kunde han dog ikke finde det.

Claus. Bare det da ikke maa gaae mig ligesom ham! Det Stykke hvorfor Skrædderen slagtede sin So? naa, det bliver da derved. — (med en betænkelig Mine): Endskiøndt, naar de nu bliver her ene sammen — Han og Hun — og Hun og Han — Naa, hvem veed, hvad det er godt for! (han gaaer.)

Grethe. Ret overlagt ere vi dog den stakkels Tosse megen Tak skyldige. Var han ikke saa taabelig, saa havde han for lang Tiid siden røbet os.

Frisk. Seer Du, naar Du dog engang skal gives, saa ønsker jeg Dig netop saadan en Mand som han.

Grethe. De kan altsaa udholde den Tanke, at see mig i en Andens Arme?

Frisk. Nødes jeg ikke dertil? Naar det kun er en Claus!

Claus (kommer ind igien.) Der kommer atter En.

Grethe. Hvem?

Claus. Slagteren, Mester Bulbar.

Grethe. Gaae! løb! sig ham, at her er ingen hiemme.

Claus. Men jeg har allerede sagt ham, at Jomfruen er hiemme.

Grethe. Du er dog ret en Æsel!

Claus. Naa, hvem veed, hvad det er godt for? Jeg stod i Kiøkkenvinduet, da Mester Bulbar just i det Samme kom op ad Gaden. Det er en flink Mand, og slet ikke storagtig. Han tog allerede langtborte sin Hat af, og sagde: „See, god Dag, Mosis Claus!" — „Jeg har den Ære at

takke, Mester Bulbar!" svarede jeg. — „Hvordan staaer 'en sig, Mossiø Claus?" — „Saa la la, Mester Bulbar!" — „Er Jomfruen hiemme?" — Ja, hun er, Mester Bulbar."

Grethe. Til Slutning har han vel endogsaa sagt ham, at Lieutenanten er hos mig!

Claus. Nei, det spurgde han mig ikke om.

Frisk. Altsaa, dersom han havde spurgt Dig derom? —

Claus. Jy, saa vidste han det jo allerede.

Grethe. Min Gud! jeg hører ham allerede paa Trappen. Hurtig, Hr. Lieutenant! spring ind i Kammeret; der kan De høre hvert Ord han siger.

Frisk. Lad som Du er syg, saa bliver Du strax af med ham. (han gaaer.)

Grethe. Naa, hvad staaer Du og hænger efter? Ind med Dig!

Claus. Skal jeg ogsaa gaae derind?

Grethe. Javist, ja! jeg er saa syg — jeg vil hverken høre eller see nogen.

Claus. Er Jomfruen syg? ih!

Grethe (skyder ham ind i Kammeret). Saa pak Dig dog bort!

Claus. Jeg ønsker god Bedring!

Grethe (sætter sig og vaander sig.)

Niende Scene.

Mester Bulbar. Grethe.

Bulbax. Med Forlov at komme nærmere?

Grethe. Ak, kiere Mester Bulbax! min Fader er ikke hiemme, og jeg har saadan en Hovedpine, at det er som om mit Hoved skulde slækkes, hver Gang nogen flytter en Fod. Jeg maa derfor ret indstændig bede Ham, at lade mig være allene.

Bulbax. Ei, jeg vil være Hendes Doctor.

Grethe. Jeg behøver ingen Doctor; det gaaer nok over af sig selv, naar jeg bare har Rolighed.

Bulbax. Naa, bestobedre! saa kan jeg tale en Smule omstændelig med Jomfruen.

Grethe. Jeg kan slet ikke tale; hvert Ord er mig som en Hammer i Hovedet.

Bulbax. Hun skal heller ikke tale; jeg vil tale for os begge, og Hun skal høre paa mig, indtil Hendes gode Fader kommer hiem: saa svarer han nok for Hende.

Grethe. Nei, Gud bevare's! jeg kan heller ikke taale at høre Andre tale, især ikke saadan en grov Basstemme. Vis mig den Foielighed, kiere Mester, og kom igien i Eftermiddag.

Bulbax. Ei hvad! Hvem der giemmer til Natte, giemmer til Katte! Jomfruen er jo ikke af Marzipan eller Sukkerbrød, og siden Hun dog snart skal være en god ærlig Slagterkone, saa maa Hun

i Tide vænne sig en Smule til det Plumpe, forstaaer Hun mig?

Grethe. Jeg forstaaer intet, og vil heller intet forstaae.

Bulbax. Vor Herre har jo tilborlig udstafferet Hende med Kiød og Been. Jeg tør bande paa, Hun veier sine halvaattende Lispund.

Grethe. Jeg troer Han anseer mig for en af sine Marskoxer!

Bulbax. Bevare's vel! det var en jammerlig Oxe! Men for Løiers Skyld, hierte Jomfrue, besøg mig engang henad Aften i min Bod, saa skal jeg veie Hende paa den store Kiødvægt.

Grethe. Det skal være mig en stor Ære!

Bulbax. Det maa jeg lide! Altsaa er Kiøbet sluttet.

Grethe (spodsk): Saa? mener Han rigtig det?

Bulbax. Ih javist! Fire Uger efterat jeg første Gang havde veier min salig Kone,

holdt vi Bryllup, og saa sandt som jeg hedder Baldrian Bulbax, har hun aldrig fortrudt det! Dengang jeg fik hende, skal Fanden tage mig, om hun veiede mere end 5 Lispund og 13 Pund; men da Konen døde, havde hun allerede drevet det til 8 Lispund og 12 Pund! — og saaledes skal det næst Guds Hielp og Bistand ogsaa gaae med Hende. Thi jeg slagter hver Uge en Oxe, sommetider vel gar to, og om det uforsnuftige Politie endogsaa sætter Taxten ned for mig, saa behielper jeg mig som en god Christen med Vægten, og Benene maa jeg ogsaa have betalte. Kort sagt: jeg er en Mand, hvis Pengepung er ligesaa trind og buttet som hans Mave.

Grethe. Med al Respekt for Hans Mave og Hans Pengepung, saa passer vi to slet ikke sammen.

Bulbax. Hvorfor da ikke? Mener Hun kanskee, fordi jeg har de fire lange Rækler derhiemme? Sandt nok, det er nogle Ravneunger, men de kiender min

Tyremie, og naar jeg bare lader den pibe dem et Par Gange omkring Ørene, saa knyer de ikke et Muk.

Grethe. Gud bevare mig for en Mand, der bruger Tyremien!

Bulbax. Hun troer dog vel aldrig, at jeg tænker paa, at lade Hende dandse for den? Nei, jeg er den sagtmodigste Mand af Verden. I samfulde aatte Aar havde jeg min salig Kone, men det Vidnesbyrd, veed jeg, hun skal give mig paa Dommedag: at i alle de aatte Aar har jeg neppe smurt hendes Ryg tyve Gange!

Grethe. Jeg betakker mig alt for den første Gang! og naar jeg da endelig skal sige Ham min rene Hiertens Mening, saa klinger den som saa: Gaae sin Vei! thi jeg gifter mig ligesaalidet med Ham som med Hans store Slagterhund.

Bulbax. Det var som Satan! Nei, hør bare! Jomfruen sætter sig paa Bagbenene; men Hun giver nok Kisb! jeg siger

Hende, min hierte Jomfrue Snit: Hun giver, min Siel, nok Kiøb!

Grethe. Vil Han maaskee hente sin Tyremie?

Bulbax. Jh nu, med Tiden kunde den ikke være saa ueffen. For det første maa Hun vide, at jeg er kommen efter alle Hendes Ficunterier, og at jeg blamerer Hende og giør-en Allerhelvedes Allarm, dersom Hun ikke paa Timen synger af en anden Tone!

Grethe. Gaae Han hiem i sit Slagterhuus, og brøl omkap med sine Oxer!

Bulbax. Aa, jeg veed nok, hvorfor Hun er saa kiephsi! Hendes rare Hr. Lieutenant er i Farvandet, er han ikke?

Grethe. Hvad vil Han sige med sin Lieutenant?

Bulbax. Jeg veed alleting! jeg har stillet mine fire Drenge paa Luur. Det er nogle skiffige Kistere. Der har ikke liftet sig en Kat herind i Huset, uden at jeg jo strax har faaet det at vide. Og nu nys-

sens — min Jesper har allerede i to Timer staaet paa Udkig, og saa kom han rendende hiem saa forpustet som en Tyrekalv, der bisser. „Fader!" sagde han: „aldrig saasnart gik Mester Snit hen i Kirken, førend Hr. Husaren klaprede over Gaden med sin Sabel!"

Grethe. Hvad kommer det mig ved?

Bulbax. „Dengang han kom til Jomfrue Grethes Gadedør," sagde Drengen, „kiggede han rundt omkring, for at see om Naboerne ikke mærkede det, og vips! var han inde af Døren."

Grethe. Hvilken dum Sladder! Hvor skulde han da være?

Bulbax. I Skiul. Maaskee endogsaa her i denne Stue.

Grethe. Ha! ha! ha! Jeg skal sige Ham, Mester Bulbax, hvad det er Hans Dreng har seet: min Fader har en heel Deel Uniformer i Arbeide for de Herrer Officierer. En af dem blev færdig i Af-

tes, og saa tog vor Claus den for Løiers Skyld paa, og gik et Øieblik udenfor Gadedøren med den.

Bulbax. Snak har vi nok af! Nei, min Jesper kiender Jeres Claus, det Flynderskind, ret godt. Det er kun et Par Dage siden de sloges med Sneebolde. Nei, nei, lille Jomfrue, Lieutenanten er her i Huset, og gisr Hun mig gal i Parykken, saa skal jeg nok hitte ham.

Grethe. For mig gierne! leed kun om ham.

Bulbax. Vil Hun lade det komme an paa det Samme?

Grethe. O ja; men finder Han ham ikke, saa river jeg Hans Øine ud!

Bulbax. Det har vel ingen Fare. Lad mig engang see. En Seng med Gardiner — (han kigger ind i den.) Nei, der er han ikke. (han søger i alle Kroge.) I Kisten der er han heller ikke.

Grethe. Vil Han ikke lede om ham derhenne under Bordet?

Bulbax. Hvad andet? Under det store Bord kunde der jo bivouaquere en heel Escadron. (han løfter Teppet op.)

Grethe. Naa? attrapperede Han Forposterne?

Bulbax. Spot Hun kun! Den, der leer sidst, leer bedst. Her i Stuen er han rigtig nok ikke, men hvordan har det sig derinde i Kammeret? he?

Grethe (sagte): Jeg skulde dog troe, at han har slaaet Skudden for!

Bulbax. Hvad mener Hun, Jomfrue? skal jeg ogsaa visitere Kammeret?

Grethe. Som Ham lyster!

Bulbax (vil derind.) Aha! Døren er i Laas — dog nei, i Laas er den ikke, men der er slaaet en Skudde for indvendig. Aha, Jomfrue Snit! vil Hun kanskee bilde mig ind, at der kan være slaaet Skudde for indvendig, uden at der er nogen i Kammeret?

Grethe. Hvad kommer det mig ved? Claus er vel derinde.

Bulbax (bankende): Vil naadige Herre ikke være saa god at lukke op? Mester Bulbax vil have den Ære, at ønske naadige Herre en behagelig god Morgen, og dersom Deres Velbaarenhed ikke lukker op med det Gode, saa sparker jeg Fylbingen ind! — Naa? — bliver der snart noget af? — Naadige Herre kan troe mig paa mit Ord: jeg har en Pote, hvor den tramper, der giver baade Gulve og Trapper sig.

Grethe. Han er dog vel ikke desperat, Mester?!

Bulbax. Jo, saa desperat vil jeg være.

Grethe. Han vil rigtig sparke Døren ind?

Bulbax. Jeg har Raad til at betale den.

Grethe. Hvad vil min Fader sige?

Bulbax. Han vil sige, at jeg er en ærlig og brav Nabo, som i hans Fraværelse har vogtet hans Huus for Spot

og Skam. Kort og godt — Paf! — Paf!

Grethe (sagte): Jeg er dødsens!

Bulbax. Og nok engang: Paf!

(Døren springer op.)

Tiende Scene.

De Forrige. Claus (i Lieutenantens Kiole.)

Claus (kommer spankende ud.) Naa? hvad er det for en skammelig Stsi?

Grethe (sagte): O, bravo!

Bulbax. Mossiø Claus! Er det Ham?

Claus. Javist er det mig! Kan man da ikke engang have Ro om Søndagen? Jeg havde lukket mig en Smule inde med min Courage, og vilde see, hvordan denne Kiole klædte mig.

Grethe. Naa, Mester Bulbax? sagde jeg Ham det ikke?

Bulbax (sagte): Forbandede Streg! dengang har min Jesper dog seet feil.

Claus (som før, spankende op og neb med en storagtig Mine): Der kommer mig saadan en tyk Mavepølse anstigende, og forstyrrer mig i mine militairiske Betragtninger, og mener, at fordi han slaaer Alverdens Oxer for Planeten, har han ogsaa Lov til at lege Skaktavle meb os!

Bulbax. Aa, hold sin Kiævt!

Claus. Nei, jeg vil ikke holde min Kiævt. Naar man har saadan en Kiø'e paa Kroppen, saa farer Fanden En strax i Kroppen. Han maa vide, Mester Bulbax, at Skrædderne vare allerede til i Verden, dengang der endnu slet ikke var tænkt paa Slagterlauget.

Bulbax. Nu er jeg snart kied af den Sludder!

Claus. Vor Bedstepapa, Adam, omgikkes med alle Dyr og sirebenede Kræ, som om de kunde være hans kiødelige Brødre; af Ham harJ ikke lært dette Slagteri; men vi Skrædere, vi respecterer ham som vores

Oldermand: thi han syede det første Forklæde, af Figenblade; hvad Alenen kostede, veed jeg ikke.

Bulbax. Han er en Abekat!

Claus. Nu er det Avind, som taler af Hans Mund, fordi Hans Haandværk først er kommet i Brug efter Syndfloden. Skrædderne sad allerede med i Paradiis; veed Han vel det!?

Bulbax. Bie Du kun: jeg skal pille Hovmodsnykkerne ud af Dig! (Han prygler ham). Saa! tag nu det, Dit Pindsviin, som kun traade Dine Lægge i en Synaal! (han gaaer.)

Claus. Au! au! au! (gnidende sin Ryg): Naa, hvem veed, hvad det er godt for!

Grethe. Det brutale Menneske!

Ellevte Scene.

Lieutenant Frisk. De Forrige.

Frisk. Er han borte?

Claus. Ja; kom nu og tag Deres Kiole tilbage; det er nok længe siden, den er bleven saa godt banket.

Frisk. Naa, hvad siger Du, Grethe? Var det ikke polidsk af mig? Saasnart jeg hørde, at Du bildte Slagterknolden ind, at Claus havde taget en Uniform paa, flyede jeg ham strax i paakommende Tilfælde min.

Claus. Nei, da priser jeg min gode gamle Trøie; i den er der ikke for en Dsit Courage, og uden Courage slipper man immersæk bedst igiennem Verden.

Grethe. Den Grobian forskrækkede mig saaledes, at jeg endnu ryster over alle mine Lemmer.

Frisk. Berolige Dig, søde lille Grethe! og lad os hellige Kierlighed de faa Minutter vi endnu har tilbage.

Claus (seer ud af Vinduet). Ja, og det vil ikke vare længe, thi der kommer Mester hiem fra Kirken.

Frisk. Din Fader! —

Grethe. O Gud! o Gud! —

Claus. Naa, hvem veed, hvad det er godt for!

Frisk. Hvor skal jeg nu hen?

Grethe. At komme ud af Huset er umuligt; De møder ham. —

Frisk. Op i Sengen —

Grethe. Vist ikke; der pleier han at lægge sine Klæder.

Frisk. Eller ind i Kammeret —

Grethe. Endnu mindre! han gaaer gierne derind og sover en Timestiid, førend han spiser til Middag.

Frisk. Saa maa jeg vel oppebie ham her paa staaende Fod?

Grethe. Nei, saa er jeg ulykkelig! Veed De hvad? kryb her under Skiæderbordet. Saasnart Fader er gaaet ind i Kammeret, kan De smutte bort.

Frisk. For Din Skyld finder jeg mig i Alt. (Han kryber under Bordet).

Claus. Hi! hi! hi! nu sidder Lieutenanten og kukkelurer under Bordet!

Grethe. Du, Claus, sæt Du Dig op paa det, og tag et Stykke og sye paa.

Claus. Sye i Dag? paa en hellig Søndag!

Grethe. Jeg vil tractere Dig med Caffee.

Claus. Med Caffee? Hille Skamfærd! ja, saa vil jeg da sætte et Hierte paa denne Poet-Albue, for jeg gider gierne have Caffee. Men, Jomfrue, Bordet er skrøbeligt; de to Been ere brøstfældige, og det knagede allereve dygtigt i dem i Gaar.

Grethe. Ja, men Du veier ikke meget. — Hør, Hr. Lieutenant: hold fast paa de to brøstfældige Bordbeen, og stil Dem med Ryggen op imod Borddadet; det varer kun et Par Minutter.

Frisk (under Bordet): Godt! jeg er allerede i Positur; men det er en forbandet umagelig Stilling!

Claus. Naa, saa vil vi da i Guds Navn sætte os paa vort Skrædderbord!

Hvem veed, hvad det er godt for! (Han springer op paa Bordet, og begynder at spye.)

Grethe. Og jeg vil skynde mig at faae mi.. Strikstrømpe fat! (Hun sætter sig til at strikke.)

Tolvte Scene.

Mester Snit. De Forrige.

Snit. Ei, ei! saa flittig paa en Søndag?

Claus. Ja, Mester, jeg kiedede mig, og saa foer Flittigheden mig i alle Fingerenderne.

Snit. Og Du ogsaa, Grethe? hvordan er det med Din Snue?

Grethe. Jeg har rigtig ligesom en Feber.

Snit. Lad mig engang føle Din Puls. — Ja, ja, Du har virkelig en Feber i Blodet. Drik brav meget koldt Vand, saa gaaer den nok over. (sagte til Claus): Har her ingen været?

Claus. Været? nei! Dog jo, Mester Kringle har været her, og Mester Busbar ogsaa.

Grethe. Ja, Fader, de har ret plaget mig.

Snit. Hm, det er af de Plager en ung Pige nok synes om. (sagte til Claus): Hvor stikker Lieutenanten?

Claus. Langt borte er han nok ikke.

Snit. Det tænker jeg med. Men nu, da jeg er hiemme, har det ingen Fare. (sagte): Du har dog vel givet noie Agt paa Hende?

Claus. Jeg har ikke sluppet Hende af Syne.

Snit. Og hun er slet ikke kommen ud af Stuen?

Claus. Nei, slet ikke.

Snit. Destobedre! — Hør, Børnlille, siden jeg seer Jer være saa sittige, saaer jeg ordentligt Lyst til at følge Jeres gode Exempel. (han tager sin Kiole af og kaster den paa Sengen.) Jeg har et Par Lommer

og en Krave at sye her paa det nye Liberie, som den nye Baron lader gisre til sin nye Tiener.

Grethe. Ei, Fader! I pleier jo ellers at være saa søvnig, naar I kommer hiem og har hørt Præsten præke.

Snit. Men i Dag er jeg munter. Hans Velærværdighed fortalde om Israeliternes Klæder i Ørkenen, der havde holdt i 40 Aar — og saa speculerede jeg paa, hvad det maa have været for Syening!

Grethe. Men en lille Luur før Maaltidet bekommer Jer altiid saa godt. I gjorde dog bedre i at gaae ind i Kammeret.

Snit. Nei, Barn, dertil er jeg altfor oprømt. Du skal see, jeg vil hoppe op paa mit Arbeidsbord, ligesaa let som for 20 Aar siden. (Han gjør det; Benene gaae fra Bordet, og Frisk, Snit og Claus ligge pludselig hulter til bulter, og stirre forundrede paa hinanden.)

Grethe (sagte): Nu Gud naade mig arme Pige!

Claus. Naa, hvem veed, hvad det er godt for!

Frisk (endnu liggende paa Gulvet): See god Dag, min kiere Mester Snit! hvordan gaaer det? endnu rask til Beens?

Snit (ligeledes): Ærbødige Tiener, Hr. Lieutenant! har De kanskee anseet mit Skrædderbord for et Telt?

Frisk (reiser sig). Jeg giorde Deres smukke Datter en lille Visit; vi saae Dem komme, og da jeg veed, at De sommetider har alskens underlige Griller, saa skiulde jeg mig for Løiers Skyld.

Snit (reiser sig). Ja, velbaarne Hr. Lieutenant, jeg har blandt andre den naragtige Grille, at jeg vil have min Datter skal være ærbar og skikkelig, i det mindste saalænge hun er i mit Huus. Om kort Tiid skal hun givtes, og dersom hendes tilkommende Mand da intet har derimod, saa maa hun for mig gierne skule hele

Deres Escadron under Borde og Bænke; men indtil den Tiid skal jeg have mig frabedet —!

Frisk. Ei, saa givt Dig, Grethe! givt Dig jo før jo heller!

Snit. Og siden jeg ikke kan invitere velbaarne Hr. Lieutenant til mit slette Middagsmaaltiid, saa beder jeg Dem —

Claus (reiser sig hurtig). Slette Middagsmaaltiid, Mester? vi har jo Svinesteg: Lieutenanten tager nok til Takke.

Snit. Hold Din Mund!

Frisk. Jeg forstaaer Ham, min kiere Mester, og ønsker god Appetit! (sagte): Du, Grethe, husk paa mit gode Raad: tag Du Dig kun friskvæk en Mand, men den dummeste Du kan faae! (han gaaer.)

Trettende Scene.

Snit. Grethe. Claus.

Snit. Blev der nu aftalt en Sammenkomst?

Grethe. Ak nei! han sagde mig for evig Levvel!

Snit. Gid han sad i Siberien og spilte Piquet med Vandamme! — Naa, Mosfis Claus!

Claus. Hvad Godt, Mester?

Snit. Du er dog vel ikke kommen til Skade ved Faldet?

Claus. Nei, Gud skee Lov, ikke en Snuus!

Snit. Det er mig kiert: saa behøver jeg ikke at lægge Fingrene imellem.

Claus. Hvad søger Mester om?

Snit. Om min Stok.

Claus. Vil I gaae ud at spadsere?

Snit. Nei, min Stok skal bare giøre sig en lille Spadseretour paa Din Ryg.

Claus. Lad det kun blive derved, Mester; jeg har allerede faaet Prygl to Gange i Dag.

Snit (i det han banker ham): Ja, men alle gode Gange ere tre, veed Du nok. Din Galgenknebel! Din Ryg skal blive ligesaa bruun som Svinestegen.

Claus. Au! au! au! (i en klæbende Tone): Naa, hvem veed, hvad det er godt for!

Snit. Og nu kommer Touren til Dig, min Jomfrue Datter! (svingende Stokken): Jeg har stor Lyst til ogsaa at danse en Kiepperyggedands med Dig.

Grethe. Aa, kiere Fader! tilgiv mig bare denne ene Gang; jeg skal aldrig giøre det mere!

Snit. Saa erklær Dig paa Timen: Mester Kringle eller Mester Bulbax? hvilken af dem vil Du have?

Grethe. Aa, kiere Fader! det er et Par grove Flegler; jeg vil ingen af dem have.

Snit. Grove ere de, det er sandt; men det har intet paa sig. Om Du endogsaa valgde Dig den høfligste Mand i den hele By: hvad hialp det? imod sin Kone er endogsaa den Høfligste grov.

Grethe. Ak, Fader! naar man har den Lykke at være en Skrædderdatter, og oven i Kiøbet Jeres Datter, saa er man forkielet og altfor vant til sin Levemaade.

Snit, (som føler sig smigret): Nu, ja — ja — det forstaaer sig. Men givtes maa Du og givtes skal Du. Jeg vil ikke længer staae Skildtvagt i mit eget Huus.

Grethe. Ja, Fader, jeg vil ogsaa givte mig, men lad mig bare have Lov at vælge selv.

Snit. Det har jeg jo for længe siden givet Dig Lov til. Har jeg ikke over hundrede Gange sagt: tag en ærlig Haandværksmand, ligegodt hvilken! Og om han endogsaa var ligesaa fattig som en Mus i en Tiggers Spisekammer, derpaa skal der flet

ikke komme an, thi jeg har Guds Velsignelse.

Claus (pegendepaa Kisten): Ja, Mester, I har Guds Velsignelse — af store Stumper og Lapper!

Snit. Æsel! Din dumme Pantomime kan Du gierne spare.

Claus. Æsel? er jeg en Æsel? naa, hvem veed, hvad det er godt for!

Grethe. Dennegang har Du Ret, Claus. — Velan, Fader: naar I lader mig have frit Valg, saa tager jeg — vor Claus.

Snit. Claus!?

Claus. Mig!? Hille den sorte Jode!

Grethe. Det er en brav og flinkelig Knøs; og naar I lader ham blive Mester —

Claus. Top, Jomfrue! jeg er fix og færdig!

Snit. Vogt Dig, Grethe, at jeg ikke tager Dig paa Ordet;

Grethe. Det er mit ramme Alvor.

Snit. Claus er kommen af skikkelige Folk; sagtens er han saa dum som en Stokfisk, men sin Maal kan han bruge trods den Bedste. — Hvad siger Du, Claus? Vil Du være min Svigerson?

Claus. Ih ja, hvorfor ikke det?

Snit. Men jeg vil dog ikke sælge Dig Katten i Sækken. Veed Du, hvorfor Grethe tager Dig?

Claus. Nei.

Snit. Forbi Du er en Dumrian, som hun mener hun kan gisre med, hvad hun lyster.

Claus. Ih nu — hvem veed, hvad det er godt for!

Snit. Naa, mig er det ligegodt. Du skal faae hende.

Claus. Tre Gange har jeg faaet Prygl i Dag, men den, der har Lykken med sig, løber dog af med Bruden! (han gier Grethe nogle flaue Kiertegn.)

Snit. Saa raader jeg Dig: bliv Din hele Levetiid ved Dit gamle Valgsprog,

Uglspilsstreger og et godt Hierte

eller

Pudsenmageren.

Comedie i to Acter,

efter

L'elspiegle

af

Patrat.

Personerne:

Dumont, Herremand.

Armantine, } hans Børn.
Charle, }

Valcour, Dumonts Ven, og Lærer hos hans Børn.

Nicodemus de Betiset, Armantines Frier.

Handlingen foregaaer i Dumonts Hauge. Paa den ene Side af Skuepladsen er en stor Rosenbusk, bag hvilken man maa kunne skiule sig for de Spillende, og dog sees af Tilskuerne.

Første Act.

Første Scene.

Dumont. Valcour.

Dumont. Ja, min kiere Valcour! Du fortiener min fuldkomne Tillid, og jeg vil ingen Hemmelighed have for Dig.

Valcour. Jeg skylder Dem saameget! —

Dumont (med Varme): Du skylder mig slet intet, kiere Valcour. Jeg var Din salig Faders fortroligste Ven; han har viist mig utallig mange vigtige Tienester; medens han levede kunde jeg ikke gien-

gielde ham. Ulykkelige Hændelser skilte Dig ved Din Formue, min Ven. Ved at gisre Alt for Dig, hvad der stod i min Magt, og ved at omgaaes Dig som min Søn, troede jeg, det skulde lykkes mig at afbetale noget af det Gode jeg skyldte Din salig Fader, men jeg er tvertimod kommen dybere i Gield.

Valcour. De?

Dumont. Ja, just jeg!

Valcour. Hvorledes det, om jeg tør spørge?

Dumont. Jo, hør kun, om jeg ikke har Ret: jeg opoffrede min Datters Opdragelse for den Glæde, bestandig at kunne beholde hende hos mig herude paa Landet. Dengang Du kom hertil, forstod hun intet andet, end at elske sin Fader; men i de tre Aar Du nu har været i mit Hus, har Du givet Armantine en saa fuldkommen Dannelse —!

Valcour. Deres Datter er saa lærvillig, har saamegen Aand og Hierte! —

Dumont. Og Du saamange Kundskaber, saamange Talenter! Især besidder Du et, som jeg holder forfærdelig meget af.

Valcour. Og det er?

Dumont. Det, at gjøre Dig elsket af Alle!

Valcour. Jeg er —

Dumont. Du er saaledes, som jeg beskriver Dig. Min Charle, for Exempel: den Uglspil skulde jo kun have blevet her en Maaned; men jeg kan ikke faae Krabaten hiem igien til sit Institut; han siger, at Din Underviisningsmaade er saa let, saa fattelig —

Valcour. Han har et meget lyst Hoved.

Dumont. Og Du meget sieldne Fortienester. Hvis Din strenge Philosophie ikke tilspærrede Dit Hierte for enhver Lidenskab, saa kunde Du med Tiden komme til at spille en stor Rolle i Verden.

Valcour. Troe mig, det er ikke af Ufølsomhed, at jeg foretrækker det beskedne

Mørke for den farlige Glands. Hvormange Tusinde have ikke styrtet sig i stedsevarende Ulykke, fordi de vilde forevige deres Rygte? O, Mennesket kan være saare lykkeligt, uden at være berømt, men aldrig uden at være godt og ædelt!

Dumont. Jeg priser Din Viisdom, min Ven; men — jeg dadler Dit Fruentimmerhad.

Valcour. Forlad mig! det har jeg langtfra ikke.

Dumont. Jo, jo, og denne Vished har forstyrret mig en Plan. — Jeg havde i Sinde —

Valcour (deeltagende): Hvad havde De i Sinde?

Dumont. Men jeg holder af mine Venner for deres egen Skyld, og det skulde gjøre mig overmaade ondt, at paalægge nogens Tilbøielighed den mindste Tvang.

Valcour. Hav den Godhed at forklare Dem nøiere.

Dumont (tager ham ved Haanden.) O, min kiere Valcour! Du veed endnu ikke, hvad Venskab formaaer over et erkiendtligt Hierte.

Valcour (med Følelse): Dersom jeg ikke vidste det, vilde Le snart have lært mig det!

Dumont. Ikke saa snart endda. Jeg kiender Dig: Du vaager noie over enhver af Dit Hiertes Bevægelser. Du er for meget Philosoph til blindt hen at overlade Dig til Venskabs Henrykkelser, og for stor Fruentimmerhader til at gisre Bekiendtskab med Amor!

Valcour. Men hvor kan De falde paa, at jeg —?

Dumont. Mig har disse to trostende Følelser skienket al mit Livs Lykksalighed! Men jeg veed, at gisre Forskiel paa dem: Kierligheds flygtige Ild blænder, men svinder tilsidst hen i Rog; Venskabs hulde Baand derimod har det tilfælleds med Ma-

beravinen, at jo ældre det bliver, jo ſkærkere bliver det ogſaa!

Valcour. Det føler jeg hver Dag.

Dumont. Jeg har altfor gode Tanker om Dig til at jeg ſkulde beſkylde Dig for Utaknemmelighed, og derfor vil jeg bede Dig at viſe mig en ſtor Tieneſte.

Valcour. De bede mig! tael! hvad vil De, at jeg ſkal giøre?

Dumont. Hielpe mig, at giøre min Datter lykkelig.

Valcour (henrykt): Jeg!? —

Dumont. Det er rigtig nok et Offer, men jeg fræver det af Dig, min anden Søn!

Valcour. Og det kalder De et Offer!? det!

Dumont. Armantine er ærbar og ſindig; hun foretrækker Eenſomhed for Selſkaber, og Læsning for Forlyſtelſer. Jeg er næſten bange for, at Du har ogſaa ſmittet hende med Dit Had til Kierlighed!

Valcour (fyrig): Vær vis paa, at dette foregivne Had —!

Dumont. Forsvar Dig kun ikke: jeg veed jo nok, at Du haver Kiønnet.

Valcour. Men endnu engang: hvem kan have —?

Dumont. Derfor er jeg Dig saa megen mere Tak skyldig, at Du kan overtale Dig til at tilbringe hele Timer med min Datter.

Valcour. Jeg forsikkrer Dem: det koster mig ikke den allermindste Overvindelse!

Dumont. Ja, Snak! det veed jeg bedre! Men Du er en brav Karl, og jeg er vis paa, at dersom Omstændighederne nødte Dig til at gifte Dig, saa vilde Du sikkert vise Din Kone al mulig Agtelse og Godhed. —

Valcour. Ja! ja! det kan De være overtydet om!

Anden Scene.

Charle (bagved.) Dumont. Valcour.

Charle (sagte): Hvad mon de taler om?

Dumont. Min Datter tænker ligesom Du, og hun vil vist gjøre sin Mand lykkelig. Hun er allerede 18 Aar; det er paa Tiden for hende at gifte sig; hun holder af Dig, min kiere Valcour, og Du maa tale med hende om den Sag.

Charle (sagte): Bravo!

Valcour (rørt): Jeg?

Dumont. Jeg ønsker inderlig, snart at see hende gift. Nu elsker jeg hende allerede saa uudsigelig høit, men fra det Øieblik hun har giort mig til Bedstefader, vil hun blive mig endnu meget kierere! og det kan jeg sige Dig: den Dag Barnet bliver døbt, vil vi have Bal, og jeg dandser Polskdands med Gudmoderen — ja, med Giordemoderen oven i Kiøbet! Kan man

lade være at glæde sig, naar man bliver Bedstefader? Det er umuligt!

Charle (sagte): Hvad jeg dog har en eiegod Fader!

Dumont. Men min Datter maa aldrig forlade mig: det er den første Clausul i Contracten.

Valcour. Kunde nogen være sødere at opfylde?

Charle (springer frem.) Du giver min Søster bort, Fader? o, det er herligt!

Dumont. Hvad bestiller Du her, Charle?

Charle. Jeg ledte om vor gode Ven Valcour, og da jeg saae Dig og ham staae og tale sammen, saa lyttede jeg efter.

Dumont. Men veed Du vel, at det klæder slet ikke kiønt, min Søn?

Charle (klapper ham paa Kinden.) Sæt nu ikke Din alvorlige Mine op, lille gode Fader! Nei, lad os lee! lad os lee! det er det allerbedste vi kan giøre! Du talde

om Bryllup? jo, der vil det gaae lystigt til! Der vil blive en Dandsen og en Syngen! hopsa: falderala la la! o, det er herligt!

Dumont. Gaae nu Din Vei, Charle. Vi har noget af Vigtighed at tale om.

Charle. O, maa jeg ikke blive her, Fader? — Jeg kan være meget stille og ærbar, naar jeg skal være det.

Dumont. Saa vær da rolig, og forstyr os ikke.

Charle. Saa! nu er jeg sat og skudig! — Seer Du denne Magistermine, Fader? Ikke et Smiil!

Dumont. Lad os komme til vor Samtale igien: ved at betroe min kiere Armantine til en Mand, skienker jeg mig selv endnu en Søn. —

Valcour. Hvor det Navn vil være ham dyrebart!

Charle. Og jeg svarer for, at han vil fortiene det.

Dumont. Jeg giver Charle en Broder. —

Charle. En Veileder!

Valcour. En Ven!

Dumont. Valcour, jeg er gammel; ved at slutte dette Givtermaal har mit Venskab for Dig ladet mig forudsee alle de Tilfælde, som muligt kunde indtreffe. For Din Lykke er der sørget.

Valcour (med sønlig Ømhed): Min Erkjendtlighed! — kiere, gode Fader! —

Dumont. Men Du maa aldrig forlade mig.

Valcour (fyrig)): Aldrig! Aldrig!

Charle. Det haaber jeg ogsaa.

Dumont. Hvor vi skal leve lykkelige og rolige sammen!

Valcour (med Taarer i Øinene): Hvorvan skal jeg udtrykke Dem —?

Charle. Omfavn Du Fader, og sig ikke et Ord; Din Veltalenhed staaer i Dine Øine.

Dumont (omfavner ham.) Min gode Valcour!

Charle (hoppende af Glæde): Hvor min Søster vil blive lykkelig!

Dumont. Det haaber jeg.

Valcour (beskeden): Jeg tør troe det.

Charle. Og jeg er vis paa det, er jeg!

Dumont. Du har Ret, min Søn; thi man siger, at hendes Brudgom skal være et meget skikkeligt Menneske.

Charle (forundret): Man siger? —

Valcour (ligeledes): Man siger?! —

Dumont. Ja, man har skrevet mig alt muligt Godt om ham. (til Charle): Du kiender ham ventelig.

Charle. Saa kiender Fader ham da ikke?

Dumont. Nei, jeg har aldrig seet ham.

Valcour (sagte): Hvilket Tordenslag!

Charle (sagte): Naa, der dumpede vi artigt!

Dumont. En af min Familie har afgiort den hele Sag. Partiet er godt, og jeg stoler paa Din Hielp, min kiere Valcour, for at faae det bragt istand.

Valcour. Paa min Hielp?

Charle (sagte): Han kunde aldrig have valgt bedre!

Dumont. Ja, min Ven, Du maa lægge et godt Ord ind hos Armantine for den Brudgom jeg har bestemt hende.

Charle. O, den Forretning paatager Valcour sig med Glæde!

Dumont. Da jeg var vis paa, at min Datter ikke elskede nogen anden, har jeg allerede underskrevet en lovmæssig Forpligtelse; den gode Pige kiender ingen Lidenskaber; hun bliver lykkelig med sin Mand, og siden man aldrig kan blive det for tidligt, skal Brylluppet være endnu i Dag

Charle. Det kan man kalde at overraske Folk!

Dumont. Jeg venter Brudgommen hvert Øieblik.

Charle. Hvor kommer han fra?

Dumont. Fra Paris, hvor han har været i et halvt Aar; men han er ellers født og opdragen i Beaune, hvor hans Fader endnu boer.

Charle. Aha! den gode Herre er fra Beaune, hvor de bedste Fedekalve har hiemme? ja saa!

Dumont. Og som jeg før sagde, det kan gierne være, at Du har seet ham i Dit Institut, thi der er en af hans Brødre.

Charle (hurtig): Hvad hedder han?

Dumont. Nicodemus de Betiset.

Charle (med et Skrig): O, Gud frie os!

Dumont. Hvad fattes Dig?

Charle. Har Du lovet min Søster til den Original, Fader?

Dumont. Hvad siger Du?

Charle. At ingen af hans Lands-

mænd fortiener det Øgenavn, man pleier at give dem, med større Ret end han.

Dumont. Og hvad vil Du sige dermed?

Charle. At det er en Dosmer.

Dumont (alvorlig): Charle! tag Dig i Agt!

Charle (med Eftertryk): En Tosse!

Dumont (vred): Charle!

Charle. Et Fiog, et forunderligt Dyr i Vor Herres Hauge!

Dumont. Du veed ikke selv hvad Du siger!

Charle. Jo mæn veed jeg saa! jeg kiender nok den gode Junker Nicodemus de Betiset. Hun kom næsten hver Dag til sin Broder, og maatte smukt holde Lyset for alle os Disciples; for at have Leier med ham, bildte vi ham ind, at en ung, meget riig Frøken var dødelig forelsket i ham! det var mig, som skrev alle Kierlighedsbrevene; jeg satte ham Stævne i en Hauge uden for

Byen — o! vi har spilt den Dumrian mange, mange Pudser!

Dumont. Det er ikke muligt.

Charle. Da er det dog skeet.

Dumont. Hans Fader skal være en Mand af udmærkede Fortieneſter.

Charle (lcende): Ja, i Beaune kanskee! blandt de Blinde er den Eensiede Konge!

Dumont. Den Mand, som har afgiort Sagen, kan ikke have villet bedrage mig.

Charle. Ja, det skal jeg lade være usagt, endskiondt Du kan troe mig, Fader, at Sønnen er ikke holdne Varer. — Vil Du ellers høre en af den vittige Hr. Betiset den Ældres Geniestreger? Den er upaatvivlelig sand, thi vi har lokket den ud af hans egen yngste Pode.

Dumont. Ha lad høre.

Charle. Han var Borgemester i Byen, og der var intet Uhrværk paa det store Tarv.

Dumont. Nu? og saa?

Charle. Saa lod han male en Soelviser der.

Dumont. Det var jo meget fornuftigt.

Charle. Ja, hør kun videre. Maleren havde udstafferet Soelviseren paa alle Kanter med Roser og Tulipaner og jeg veed ikke hvad. Nu syntes Hr. Borgemesteren, det var Synd, at al denne deilige Stads Fulde være udsat for Regn og Slud, og især Soelskin, som blegede Farverne af! Hvad har han at gjøre, Fader? — : han lader smukt sætte et dygtigt stort Træskuur over hele Soelviseren, for at bevare den. — Jo, det er et klygtigt Hoved, og Sønnen slægter Faderen paa!

Dumont (leer imod sin Billie): Ha! ha! ha! — Men der kommer Din Søster; nu ingen saadan Snak mere! man maa ikke forudindtage hende imod den unge Mand.

Charle. Hm! det behsver jeg ikke at giøre. Kiender jeg Frieren ret, saa passer han nok selv det!

Tredie Scene.

Dumont. Charle. Armantine. Valcour.

Dumont. Kom hid til mig, min Datter? (til Valcour, som vil gaae): Hvor vil Du hen, Valcour?

Valcour (sagte): Jeg frygtede for—

Dumont. Hvilket?

Valcour. At min Nærværelse skulde være Dem til Uleilighed.

Dumont. Nei, tvertimod! Du husker jo nok, hvad Du har lovet mig.

Valcour (sagte): Hvilken Commission!

Charle (sagte til Valcour): Friskt Mod.

Dumont. Min kiere Armantine! Du veed, hvor høit jeg elsker Dig!

Armantine. Som jeg elsker Dem, min Fader!

Dumont. Du har da ikke Lyst til at skilles fra mig?

Armantine. Nei, aldrig! aldrig!

Dumont. Det vidste jeg; og for at skaane os begge for denne Bekymring, har jeg ogsaa valgt Dig en Mand, som er villig til stedse at blive hos os.

Armantine (slaaer Øinene ned): Hvorvidt, min Fader? De vil — ?

Dumont. Endnu i denne Dag gjøre min gode Datter til en lykkelig Kone. — Du tier?

Armantine (forlegen): Min Fader. —

Dumont. Jeg veed, at Du elsker intet andet med Lidenskab, end Dine Bøger; men Pigen har en høiere Bestemmelse i Verden end at læse: denne Bestemmelse maa Du opfylde, det befaler Fornuften Dig, og derom beder Venskab og faderlig Kierlighed. Alting er afgjort, og Brudgommen kommer i Dag.

Armantine (sagte): O Gud!

Dumont. Du vil blive tilfreds med det unge Menneske.

Charle (sagte til Armantine): Ja, Du kan troe, det er en fiin Kegle!

Dumont. Han er vel voxen.

Charle (sagte): Som en Lægte!

Dumont. Og har et fiint Ansigt.

Charle (som før): Som Melk og Brød!

Dumont. Han er mild og venlig.

Charle (som før): Som en Bjørneunge!

Dumont. Høflig.

Charle (som før): Som en Staldkarl!

Dumont. Og skulde der endogsaa være et og andet, hvori Du ikke syntes om ham, saa er han meget lærvillig.

Charle (som før): Som en Muldæsel!

Dumont. Kort sagt, i det Brev jeg har faaet, skriver man mig til, at det

er et Menneske, som indtager Folk ved det første Ord man taler med ham.

Charle (som før): At hans Røst kurrer som Ugleskrig, det skal Du ikke regne.

Dumont. Og hvad Forstanden angaaer, saa forsikrer enhver —

Charle (som før): At det er et Faar!

Dumont. Hvad er det Du siger, Monsieur?

Charle. Ingenting, Fader.

Dumont. Der vil jeg ogsaa raade Dig.

Charle. Naar venter Fader denne Herre fra Beaune?

Dumont. I det seneste til Middag.

Charle. Det vil blive Lige for Lige: vi giver ham et Maaltiid Mad, og han os et Maaltiid Latter.

Dumont (alvorlig): Charle! endnu engang —!

Charle. O nei, nei, nei, Fader! bliv ikke alvorlig; saa er jo al Fornsielsen forbi!

Dumont. Kom med mig, Armantine.

Armantine (assides, betragtende Valcour): Hvad jeg dog er ulykkelig!

Charle (sagte til Armantine): Aldrig forsagt!

Dumont. Ja, kiere Pige, den Brudgom, jeg har bestemt Dig, er sikkert en brav Mand. Naar jeg ikke havde denne Overbevisning, mener Du da, at jeg vilde betroe ham Dig, som er mig saa uudsigelig kier? Charle er en Galning: man kan ikke regne hvad den Fiinse siger. (til Valcour): Kom med, min Ven!

Armantine (med Ømhed): Kom med, kiere Valcour!

Valcour (sagte): O Gud! er det mig da ogsaa muligt, at dølge min Smerte! (vil følge efter.)

Fierde Scene.

Valcour. Charle (holder paa ham)

Charle. O nei; bie lidt! — Naa, hvad siger Du om dette Givtermaal?

Valcour (med Tvang): Jeg? Jeg har intet at sige.

Charle. Det giør Dig dog meget ondt.

Valcour. Hvorfor skulde det giøre mig ondt?

Charle (listig): Hm! Du kan troe, jeg har ganske gode Øine: Du elsker min Søster!

Valcour. Hvad tænker Du paa?

Charle. Som jeg siger: Du elsker hende!

Valcour (forlegen): Ja — jeg — jeg elsker hende — som Du selv elsker hende — det er at sige som en kierlig Broder elsker sin gumme Søster.

Charle. Nei, nei, saaledes er det ikke! Du skal sige: „som en brændende El-

ſker tilbeder ſin dyrebare Pige!" — det klinger ganſke anderledes, og er meget ſandere.

Valcour. Hvad kan have bragt Dig paa de Tanker?

Charle. Alleting!

Valcour. Siig mig det blot!

Charle. Du vil have en omſtændelig Forklaring? vel! her er den! Mener Du, jeg ikke har holdt Øie med Dig i den Tiid jeg har været her, naar Du har underviist mig og min Søſter? For Exempel, Muſik: naar jeg ſang, ſad Hr. Valcour ganſke rolig, og rettede mig hver Gang jeg tog feil; men begyndte Armantine forſt at lade ſig høre, ja ſaa God Nat! ſaa var Du ſtrax ude af Takten, og Dit Hierte bankede, ſaa den ene Veſteknap ſprang op efter den anden. Hvergang der kom et: "Caro bene!„ eller et: „Bell' idol mio!" i Arien, ſladdrede Dine Øine af Skolen, og ſagde: „Kiere Armantine! jeg elſker Dig!" — Strax expederede hun et ditto Øiekaſt, ſom ſvarede: „Kiere Valcour! jeg elſker Dig!"

— Har Dinene saadanne Samtaler med en Søster? hvad, min Ven? — Og Jordbeskrivelsen! hvordan gik det med den? Naar hun blot saae paa Dig, strax tabde min gode Hr. Geograph sit Landkort, og istedet for at tage det op igien, saa ledte han baade om Venedig og Constantinopel i Armantines brune Øine! — Kan en Søster ogsaa forvirre En saaledes? hvad?

Valcour. Dersom Du troer mig forfængelig nok til at smigre mig med urimelige Drømme, eller utaknemmelig nok til at glemme hvad jeg skylder Din Fader — saa agter Du mig ikke.

Charle (i Valcours Tone): Dersom Du troer mig barnagtig nok til at troe, at Dit Hierte er roligt, eller blind nok til ikke at see, at min Søster elsker Dig — saa kiender Du mig ikke ret!

Valcour (meget urolig): Kunde jeg blot troe, at det Du siger, var sandt, saa —

Charle. Nu! saa?

Valcour. Saa vilde jeg for evig forlade dette Sted!

Charle. Jo, det var et herligt Indfald!

Valcour. Det siger jeg Dig, Charle: lader Du blot falde et eneste Ord om disse Barnestreger, enten til Armantine eller til Din Fader, saa fatter jeg paa Øieblikket min Beslutning.

Charle. Du er større Barn end jeg! kast Dig i min Faders Arme, og sig ham hvad der ligger Dig paa Hiertet.

Valcour. Nei, nei! Jeg skal aldrig glemme hvad jeg skylder Din ædle Fader! han er min Ven, min Velgiører og min Støtte! Naturen gav ham Ret til at byde over hans Datter. Jeg bør ære hans Villie. Mit Hierte er reent; det kan aldrig qvæle sin Erkiendtlighed, (sagte, i det han gaaer ud): og det skal trodse Kierlighed — om det endogsaa skulde briste derved!

Femte Scene.

Charle; (lidt efter) Armantine.

Charle (allene.) Saa Herren leger den Hemmelighedsfulde? Men bie Du kun! jeg skal pudse den paa Dig, som nok skal nøde Dig til at tale! — Der har vi min Søster! hun gaaer i dybe Tanker, stakkels Glut! det var Lyier, om jeg kunde komme til at lure lidt paa hende, inden hun seer mig. (Han smutter bag Rosenbusken.)

Armantine. Hvor ulykkelige har en utidig Tilbageholdenhed dog ikke giort os! Jeg har duigt Følelser, som jeg burde have betroet til den bedste af alle Fædre: min forstilte Ligegyldighed har bedraget ham, og derfor troede han, at kunne bortgive min Haand, uden at saare mit Hjerte — — o, hvor han har taget feil!

Charle (sagte): Det har jeg ikke!

Armantine. Jeg har da nu kun to Ting at vælge imellem: enten opoffre

Pligten for min Kierlighed, eller adlyde og blive evig — evig ulykkelig! (hun græder.)

Charle (afsides): Hun græder! nei, nu er det nok! Taarer ere mig aldrig velkomne Giæster, og naar Armantine græder, gier jeg strax Slip paa mit Valgsprog: „lad os lee! (han gaaer frem.) Er Du der, Tine?

Armantine (søgende at fatte sig): Jeg maa dølge ham min Sorg!

Charle. Vi har ingen Tiid at spilde. Naa, hvad vil Du giøre?

Armantine. Min Pligt.

Charle. Og den er?

Armantine. Adlyde!

Charle. Adlyde? — Og Dit Hierte?

Armantine (tvungen): Er fuldkommen roligt.

Charle. Virkelig? ei, det fornøier mig ret! (sagte): Hun forstiller sig ogsaa for mig! de behandler mig begge to som et Barn! bie kun, I skal faae det betalt!

Armantine. Hvad er det Du der siger?

Charle. At jeg er en Tosse.

Armantine. I hvad Henseende?

Charle. Ih, jeg havde jo faaet det dumme Indfald at troe, at Du holdt en Smule af Valcour.

Armantine (forvirret): Af Valcour? Jeg?

Charle. Ja! men nu seer jeg nok, at jeg har taget feil. Du vil gierne gives med Junker Betiset.

Armantine. Jeg?.

Charle. Ja, ret Du! naa, naa, dølg kun ikke Din Glæde!

Armantine. Min Glæde!

Charle. Ja, jeg seer Dig allerede staae og paradere som Brud med en stor Bouquet i Brystet! O, hvor blodrød Du bliver i Ansigtet, hver Gang nogen gratulerer Dig, endskiøndt Dit Hierte hopper af Glæde!

Armantine (grædende): Du er ret grusom!

Charle. Du græder? og jeg troede det skulde fornøie Dig.

Armantine. O, Du veed ikke —!

Charle. Dersom Du havde elsket Valcour, som jeg troede, saa kunde jeg —

Armantine (hastig): Hvad kunde Du —?

Charle. Ingenting! ingenting! (efterabende Armantine): „Dit Hierte er fuldkommen roligt!"

Armantine. Ak!

Charle. Det gior mig kun ondt for ham, den stakkels Valcour!

Armantine. Hvorfor det?

Charle. Jo, thi han kan ikke sige som Du: „mit Hierte er fuldkommen roligt!"

Armantine. Forklar Dig.

Charle (hoidskende): Han er forelsket!

Armantine (rørt): Valcour!

Charle. Dødelig slaaet!

Armantine (slaaer Øinene ned): I hvem da?

Charle (leende): Ja — jeg vil ikke sige som Figaro: „i Deres Formynders Myndling!" men jeg kunde sige —

Armantine. Hvilket?

Charle. „I min Faders Datter!“ — Ha! ha! ha!

Armantine (med nedslagne Øine): Det har han dog aldrig sagt mig.

Charle. Af Delicatesse. — Du er riig, og han er fattig.

Armantine (fyrig): Hvad siger det?! Hvormeget skylder jeg ham ikke: Aandsbannelse, Talenter, Alt!

Charle. Altsaa elsker Du ham da?

Armantine. Ah, kiere Charle! —

Charle (i samme Tone): „Ah, kiere Charle!“ — Naa, var jeg hævngierrig, hvor jeg skulde straffe Dig for Din Mistro! Men nu har jeg ikke Stunder til at skiænde paa Dig — jeg maa tiene og hielpe Dig!

Armantine. Hvad kan Du giøre for mig?

Charle. Sætte en Pind for Dit

Gjestermaal med Monsieur Nicodemus de Betiset!

Armantine. Skulde det være muligt!?

Charle. De Kierlighedsbreve jeg skrev til Tossen, medens jeg var i Skolen, har bragt mig paa et Indfald: jeg er vis paa, at han kiender min Haand igien — lad Du mig styre Intriguen. Jeg skal nok gisre ham kied af at være her længe. Nu maae vi først have giort det Nødvendigste.

Armantine. Og det er?

Charle. At slaae en Streg over alle Formaliteter, og sige Valcour, at Du elsker ham.

Armantine. Jeg, Broder?

Charle. Ja, netop Du!

Armantine. Det tør jeg aldrig!

Charle (lidt vred): Ja, vil I slet ikke slaae mig bi, saa lader jeg Jer segle Jeres egen Sø! —

Armantine (klapper ham paa Kinden): Naa, bliv ikke vred, kiere gode Charle! —

Charle (smilende): Hm! hvad dog ikke Haabet kan gisre Pigerne venlige!

Siette Scene.

Armantine. Charle. Dumont. Valcour.

Dumont. Kom, kiere Ven! det vil ikke vare længe, inden vi har min Svigerson her; hans Tiener kom for et Øieblik siden. — Min Datter maa dog vide hans Komme lidt i Forveien; see nu til, at Du kan tale hende tilrette. Jeg troer ikke Freden.

Valcour. Men hvad kan jeg vel gisre?

Dumont. Bliv her blot: det beder jeg Dig om.

Valcour (sagte): Hvilken Pine!

Charle (sagte til Armantine): Der er Fader; begynd med at bede om Opsættelse.

Dumont. Kiere Armantine! Hr. Betiset vil snart være her; jeg haaber Du vil tage imod ham som den Mand, hvis Brud Du skal være i Aften.

Charle (sagte til Armantine): Nu frisk!

Armantine. Jeg ærer min Faders Villie; men jeg kiender ogsaa hans Ømhed for mig, og af den tor jeg haabe Alt!

Dumont. Forklar Dig bestemtere, mit Barn.

Armantine. Dengang De før talde til mig om dette Giftermaal, bandt min Forundring ganske min Tunge, og De kunde rigtig nok antage min Taushed for et Samtykke.]

Dumont. Nu da? —

Armantine. Jeg har aldrig seet den Herre, De bestemmer mig til Mand, og — (i det hun seer paa Valcour): for at elske hinanden maa man være nøie kiendte.

Dumont. Naar han nu kommer, sigre I jo Bekiendtskab.

Armantine. Dertil udkræves lang Tiid, min Fader!

Charle (sagte til Armantine): Bedre endnu!

Dumont. Du veed ikke, hvor hiertelad jeg vil gjøre Dig.

Armantine. De drømmer ikke om den Hiertesorg De vil volde mig!

Dumont. Jeg ønsker Din Lykke.

Armantine. Den vil De forstyrre!

Dumont. Hvortil vilde Din Ligegyldighed føre Dig?

Armantine. Hvortil vil Deres Strenghed føre mig?

Dumont. Til bliid Tilfredshed.

Armantine (med et Øiekast til Valcour): O nei, kiere Fader! til sørgelige, frugtesløse Savn!

Dumont. Naar Du først var gift, saa kom Du tidt til Paris; husk paa: Skuespil, Baller, alle mulige Slags Forlystelser —

Armantine. Alle disse stsiende Glæder kan aldrig friste mig. Naar jeg søgde den sande Lykke, saa fandt jeg den stedse her: i min gode Faders Arme!

Valcour (sagte): O, Armantine!

Dumont. Du rører mig, mit Barn — og jeg er bange for, at jeg har giort en Dumhed.

Charle (hopper i Veiret af Glæde): Du har giort en Dumhed, Fader? o, det er herligt! det er herligt!

Dumont. Hvad! er det herligt, siger Du? hvorfor er det herligt?

Charle. Jo, for naar jeg nu kommer til at begaae en lille en, saa har Du intet at lade mig høre!

Dumont. Nu er det ikke Tiid at spøge: jeg har forpligtet mig til, enten at give Beriset Armantine, eller udbetale ham en betydelig Sum Penge.

Armantine. Vilde De da for en ussel Fordeels Skyld opoffre Deres Datters Lykke? — O, min Fader!

Dumont. Godt, godt, Barn! saa græd dog ikke! (sagte til Valcour): Min Ven, jeg kan umuligt imodstaae den arme Piges Taarer. — Du er koldsindig —

Valcour (sagte): Jeg koldsindig!

Dumont. Tael Du med hende.

Charle (sagte): Jo! Fader henvender sig rigtig nok til den Rette!

Dumont. Armantine, jeg lader Dig være allene med Valcour.

Charle (sagte): Velgiort!

Dumont. Lad ham læse i Dit Hierte.

Charle (sagte): Gode Raad!

Dumont. Hør opmærksom paa Alt hvad han siger Dig.

Charle (sagte): Og giæt Alt hvad han ikke tør sige!

Dumont. Charle, kom Du med mig. (Han omfavner sin Datter.) Min Armantine, jeg stoler paa Din Hengivenhed. (i det han trykker Valcours Haand): Min Ven, jeg venter Alt af Din Iver.

Charle (sagte til Armantine): Frisk Mod! (til Valcour): Vær nu ingen Tosse!

Dumont (i det han gaaer): Naa! kommer Du-med, Charle?

Charle. Her er jeg, Fader! her er jeg! (sagte): Der haaber jeg da, at Fader har sat Gedebukken til at være Gartner! (løber ud efter Dumont.)

Syvende Scene.

Valcour. Armantine.

Valcour (sagte): Hvordan skal jeg dølge hende min Kierlighed?

Armantine (sagte): Hvordan skal jeg tilstaae ham min Ømhed?

Valcour (skielvende): Frøken! jeg har her faaet en Commission —

Armantine. Som De gierne forretter.

Valcour. Troer De virkelig?

Armantine. Ja, hvad andet? Deres Hierte er stærkt og roligt. Hvorledes skulde De da kunne gisre Dem noget

Regreb om de Qvaler, hvortil man fordømmer mig?

Valcour. Maaskee overdriver Deres Indbildningskraft dem ogsaa.

Armantine. Ligesom Deres Ligegyldighed svækker Billedet.

Valcour. Altsaa troer Armantine, at jeg er ufoelsom?

Armantine. Jeg vilde kun altfor gierne troe det Modsatte; men —

Valcour. Men? tael ud!

Armantine. Den strenge Philosophie —

Valcour. Styrer Mandens Handlinger, men — den forandrer ikke hans Hierte!

Armantine. Nu vel, saa svar mig da oprigtigt: hvad bør jeg tænke om min bestemte Brudgom?

Valcour. Den Mand, Deres Fader vælger Dem, maa være stolt af sin Lykke.

Armantine. Han burde søge at behage mig.

Valcour. Det vil han ogsaa.

Armantine. Han veed, at min Fader er riig: — derfor er det han frier til mig!

Valcour (med Ømhed): Han vil faae Dem at see, smukke Armantine! — og behøves der mere for at elske Dem?

Armantine (rødmende): Man skulde ikke gaae langt, for at finde et Beviis paa det Modsatte.

Valcour (henreven): Oh! — (fattende sig): Hvad vilde jeg have sagt!?

Armantine (efter et Ophold): Valcour! De veed hvor høit jeg agter Dem!

Valcour. O, men De veed ikke, hvor høit det glæder mig!

Armantine (med Ild): Det er ikke min Skyld! — (Valcour slaaer Øinene ned, — hun yttrer nogen Misfornøielse; efter et Ophold bliver hun ved): Valcour!

Valcour. Frøken!

Armantine. Tør jeg giøre Dem et Spørgsmaal?

Valcour. Gierne.

Armantine (forlegen): Har De aldrig — kiendt Kierlighed?

Valcour. Hvad spørger De mig om?

Armantine. Svar mig oprigtigt!

Valcour (langsom): Hidtil har mit Hierte —

Armantine — Trodset dens Magt, — men, alting kan forandres. Hvis De nu engang kom til at elske, hvad vilde De da giøre?

Valcour. Ak! er den Ulykkelige vel skabt til Kierlighed?

Armantine (med Varme): De ulykkelig!? og De tør beklage Dem over Skiebnen? Hvor De er ubillig, Valcour!

Valcour. Den har røvet mig saameget!

Armantine (fyrig): Kan det, den har røvet Dem, nogensinde opveie hvad den har ladet Dem beholde? Ulykken

kan styrte os i Nød, berøve os Rang og Høihed, men over vore Dyder formaaer Skiebnen intet! de ere vort Hiertes Riigdom! Naturen skienkede Dem Skatte, som Intet kan udtømme! — Et Hierte som Deres, Valcour! — et Hierte, som fortjende—! (hun standser, men beholder hans Haand inden i sin).

Valcour (sagte): O Gud! hvilken Kamp!

Armantine. Er det Dem, som bør rødme over, at De er Uretfærdighedens Offer? O, Deres Vanheld maae have lært Dem, Valcour, at den ærlige Mand vel kan forfølges af de Onde, men at de Gode aldrig forlade ham!

Valcour. Havde Deres ædelmodige Fader ikke været —

Armantine. At gjøre Vel er hans Glæde. De veed ikke, hvor høist lykkelig han føler sig, ved ganske at kunne behandle Dem som Søn.

Valcour. Jeg veed hvad jeg skylder ham.

Armantine (rødmende): Men De veed ikke, hvad De kunde komme til at skylde ham! — (Et kort Ophold, hvori deres Øine møde, da begge staae dem op paa eengang. — De see til den anden Side, og staae maalløse og i heftig Bevægelse.)

Armantine (affides): Han forstaaer mig ikke!

Valcour (ligeledes): Nei, det udholder jeg ikke!

Armantine (søgende at fatte sig): Min Fader holder overmaade meget af Dem. —

Valcour. Derpaa giver han mig daglige Prøver, og —

Armantine (afbryder ham med Fiinhed): Og hans Børn tænke ligesom han!

Valcour. Kun min evige Erkiendtlighed kan afbetale — !

Armantine. Det glæder mig saa inderligt, naar jeg hører ham sige til Dem:

(meget smt): „Valcour! jeg elsker Dig!“

Valcour (afsides og urolig): Hvor er jeg!? —

Armantine. Hvormange Kiertegn viisde han Dem ikke i Gaar Aftes! husker De det?

Valcour (i heftig Sindsbevægelse): Ja, — Fisken! —

Armantine. Han tog Deres Haand, saaledes, og sagde til Dem, i det han trykkede den: — „Naar jeg siger, at jeg elsker Dig, føler Du da ogsaa dette Ord i sin fulde Styrke? — forstaaer Du mig? — Valcour! ved at virke for Din Lykksalighed, troer jeg at betrygge min egen! Vær oprigtig! Hvis det staaer i min Magt at gjøre Dig lykkelig, saa tael! og vær overtydet om at jeg —!“ — (med Henrykkelse): Di — Deres Øine fyldes med Taarer! Valcour! — —

Valcour (søger at fatte sig): Deres Faders Godhed rørde mig saa heftigt, at —

Armantine. Af! det var min Fader, som rørde Dem?!

Valcour (med mere Fasthed): Kunde jeg gjøre mig hans Høiagtelse uværdig, saa vilde denne Følelse dræbe mig!

Armantine. Hør mig, Valcour. — De eier min Faders udeelte Fortrolighed, og De fortiener den; nu vil jeg give Dem et Beviis paa min. — Vær De min Skiebnes Dommer: jeg giver Dem fuldkommen Raadighed over min Haand. Adspørg hverken Rang eller Riigdom i det Valg De gjør; frygt intet af min Fader. Naar han seer mig for sine Fødder, vil han ikke modsaae mine Bønner. Det maa falde Dem let at læse i mit Hierte — naar De kun vil det! Bliver jeg ulykkelig, saa er ene De Skyld deri — og de Rag, De vil komme til at føle derover, skal hævne mig; men — hvis De skienker mig en Brudgom, som fortiener min hele Ømhed, saa vil De selv komme til at nyde det

Gode De har stiftet — og min Lykssalighed skal være Deres Løn!

Valcour (afsides): O, min Fornuft! —

Armantine. Jeg gaaer nu, og lader Dem eftertænke det. — Lev vel, Valcour! — Den stakkels Armantines Skiebne er i Deres Hænder. Inden De giver mit Hierte bort, saa husk paa: at uden Kierlighed er Ægteskab en Marter; men naar Kierlighed knytter Baandet — o! saa er det Himmelen paa Jorden! (gaaer.)

Attende Scene.

Valcour (allene, i den heftigste Sindsbevægelse): Hvad skal jeg gisre!? — O Gud! min ærbødige Taushed har rørt denne tilbedelige Piges Hierte: hun elsker mig! jeg kan ikke tvivle derom. — Og jeg skulde stode Lykken fra mig? — Hvad siger jeg!? hendes Fader er min Velgiører! han har skienket mig sin Tillid; kan jeg misbruge den? Aldrig! nei, aldrig!

Niende Scene.

Charle. Valcour.

Charle (løbende): Han er kommen! han er kommen! — Naa, hvordan løb Din Samtale med min Søster af?

Valcour (uden at see eller høre ham): Ja, det er afgiort! —

Charle (forundret): Hvad er afgiort?

Valcour (som før): Hun elsker mig! —

Charle. Det sagde jeg Dig jo nok.

Valcour (som før, med Fasthed): Jeg har kun een Beslutning at fatte! —

Charle. Og den er? lad høre!

Valcour (som før): Den vil koste mig meget! —

Charle (leende): Da seer jeg dog just ikke, hvori Bekostningen kan stikke!

Valcour (som før): Og kan jeg vel ogsaa bestemme mig dertil? —

Charle. Det kommer an paa en Prøve! — Hvad svarede min Søster Dig?

Valcour (som før, bestemt): Ja! —

Charle (leende): Ja? Aha! har hun begyndt med at sige Ja og vil blive saa ved, saa bliver I to snart enige.

Valcour (vil gaae.) Afsted!

Charle (stiller sig i Veien for ham): Hvorhen da, om man tør spørge?

Valcour (kommende til sig selv): Ah! — Er det Dig, Charle?

Charle. Fortæl mig, hvad der er hændet.

Valcour (forvirret): Omfavn mig, Charle! —

Charle. Saa Du er da ret hjerteglad?

Valcour. Lev vel, min Ven! lev vel! (han gaaer lidenskabelig ud.)

Tiende Scene.

Charle (allene, leende): Som jeg mærker, er en forelsket Philosoph ligesaa gal som et andet synbigt Adamsbarn, der har kigget en kjon Pige for dybt ind i Øinene! — Nu skal vi da til at have giort Seig-

neur Nicodemus Betiſet lidt gal i Paryk-ken! Naar Fader lærer at kiende Fuglen ret, ſaa vil han ſnart ſee hvad der er ved ham at hente, og fortryde Kisbet; og — ſkulde det ikke treffe ind, ſaa ſkal ſnart et Brev og en Forklædning krone Værket. — Men om han nu kiendte mig? Aa, Pokker heller! Tak ſkee Parykkerne: i Paris kan man tidt ikke kiende det Fruentimmer om Morgenen, ſom man har været meget nøie bekiendt med Aftenen før! — Altſaa fra den Kant kan jeg være temmelig rolig. Men hvad vil Fader ſige? Skiænde! — Ja, men ſaa ſvarer jeg: „Fader! er det da Synd at narre en indbildſk Dosmer?“ Min Søſter og min Ven elſke hinanden; naar jeg nu foreener dem ved et heldigt lille Puds — ih! ſaa tiener jeg jo baade Kierlighed og Naturen! (han klapper i Hænderne.) Lyſtig! lyſtig! min Plan gaaer an! (Han løber trallende ud.)

Anden Act.

(Samme Decoration.)

Første Scene.

Dumont. Nicodemus de Betiset; (strax efter) Charle.

Betiset. Naa! Deres Datter, Svigerpapa! hvor er hun da henne? hvor er hun?

Dumont. Jeg troede at finde hende her.

Charle (sagte, i det han kommer): Der har vi vor Original! (bukkende): Deres Tiener, Hr. Nicodemus de Betiset!

Betiset. Ah! — Mig synes jeg har seet Ham før i Paris, lille Mand?

Charle. Ganske rigtig, store Mand!

Betiset (sagte): Hvad gior den Dogenigt her, Svigerpapa?

Dumont. Hvad han gior her? Det er min Søn.

Betiset. Ja saa! — Skal han da blive her i Huset? her?

Dumont. Jeg haaber ja.

Betiset (stødt): Ja, for det er ikke Alle og Enhver, som staaer mig an, maa De vide!

Dumont. Det gior mig ondt.

Betiset. Altsaa er det dette lille Purhoveds Søster jeg tager til Kone?

Charle. I det mindste er det hende De har Lyst at faae til Kone.

Betiset. Er hun ogsaa morkhaaret?

Charle. O, meget mere end jeg! men hvorfor spørger De ellers derom?

Betiset. Jo, for jeg kan ikke lide andre end Blondiner.

Charle (sagte): Det maa jeg skrive bag Øret!

Betiset (bliver ved): Og jeg har saa mine Aarsager.

Dumont. Maa man ikke vide dem?

Betiset. Aa jo saamæn! hvorfor ikke? Jeg har altiid hørt, at de lyshaarede Fruentimmer skal være de frommeste og spagfærdigste, — og jeg vil være Herre i mit Huus, det vil jeg! — Men hvor bliver Deres Datter af, Svigerpapa? saaer man hende da ikke at see, den gode Mammeselle?

Dumont. Lidt Taalmodighed.

Betiset. Dè maa vide jeg er aldrig vant til at bie, er ikke jeg! Det viser jo paa min Ære og Samvittighed slet ingen Respect — og Respect maa hun vise mig, for jeg vil være Herre i mit Huus!

Dumont (sagte): Hvilket Menneske!

Charle (sagte): O, det er kun lidt, Fader!

Betiſet (leende): De ſkulde kun vide, hvordan alle Skiønhederne i Paris rendte efter mig! ha! ha! ha!

Charle. Nei, virkelig?

Betiſet. Ja, de har reent fordærvet mig.

Charle. Hm! hm! hm!

Betiſet. De løb efter mig i Skaktetal!

Charle. Eya!

Betiſet. Hvor jeg gik, vare de Fandens Tøſe i Hælene paa mig!

Charle. Naar min ſtakkels Søſter hører det, o, ſaa daaner hun viſt!

Betiſet. Hm! hun kan gierne ſlaae ſig til Taals: hun ſkal dog blive min kiære Kone, naar hun kun lader være at hovmode ſig deraf.

Charle. Det har vel ingen Nød.

Dumont (ſagte): Hvad ſkal jeg giøre med det gale Menneſke?

Betiſet. Men ſig hende ogſaa, at det maa naturligviis ærgre ſaadan en Per-

son som mig, naar jeg seer, at min Kierlighed ikke bliver besvaret.

Charle. Det forstaaer sig!

Dumont (sagte): Vi maae have en Ende herpaa! (høit): Charle, gaae ind og sig til Din Søster, at jeg befaler hende at komme herud.

Betiset. Det kan jeg kalde at tale! — Man maa vænne hende til at lystre Commando, for jeg vil være Herre i mit Huus!

Charle. Ja vist! at lade Junker Nicodemus de Betiset staae og vente paa Audients under aaben Himmel, det viser paa min Ære og Samvittighed slet ingen Respect!

Dumont. Saa gaae dog!

Charle. Jeg flyver, Fader! (løber ud.)

Anden Scene.

Dumont. Betiſet.

Dumont. Vi ere allene; tillad mig nu, at tale aabenhiertigt med Dem.

Betiſet. Hvad vil De mig?

Dumont. Min Datter er opdragen her paa Landet; hun er blid og beſkeden. —

Betiſet. Naa? og hvad ſaa mere?

Dumont. Den Tone, det Væſen, den Dragt, kort ſagt: alt hvad man nu-omſtunder kalder Smag og fin Levemaade, og ſom dog i Grunden virkelig ikke er andet end Latterligheder og —

Betiſet. Latterligheder? Bah! det er noget, ſom Svigerfædrene ikke forſtaaer ſig paa!

Dumont. Alle diſſe overdrevne Moder —

Betiſet. Det er Floden af Paaklædningen! Saaledes ſeer næſten alle de Pa-

rissike unge Herrer ud: jeg er en Mand comme il faut!

Dumont. Jeg vil ikke trættes med Dem; men saameget veed jeg, at dette bliver aldrig Maaden at vinde min Datters Hierte.

Betiset. Døttrene seer med andre Øine end Fædrene. Jo, jo, jeg kiender Pigerne; de kan altiid godt lide en Karl, som er paa Moden, og min Skrædder veed Veien til Pigernes Hierter!

Dumont. Ja, mig synes rigtig nok, De har Skrædderen mere at takke end Naturen, og jeg siger Dem forud, at saaledes som De nu er klædt, vil De meget mishage min Datter.

Betiset. Desværre for hendes Smag! jeg er dannet, og jeg kan ikke lade mig støbe om for hendes Skyld!

Dumont. Da synes mig dog, De burde søge at gisre Dem yndet.

Betiset. Naar hun faaer mig at see, saa baade ynder og elsker hun mig nok; det har ingen Nød.

Dumont. Det vil nu snart vise sig, thi der kommer min Datter.

Tredie Scene.

Betiset. Dumont. Charle. Armantine.

Charle (sagte til sin Søster): Svar ikke et Ord, men lad mig raade. (høit): Min Søster! Du seer her Hr. Nicodemus de Betiset, Din tilkommende Mand.

Dumont. (til Armantine): Hils ham dog.

Armantine (neier ganske koldt.)

Charle (sagte til Betiset): Hvordan synes De om hende?

Betiset. Hm! af en Brunette er hun ret passabel.

Charle. Hvad hun er lykkelig, at hun finder Deres Bifald!

Betiset (bukker adskillige Gange): Frøken! — (han vender hende pludselig Ryggen, og gaaer hen til Dumont): Men, Svigerpapa! er det ikke bedre, at jeg bier med

at complimentere hende, indtil Bryllupsgiæsterne ere forsamlede?

Dumont. Som De selv behager.

Charle. Nei, nei, gior det kun nu; man kan jo altiid siden udbede sig et Da Capo.

Betiset. Ja, ja da! (han begynder atter at bukke.) Frøken — (han bryder igien af, og siger til hende med Hidsighed): Men saa see dog paa mig!

Charle. Hvorfor det?

Betiset. Hun maa jo see Actionen — og desuden vil jeg have, at man skal lystre mig, for jeg vil være Herre i mit Huus!

Charle. Naa, Hovedet i Veiret, Armantine!

Armantine (seer haanlig paa Betiset.)

Betiset (bukker atter.) Frøken! Seer De hiin diamantspillende Soel oppe paa Himmelens azurblaa Bue? den er skiøn og herlig, men ah! den fordunkles dog ganske af Deres Skiønhed. Spørger man

mig, hvorledes jeg vil forsvare og forfægte denne Sætning, saa svarer jeg: Jo! thi paa Himmelen er der kun een Soel, men Frøken — (til Charle): Hvad — hvad var det nu hun hed?

Charle. Armantine.

Betiset (bliver ved): Men Frøken Armantines Øine ere to Sole! — (ganske indtaget af sig selv): Naa! hvad siger De nu? var det ikke smukt?

Charle (ganske alvorlig): Siig mig ret oprigtigt: er alt dette virkelig af Deres egen Fabrik?

Betiset. Just ikke altsammen; — men de to Sole, de er ganske mit eget Værk.

Charle. Det er sublimt!

Dumont (sagte): Nei, længer holder jeg det ikke ud! (til Betiset): Bliv ikke vred, at jeg forlader Dem et Øieblik; jeg har nogle Forretninger —

Betiset. Gaae De kun, gaae De kun! jeg tager det ikke ilde op.

Dumont (sagte): Som det lader kommer jeg til at betale Kisbet, thi det er en utaalelig Knægt! (gaaer.)

Fierde Scene.

Armantine. Betiset. Charle.

Charle (sagte til sin Soster): Svar ham ikke et Ord, forend jeg er gaaet. (til Betiset): Naa, Hr. Svoger, nu maae vi tænke paa at fornøie os noget ved dette Bryllupsgilde.

Betiset. O ja, lad os det.

Charle. Det kunde være moersomt, at spille en lille Comedie, men siden det er for sildigt taget, saa lad os lege Ordsprogslegen. — De er jo med?

Betiset. Om jeg er med?! ved Brylluppet? — Jeg er jo Brudgommen.

Charle. Jeg taler om Ordsprogslegen.

Betiset. Om Ordsprogslegen?

Charle. Ja; har De aldrig leget den med?

Betiſet. Jeg leger aldrig. Jeg er intet Barn.

Charle. Jh, det er ingen Barneleeg; det er en Slags Comedie, hvori enhver ſpiller ſin Rolle.

Betiſet. Ja, det er en anden Sag: Saa er jeg med. Jeg er en ſtor Privattheaterhelt.

Charle. Ja, De ſeer ud til det.

Betiſet. Jeg recenſerer — jeg kan ſætte mig i Stillinger — og gisre Grimaſſer!

Charle. O, bravo! — Men hvad for et Ordſprog ſkal vi nu vælge? —

Betiſet. Det veed ikke jeg!

Charle (tager ſin Brevtaſke frem.) Bie lidt, nu vil jeg ſkrive adſkillige op, og saa kan De ſelv vælge. (Han ſætter ſig paa en Steenbænk.)

Betiſet (til Armantine): Deſtobedre! nu har han noget at beſtille; saa kan

vi tale i Ro sammen saalænge. Siig mig nu først: hvordan synes De om mig?

Charle (skriver): „Bunnen blanck, binnen krancк!" — „Man skal ei skue Hunden paa Haarene!" — „I Narrehætte ere Tankerne lette!"

Betiset. De svarer ikke, Frøken?

Charle (som før): „Tanker ere toldfrie." — „Bedre at tie end svare ilde." — „At have Tand for Tunge staaer vel hos Gamle og Unge!"

Betiset. Jeg skienker Dem min Haand, mit Hierte, min hele Person!

Charle (som før): „Selvbuden Steg stinker!" —

Betiset (til Charle): Hvad er al det for Sladder Han sidder der og rammer op?

Charle. Jeg? Jeg skriver Ordsprog.

Betiset. Ja saa! — (til Armantine): For det første skal De blive den lykkeligste Kone i hele Verden.

Charle (skrivende): „Love er ærligt, men holde er besværligt!"

Betiset. Jeg kan ellers ikke begribe, hvordan min Onkel har faaet Dem opsnuset.

Charle (som før): „Støverhunde har gode Næser." — „Gode Varer sælge sig selv."

Betiset. Nok er det: nu hører De mig til.

Charle (bliver ved): „Du skal ei sælge Huden, førend Du har skudt Biørnen!"

Betiset. Og jeg skal sige Dem saamange smukke Ting —

Charle (som før): „I Gaasehoveder er der kun liden Hierne!"

Betiset (seer arrig hen til Charle): Han forstyrrer En, det Menneske! — (til Armantine): Thi endskiøndt min Onkel er et reent Fæ —

Charle (som før): „Æblet falder ikke langt fra Stammen!"

Betiset. Nei, hør! — (bliver ved): — Og jeg rigtig nok altiid har været hos ham —

Charle (som før): „Lige Born lege bedst!"

Betiset. Saa har jeg dog Forstand for fire.

Charle (som før): „Selvroes stinker!" — og „Mauende Kat tager ei mange Muus!"

Betiset. Han driller mig! — (til Armantine): Og De saaer i mig en extraordinair Person til Mand!

Charle (som før): „Kiere Herre! vogt Jeres Næse for Lyset!"

Betiset, (som idelig med Harme har Fottet om til Charle, bliver nu aldeles utaalmodig): Men hvad vil De vel sige med Deres Næse og Deres Lys, om jeg maa spørge?!

Charle. Ei, men bliv dog ikke vred, Svoger Betiset! Jeg skriver jo i al Uskyldighed Ordsprog.

Betiset. Jeg gider ikke høre den Pølsesnak! — (halvsagte); Paa Broderen los-

ber Munden som en Kiep i et Hiul og Ø-steren er saa stum som en Fisk. (høit): Naa, Frøken! faaer jeg noget Svar?

Charle. Hvorpaa? — De har jo ikke spurgt hende endnu.

Betiset. Ikke? — Frøken, elsker De mig?

Armantine (ryster paa Hovedet.)

Charle. Forstaaer De? det er saameget som Nei!

Betiset. Nei? — Saa? — Da haaber jeg dog, De vil komme til at elske mig?

Armantine (ryster paa Hovedet).

Betiset. Hvad vil hun nu sige med det?

Charle. Efter min Forklaring: atter Nei!

Betiset. For Fanden! da maa hun ogsaa være forbandet kræsen! Hun skal bie længe til hun finder en Mand som mig!

Charle. Det siger jeg med! Men Ulykken er: hun forstaaer sig slet ikke paa Karitterer.

Betiset. Men hvorfor taler hun ikke? — Er hun stum?

Charle. Af Blufærdighed. — Bie lidt, saa skal jeg skaffe Dem hendes sande Hiertens Mening at vide. (Han tager Armantine afsides, og hvisker til hende): Jeg gaaer min Vei; hold Du ham nu med Selskab, at jeg kan faae Stunder til at give ham Raadestedet. (Han gaaer tilbage til Betiset, og siger i en modfalden Tone): Hierte Hr. Svoger! det gior mig inderlig ondt, men hun siger reentud, hun kan slet ikke lide Dem.

Betiset. Bah! bah!

Charle. Men fortvivl ikke derfor. Det tør nok blive godt!

Betiset. Nei, jeg fortvivler ikke for saa lidet!

Charle. Saa lidet? — Jeg troede,

at hendes Øines to Sole havde sat Ild paa Deres Hierte?

Betiset. Nei, det er kun Narre, som saadan strax fænger Kyr.

Charle. Brænder De da ikke?

Betiset. Nei! Hun har rigtig nok et Par ret smukke Øine, men der skal mere til hos mig!

Charle. Aa Snak! Jeg seer jo nok, at De fortæres af Kierlighed; De staaer i lys Lue. Jeg raaber Brand!

Betiset. Hvad! jeg troer den Knægt gior Nar af mig!

Charle. Brand! Brand! Brand!

Betiset. Han er en Nar! en Abekat! en Nar!

Charle (løbende omkring): „Kragen raaber altiid paa sit eget Navn!" det Ordsprog vil vi lege! — Brand! sluk! Brand! Brand! (Han løber ud.)

Femte Scene.

Betiſet. Armantine.

Betiſet. Deres Hr. Broder giorde meget viſelig i at ſmøre Hæle, thi ellers ſkulde jeg — !

Armantine. Vi ere nu allene, min Herre. —

Betiſet. Naa! endelig faaer hun da Laaſen fra Munden!

Armantine. Tillad mig at tale ganſke aabenhiertigt med Dem.

Betiſet. Vidste jeg ikke nok, at det var den Strik, ſom hindrede Dem fra at ſige, at De elſker mig!

Armantine. De tager feil. — For at ſkaane Deres Egenkierlighed, vilde jeg ikke i min Broders Nærværelſe ſige Dem, at jeg hverken kan elſke eller ægte Dem.

Betiſet. Hvorfor ikke, om jeg maa ſpørge?

Armantine. Fordi jeg elſker en anden.

Betiſet. Hvad! — det var rene Ord for Penge!

Armantine. Jeg troer viſt, De har for megen ſtiv Følelſe til at ville paaſtaae —

Betiſet. Men Løvtet, Forſtrivningen! —

Armantine. Min Fader ſkal ſkye Dem Deres tilbage — og De er ſikkert altfor ædelmodig til, at De ikke ſkulde følge hans Exempel.

Betiſet. Nei! jeg ſkyer intet tilbage!

Armantine. Hvordan! ſkulde Egennytte — ?

Betiſet. Nei, det er ikke Egennytte, men — men jeg er vis paa, at De vil nok elſke mig med Tiden.

Armantine. Da er jeg ganſke vis paa det Modſatte!

Betiſet. Lad os kun gifte os forſt, ſaa kan vi altiid ſiden tale om det.

Armantine. Og De ſkammer Dem ikke?

Betiſet. Hvorfor ſkulde jeg ſkamme mig?

Armantine. Hiertet lader ſig ikke befale.

Betiſet. Det bryder jeg mig kun lidt om. Jeg har Deres Faders Haand for, at De ſkal være min Kone, eller —

Armantine. Troe ikke, at det Løfte min Fader har givet Dem, nogenſinde kan forandre min Beſlutning: den er faſt og uigienkaldelig!

Betiſet. Hvordan har da han baaret ſig ad, for at behage Dem, han, ſom De elſker?

Armantine. Han er elſkværdig: med det Ord er alting ſagt.

Betiſet. Hvad er da jeg?

Armantine. De? — De * Hr. Betiſet!

Betiſet. Ja, det er jeg, og det giør jeg mig til af! Jeg er af ſtor Familie. Men hvad vil den Herre her paa mine Enemærker? Han har Uret!

Armantine. Den man elsker har aldrig Uret! (gaaer.)

Siette Scene.

Betiset (allene.) Jh! men — det er jo ret at være grov! — Hun siger reentud, at hun vil ikke have mig: mig, som fik Kierlighedsbreve i Paris! — Hvad skal jeg nu sige til Alle dem, som veed mit Frieri? — Det er da ogsaa saa ærgerligt! — Den rige Pige lod jeg ogsaa fare, hun, som var saa deilig, og som jeg aldrig har seet, og som elskede mig saa umenneskelig! — Død og af Ulykke! jeg kunde græde af Arrighed! — Og hvad vil min hoistærede Familie sige, naar jeg kommer hiem uden Kone!

Syvende Scene.

Betiset. Pierre.

Pierre. Er det Dem, som hedder Hr. Nicodemus de Betiset?

Betiſet. Ja, det er mig.

Pierre. Jeg ſluttede mig ſtrax til det af Herrens Anſigt.

Betiſet. Hvad vil Du mig?

Pierre. Det kan denne Brevlap fortælle Herren.

Betiſet. Fra hvem er den?

Pierre. Fra hvem den er? — Fra en ung Frøken, ſom for kom kiørende ind i Landsbyen i en prægtig Karoſſe med to ſkrammererede Tienere bag paa. Da jeg lukkede Ledet op for hende, gav hun mig en heel Haandfuld Sølvpenge, og ſaa ſkyede hun mig dette Brev, og ſagde, at jeg ſkulde levere det i Herrens egne Hænder, og bede Ham at bie paa hende her i Haugen, ſaa kommer hun ſtrax. (ſagte): Jeg kan min Lexe godt!

Betiſet. Er hun ſmuk?

Pierre (ſagte): Hvad ſkal jeg nu ſvare? det ſagde Junker Charle mig intet om.

Betiſet. Saa ſvar dog!

Pierre. Men gode Herre har ikke betænkt Brevdrageren med en Drikkeskilling!

Betiset. Har Du ikke faaet Dit Ærinde betalt?

Pierre. Ja — men to Gange Betaling er dog altiid bedre end een! ikke sandt, gode Herre?

Betiset. Der da! — (giver ham Penge.) — men sig mig nu: er hun smuk?

Pierre (seer paa Pengene.) Oh ja saamæn! — hun kan passere.

Betiset (sagte: Man maa lade ædelmodig! — (høit): Der har Du en Livre til.

Pierre (glad): En Livre!? — Ja, Herren maa troe, det er en Pige som en Blomme! (sagte): Havde han grebet endnu dybere i Pungen, var hun bleven en reen Tusindskiøn! (høit): Herren husker mig vel nok, naar der skulde være en Stilling at fortiene. Lille Pierre er velbekiendt, og narrer aldrig dem han gaaer Ærinder for.

Farvel, gunstige Herre, og mange Tak! (sagte): Du fik en lang Næse! (han gaaer.)

Nattende Scene.

Betiset (allene, har imidlertiid bræket Brevet.) Hilleskam! om det var fra min deilige Ubekiendte! (Han seer paa Underskriften): "Amaranthe Sensible." (med Glæde): Det er fra hende! det er fra hende! hun følger mig allevegne! (Han læser):

„Elskede Barbar! Giv mig paa Die„blikket Dit Hierte tilbage, eller frygt for „Virkningerne af forsmaaet Kierlighed! Vælg: „enten mit uforsonligste Had, eller min „Formue og min Kierlighed! Husk, at El„skov har Vinger, for at følge troe Elske„re, og at Hævnen har Arme, for at straf„fe Meeneberen!"

Ah! det kan man kalde Kierlighed! „Vinger — Arme!" — Jo, jo, min kiere Frøken Armantine! De skal erfare, det er sandt, at Skiønhederne forfølger mig, og

at jeg meget gierne kan undvære Dem! — Jeg er paa min Ære ganske henrykt af Glæde! — Naar Armantine seer alle de Herregaarde, og Diamanter, og Rentepenge, som jeg faaer med min Deilige, saa vil hun da græde og skrige: „Ak! hvad jeg var „dum, at jeg slog paa Nakken ad saadan „en smuk Karl! den yndigste Person man „vilde see for sine Øine!" — Men saa svarer jeg: „Ja, græd Hun nu kun, mit „Barn! nu er det for sildigt at bide sig i „Fingrene!" — Ha! ha! ha! Men der kommer en Dame! det er vist min Amaranthe Sensible!

Niende Scene.

Betiset. Charle (i Fruentimmerdragt med en lys Paryk, Kniplings-Sløer, Vifte og et Tørklæde i Haanden.)

Charle. Ak, Grusomme!

Betiset (med Glæde): Det er hende!

Charle. Troløse!

Betiſet (ſagte): Hun er Blondines det er juſt efter min Smag!

Charle. Efter Alt, hvad jeg har giort for at overtyde Dig om min Dumhed, Utaknemmelige! ſaa forlader Du mig, for at gifte Dig med en anden Pige!?

Betiſet. Undſkyld mig, ſmukkeſte Froken! — men behag ellers først at ſige mig, hvad De har giort for mig?

Charle. Regner Du da det forſte Skridt for intet?

Betiſet. Nei, det er rigtig nok noget; men —

Charle. Har jeg ikke ſkrevet Dig til?

Betiſet (ſeer ſtivt paa ham): Jo! (ſagte): Jeg har ſeet det Anſigt et Sted før!

Charle. Har jeg ikke beſtilt Dig til tyve Tête á Tête?

Betiſet. Jo, men De er altiid bleven borte, og har narret mig April!

Charle. Du burde beklage og ikke beskylde mig! kunde jeg vel overlade mig til min Tilbøielighed, da jeg stedse var under en streng Formynders Varetægt, og omringet af tusinde Argusser? Men Forhindringerne oppustede min Kierlighed istedet for at slukke den. Tvang og Forfølgelser giød Olie i den Ild, som fortærer mit arme Hierte! Jeg leed saa ubeskrivelig meget, og altsammen for Dig, Grusomme! Et sødt Haab vedligeholdt mit Mod; og nu! — i det Øieblik, da jeg har faaet min Frihed! — (Han græder.)

Betiset (hastig): De er fri?!

Charle. Ja! og eier 100000 Rigsdalers aarlige Indkomster. —

Betiset. Bittermæn!

Charle. Samt en betydelig Mængde Juveler.

Betiset. Hvormange vel omtrent?

Charle. Over for 20000 Ducater.

Betiset Skamfærd!

Charle. Jeg kom nu her, for at tilbyde Dig det altsammen.

Betiset. Men hvor ere Deres Paarørende blevne af, som De skrev til mig om?

Charle. De ere døde.

Betiset. Allesammen?

Charle. Hver en Kiævt!

Betiset. Saa pludselig?

Charle. Ja.

Beti-set. Hvad De er lykkelig!

Charle. Men hvad nytter alle mine Riigdomme mig, naar Du ikke elsker mig? — Elskværdigste Barbar! naar Du vil holde op at elske — ak! saa hold ogsaa op at være indtagende!

Betiset. O, min Guddommelige! De rører mig!

Charle. Jeg sørger liig Turtelduen, der har mistet sin elskelige Mage, thi ak! jeg har jo ogsaa mistet min Mage! — Jeg kan ikke hade Dig, søde Meeneder; nei, alt mit Had skal ramme min Medbeilerin-

de! — O! hvor hun er lykkelig! hun eier Dit Hierte! Men — en Straale af Haab! eier hun det ogsaa? kunde Du ikke forlade hende? — Du forlod jo mig, som elsker Dig saa brændende! — Ja! jeg læser det i Dit Ansigt! Du vil igien vende tilbage til Din kieline Amaranthe, og være ligesaa tro som Du er elskværdig!

Betiset. Ak, yndigste Nymphe! friist mig ikke over mine Kræfter!

Charle (som henrykt): O! hvor denne forføriske Veltalenhed triumpherer over min Vrede, adspreder min Frygt, beroliger mit Hierte og fordobbler min Ynhed! — Ligesaa vittige som skiønne Corydon! kom og deel mine Riigdomme! Kierlighed og Overflod skal kappes om at giøre Dig lykkelig!

Betiset. Ja — jeg vil nok — men — sig mig: hvor er det jeg har seet Dem før? thi Deres Ansigt er mig ganske bekiendt.

Charle. Hvor Du har seet mig? allevegne, hvor Anstændigheden tillod mig at følge Dig; allevegne, hvor jeg troede jeg maaskee kunde finde et gunstigt Øieblik til at tilsværge Dig min brændende Kierlighed!

Betiset. Hvad! er det virkelig muligt, at De elsker mig saa umaneerlig høit?

Charle (med Beundring): Ogsaa Beskedenhed!? Ah! denne Egenskab fattedes Du kun, for at være fuldkommen!

Betiset. Saa De har da dygtig mange Penge?

Charle. Gid jeg havde endnu flere!

Betiset. Ja, gid De havde!! — Og De elsker mig ret tilgavns?

Charle. O! af mit ganske Hierte!

Betiset. Og De vil gifte Dem med mig?

Charle. Det er min Siels eneste Ønske!

Betiset. Ja saa — saa udbeder jeg mig ogsaa et lille Kys paa Kinbet.

Charle (vigende tilbage): Nicodemus! Nicodemus! betænker Du hvad Du forlanger?!

Betiſet. Et Kys! et Kys, min Fugl Phenix!

Charle. Min Herre! jeg bliver vred!

Betiſet. Blive vred, fordi man beder ſin Kiæreſte om et Kys! — Men jeg ſeer nok, De elſker mig ikke!

Charle. Jeg ikke elſke Dig? Dig! o, hvilken gruſom Bebreidelſe! den gaaer mig til Marv og Been!

Betiſet. Nei, det er Dem, ſom er gruſom!

Charle. Tør jeg vel overlade mig til min Tilbøielighed, førend jeg kiender Din Forbindelſe med denne Familie, og førend jeg veed, om det ogſaa er Dig muligt at bryde den? Jeg er en dydig Pige; min Ære ſtaaer paa Spillet; hvem veed, hvad der er imellem Dig og Hr. Dumont? —

Betiſet. Slet ikke andet end en Slags Forſkrivning; det er Alt!

Charle. Jeg vil betale Alt, Alt hvad man forlanger, hvis Penge kan afgisre det. Kierligheds Lykke kan man aldrig kisbe for dyrt! — men jeg frygter kun for, at der kunde være Clausuler i dette Document, som giorde Dig det til en uundgaaelig Nodvendighed at ægte Frøkenen? — —

Betiset. Langtfra! ikke een.

Charle. Ak! elskelige Troløse! Du bedrager mig!

Betiset. Hvoraf troer De det?

Charle. Jo: handledes der kun om Penge, saa havde Du visk nok viist mig Forskrivningen.

Betiset. Er det hele Knuden? — (han flyer Charle Documentet.) Der har De den! — Med mig kan man faae det ligesom man vil.

Charle (tager Papiret.) Ja, det seer jeg.

Betiset (seer ud af Siden.) Der kommer min anden Kiæreste.

Charle. Saa skiuler jeg mig bag denne Rosenbusk; jeg vil ikke, at min Medbeilerinde skal see mig! Lev vel, min Siels Elskede! — lev vel, min Adonis! For dette Beviis paa Din Kierlighed takker jeg Dig! — Jeg har naaet mit Maal! — og lad dette kielne Kys af mine jomfruelige Læber være Din Løn, og besegle vore Hierters Pagt! — Lev vel! — Lev vel! — (Han smutter bag Rosenbusken; Betiset stiller sig foran ham, saaledes at Charle kan sees af Tilskuerne, men ikke af Dumont og de Andre).

Tiende Scene.

Dumont. Armantine. Valcour (med Støvler paa.) Betiset. Charle (skiult.)

Dumont (holder Valcour i Haanden): Du vil reise, Valcour! og uden at tage Afsked med mig?

Valcour. Jeg maa!

Dumont. Nei, Du skal ikke forlade Din varmeste Ven, Din Fader! — Hvad har Du at beklage Dig over?

Armantine. Hvad har vi giort Dem imod, kiere Valcour? — Siig min Fader, hvad der ligger Dem paa Hiertet. Han vil saa gierne see sine Børn lykkelige — (til Dumont): og anseer De ham ikke som Deres Søn?

Dumont. Det veed han! — (til Valcour): Hav Fortrolighed til mig!

Valcour. O, tving mig ikke til at rødme for Dem!

Charle (sagte til Betiset): For at hævne Dem, saa gientag med høi Røst Alt hvad jeg nu vil hvidske til Dem.

Betiset (sagte til Charle): Ja nok!

Dumont. Er det Ret, Valcour? bør Du tie for mig? — Jeg vil vide Din Hemmelighed; Venskab kræver det, og Æren befaler Dig, ikke at dølge den for mig.

Valcour (efter et Ophold): — Jeg kan ikke tale!

Dumont. Valcour! jeg begriber ikke Din Adfærd.

Charle (sagte til Betiset): Siig nu bag efter mig.

Betiset (sagte): Godt.

Charle (hvidsker): „Da skal jeg strax forklare Dem den." —

Betiset (igientager det høit): „Da skal jeg strax forklare Dem den."

Charle (hvidsker): „Den unge Herre elsker Deres Datter. —"

Betiset (som før): „Den unge Herre elsker Deres Datter."

Dumont (forundret): Hvad siger De!?

Charle (hvidsker): „Og hun elsker ham igien."

Betiset (som før): „Og hun elsker ham igien."

Dumont. Er det muligt!?

Charle (hvidsker): „Jeg bryder mig saamæn kun lidt derom." —

Betiset (som før): „Jeg bryder mig saamæn kun lidt derom.“

Charle (hvidsker): „Thi jeg blæser baade Dem og Deres Datter et Stykke!“

Betiset (som før): „Thi jeg blæser baade Dem og Deres Datter et Stykke!“

Dumont. De kunde dog i det mindste udtrykke Dem lidt høfligere! — Men, Armantine, hvad er det han siger mig?

Armantine (omfavner ham): Sandheden, min gode Fader!

Valcour (for Dumonts Fødder): Jeg dør af Skamfuldhed!

Dumont (munter): Ah, min Hr. Philosoph! De elsker Deres Skolarinde i Smug!?

Armantine (hastig): Tro mig, kiere Fader, han har aldrig sagt mig det!

Valcour. Jeg vilde dølge det for alle Mennesker.

Dumont. Saameget desværre! saameget desværre! havde jeg vidst det før, saa havde jeg ikke havt nødigt at gaae længer om en Svigerson.

Valcour. Min Velgiører!

Armantine. Min ømme Fader!

Dumont. Basta! basta! Nu maa jeg tale med Hr. Betiset om vor Forskrivning.

Charle (kommer frem, holdende Viften for Ansigtet, neier meget dybt for sin Fader, river Forskrivningen itu og kaster Stykkerne paa Jorden): Her er den — til Takke betalt!

Dumont. Hvem er denne unge fremmede Dame?

Betiset (koggerleer): Ha! ha! ha! ha! det er min Kiæreste! Vi bryder os hverken om Dem, eller om Deres Datter, eller om Deres Penge! — Vi har selv hele Skiepper og Tønder fulde! — Naa, min

lille Engel! min tilkommende Gemalinde og Junkerinde! for at gisre dem ret flaue og rasende, saa lad os omfavne hinanden!

Charle. Oh ja! hiertelig gierne, min søde Engel! elskværdige Barbar! (han kaster leende Kiolen, Sløret og Parykken, samt Skavlet af sig, og staaer i sine egne Klæder.) Ærbødige Tiener, Hr. Nicodemus de Betiset! Ha! ha! ha! ha!

Dumont (leende): Det er min Søn!

Armantine (ligeledes): Min Broder!

Valcour (ligeledes): Det er Charle!

Betiset (farer tilbage.) Det er den lede Satan! Slip mig! slip mig!

Dumont. Men hvad Pokker har Du giort her i denne Takkelage, Charle?

Charle (leende): Jeg har giort Cour til Hr. Nicodemus de Betiset, og han har giort Amour til mig!

Dumont. Hvad er det for Sladder, Uglspil?

Charle. Jo, Fader, Du maa vide, denne kielne Adonis bærer saa stor Kierlighed til Din Familie, at dengang han mærkede han ikke kunde faae Søsteren, friede han til Broderen!

Betiset (meget bifter): Det er skammeligt! — Men bie kun! bie kun! I skal faae at høre baade fra mig — og min Fader — og min Procurator!

Dumont. Nei, nei, ingen Processer! dem hader jeg som Fanden! — (smilende): Hvad kan det desuden sige Dem, Hr. Betiset, at miste saadan en jævn, ligefrem Pige som min Datter? Husk paa alle de mange Skiønheder, som løb efter Dem i Paris!

Charle. Javist! giør det, og vær ikke længer vred! — Vi to skal have os

en Springom paa Deres Kiæreſtes Bryl-lup. Troe De mig: det er altiid bedre, at være lyſtig paa en Andens Bryllup, end at volde ſig Bekymringer paa ſit eget!

Betiſet (til Charle): Vil De da ingen flere Pudſer ſpille mig?

Charle. Ikke eet, det lover jeg Dem.

Betiſet (til Dumont): Og De vil betale mig mine Reiſeomkoſtninger?

Dumont. Det ſkal jeg! (til Valcour og Armantine): Og nu, mine Børn! Gud velſigne Jer!

Charle. Og hvad ſiger Du da til mig, Fader?

Dumont. At Du er en god Galning: derfor tilgiver man Dig Dine Uglſpilsſtreger.

Charle. Gid Alle vil ſige det ſamme! — Hvad mener De, Hr. Betiſet?

Betiſet. Jeg mener, at jeg vil vi-ſe, baade at jeg er ædelmodig og at jeg er et Genie: ved ſtantepede at komme frem med en Bryllupslyksønſkning af min egen Fabrik.

Charle. O ja, gjør det! maaſkee vi kan bruge den ſom Epilog, naar vi le-ger Ordſprogslegen, og ſpiller, for Exempel: „Til ſtore Narre ſkal ſtore Bielder!"

Betiſet (ſpydig):
Jeg gratulerer Brudeparret!
Skiendt med en Kurv jeg gaaer herfra,
(ſkottende til Armantine):
jeg ſkulde troe, den værſt er narret,
ſom nægted mig ſin Haand og Ja!
Naar De fortryder, De var kræſen,
ſaa ſiger jeg; „Ja, ſuk man væk!

Charle (afbryder ham hurtig): Og der-paa ſvarer vi:
Hr. Betiſet gik efter Næſen,
og vi har holdt en Nar for Giæk!

Betiſet. Nu begynder han igien!!

Alle (leende til Betiset):
Hr. Betiset gik efter Næsen,
og vi har holdt en Nar for Giæk!

Dækket falder.

Sparebøssen.

Comedie i een Act

efter

Kotzebue.

Ved

N. T. Bruun.

Kiøbenhavn 1815.

Forlagt af H. G. Ludewig paa Børsen

No. 8.

Trykt hos C. Græbe.

Sparebøssen.

Comedie i een Act

af

Kotzebue.

Personerne:

Mester Blok, Grovsmed.

Lise, hans Datter.

Peter, hans Svend.

Freidig, en gammel Student.

Handlingen foregaaer i Mester Bloks Daglig-stue, hvorfra gaaer en Trappe op til Freidigs Qvistkammer.

Første Scene.

Mester Blok. Lise.

Blok. Lise! hvor er Du henne?

Lise (kommer ned ad Trappen.) Nu kommer jeg, Fader.

Blok. Igien oppe hos Studenten?

Lise. Jeg bragde ham hans Frokost.

Blok. Og sladdrede en Halvtimestiid bort.

Lise. Jeg lærer altiid noget af ham.

Blok. Javist, lærd er han, hsilærd!

Lise. Og god, hiertens-eiegod!

Blok. Og en Nar, en stor Nar!

Lise. Det mener Du ikke, Fader.

Blok. Jovist mener jeg det. — Hent mig Brødet henne i Skabet! — Hvad hielper al hans Lærdom ham? ikke for en suur Sild! — En Dram af den aflange Flaske!

Lise, (som gaaer frem og tilbage, og bringer det Forlangte): Han lever glad og fornøiet. Han behøver kun saalidet.

Blok (skiærer sig Brød.) Hans Forældre vare velhavende Borgerfolk.

Lise. Han giør ikke sine Forældre nogen Skam i deres Grave.

Blok. Dette Huus efterlode de ham frankt og frit.

Lise. Har han da giort Gield paa det?

Blok. Endnu meget værre. Han har, saa at sige, givet det bort.

Lise. Men dog indtil sin Død forbetinget sig Kost og Bopæl hos Dig, Fader.

Blok. Er det da nogen Betaling for saadant et Huus? og hvor længe kan

Han vel leve? Han er alt gammel, og seer han ikke ud som den complette Svindsot?

Lise. O, Fader! bedrøv mig ikke!

Blok. Og om han endogsaa levede 20 Aar endnu: hvad spiser han da? hvad drikker han? hvorledes boer han? — Alt det havde jeg jo gierne givet ham for slet intet, naar han havde bedet mig derom. — Mener Du kanskee, at jeg ikke ogsaa holder af ham?

Lise. Og alligevel kalder Du ham altiid en Nar, Fader!

Blok. Ja, det gior jeg; men just fordi han er en Nar, just derfor holder jeg af ham; thi de kloge Folk duer ikke meget; de tænker altiid kun paa dem selv, og naar det bare gaaer dem vel, kan Fanden gierne tage ved hele Resten. Narrene derimod — forstaae mig vel: Narrene af Hr. Freidigs Classe! — de lever bestandig uden for dem selv, og skader intet Menneske undtagen sig selv.

Lise. Gud lade det længe gaae ham vel! Uden ham havde jeg været saa dum som en Gaas.

Blok. Først maa Du spørge Din Kiæreste Peter, om han ogsaa er fornøiet med, at Du er bleven klogere. Gaae, og bring ham hans Frokost; men fias nu ikke Tiden bort, thi Knøsen har meget at tage vare.

Lise (gaaer.)

Anden Scene.

Mester Blok (allene, tager en stor Regnskabsbog ud af Skabet.)

Nu, frisk ifærd dermed! Det er et ærgerligt Stykke Arbeid! Jeg vil heller smede de ti Hesteskoe, end opgiøre en eneste Regning; men det maa dog giøres. Faaer jeg mine Penge i Dag — det er en kiøn klækkelig lille Summa! — faaer jeg dem, siger jeg, saa skal Børnene heller ikke blive glemte. Det skulde være mig selv ret

kiert, om jeg snart kunde give den Ting det sidste Hammerslag. — (Han regner, brummer i Skiægget, kloer sig i Hovedet og er fortredelig.) Det vil ikke ret gaae! — Jeg behøvede rigtig nok bare at kalde paa Lise, thi hun forstaaer det Væsen, trods nogen Regnemesser; det har hun ogsaa lært af vor Student; men mig synes ligesom at jeg skammer mig, og jeg vil ikke lade hende mærke, at hun forstaaer det bedre end jeg, og at Egget kunde lære Hønen.

Tredie Scene.

Freidig (kommer ned fra sit Kammer.) Mester Blok.

Freidig. God Morgen, kiere Mester!

Blok. See, god Morgen, Hr. Freidig! Allerede saa tidlig i Klæderne? Det er dog just ikke i Dag Veir til at spadsere.

Freidig. Jeg vil et Ærinde hen paa Posthuset.

Blok. Hm! der pleier Han kun sjelden at komme. Jeg tænkde Han havde faaet sin Bekomst af Posten, da Han for et halvt Aar siden sendte den store Pakke til Wien, og imod sin Forventning maatte frankere den, og betale saa forfærdelig mange Penge i Porto.

Freidig. Han har Ret, Mester, det var nok ogsaa en Daarlighed.

Blok. Naar Han har pinet og plaget sig en heel Maaned med at lære Studenterne jødisk og latinsk, saa indbringer det Ham knap saameget, som Han dengang maatte spotte i Bossen for ingenting.

Freidig (smilende): Det er sandt nok.

Blok. Derfor synes mig, Han skulde heller lade Posten ride Pokker i Vold.

Freidig. Men denne Gang bringer den mig kanskee noget.

Blok. Penge?

Freidig. Det vel neppe. Men dog et Brev, som vil volde mig Glæde.

Blok. Et Brev fra en gammel Bekiendt?

Freidig. Jeg har aldrig seet den Mand.

Blok. Det var mig en rar Glæde, den!

Freidig. O, den kan være meget sød, kiere Mester. Ved sine Aandsfostre at vinde ædle Menneskers Yndest i fierne Egne, o, det er en herlig Nydelse!

Blok. Det forstaaer jeg mig ikke paa.

Freidig. Fortalde jeg Ham ikke dengang, at en Menneskeven i Wien havde udsat et vigtigt Priisspørgsmaal?

Blok. Spørgsmaalet har jeg glemt, men jeg veed nok, der var 100 Ducater at fortiene derved.

Freidig. Spørgsmaalet handlede om Opdragelsen, og saa gav jeg ogsaa mit Ord i Lauget med. At vinde Prisen falder mig aldrig ind; jeg kiender mine Evner; men det, jeg har sagt, er i det mind-

ste saa hierteligt og sandt, at jeg vel tør vente mig et Par venlige Linier til Svar fra Modtageren.

Blok. Bare den gode Hr. Modtager saa ogsaa kiønt vil frankere sine venlige Linier, thi ellers koster de mere, end de ere værd. — Nei, da priser jeg mine Krageтær! det falder mig sunrt nok, at male dem, men jeg lader mig dem godt betale.

Freidig. Den, der ikke kiendte Mester Blok bedre, skulde troe, han var gierrig.

Blok. Gierrig? — Nei, Gud skee Lov og Tak! den Dievel har ikke sit Hiem under mit Tag. Men man er sparsommelig, man har en Datter at forsørge.

Freidig. Og til hende har Hans flinke Svend Peter et godt Die?

Blok. Jh nu, hun haver vel just heller ikke ham.

Freidig. Har Han mærket det, Mester?

Blok. Hvad andet? naar Ungdom-

men er forelsket, mærker man det i det allerførste Qvarteer.

Freidig. Og Han har intet derimod?

Blok. Ikke det mindste. Peter er en brav, ærlig Knøs.

Freidig. Hvorfor opsætter Han da Brylluppet saa længe?

Blok. Jeg? — Jeg opsætter det ikke. Det beroer ganske paa Lise og Peter selv.

Freidig. Han spøger. Seer jeg ret paa de unge Folk, saa tæller de Minutterne.

Blok. Det kan nok være, men man kan ikke leve af Luften. Penge skal de tælle, og ikke Minutter. Jeg vil kortelig sige Ham min Mening om den Sag. Dengang jeg begyndte at mærke, at det brændte, var det allerede for sildigt at slukke. Alligevel vilde jeg gierne først prøve, om de ogsaa elskede hinanden ret af

Hiertet, saadan paa Liv og Død som jeg elskede min salig Kone. Nu udsandt jeg da et Middel til at komme efter det. En Søndag-Eftermiddag, da vi kom fra Aftensangen, kaldte jeg dem begge to herind i Stuen til mig, og sagde til Peter: „Du „er en fattig Stymper, men det sagde in„tet, dersom kun jeg var riig. Men jeg „har heller intet andet end dette Smule „Huus, og saa et Par stærke flittige Næ„ver. Jeg begynder at blive graa i Skal„len, og maa tænke paa en Nodskilling til „den gamle Mand: derfor kan jeg ikke „give Lise saadant-et Udstyr og Medgivt, „som jeg gierne vilde. I maae selv sørge „for, hvordan I kan komme til at sætte „Foden under Jeres eget Bord. Men med „komme Hænder lader jeg Jer ikke træde „ind i Ægtestanden, der kommer intet ud „af. Prøver paa det — sparer sammen — „samler — Krummer ere ogsaa Brød! — „og jeg vil ogsaa bidrage min Skierv: en „Trediepart af Alt, hvad jeg fortiener.

„Naar I har sammenskrabet 1000 blanke „Gylden, vel! saa holder I Bryllup; men „førend I kan tælle mig disse 1000 Gyl„den op paa Bordet, før bliver der intet „af! Lægger vel Mærke til det, og kommer „ikke med Tryglen og Tiggen, thi det hiel„per Jer ikke for en Pibe Tobak!"

Freidig. Saa gik det nok løs paa en Græden?

Blok. Nei, langt fra. De faldt mig begge to om Halsen, og vare færdige at springe op til Loftet af Glæde. — Seer Han, Hr. Freidig: paa denne Maade har jeg skaffet mig de to Forelskedes Klynken og Klagen af Halsen, og oven i Kiøbet vant dem til Arbeide og Sparsomhed.

Freidig. Ypperligt, Mester! Hvem har lært Ham den Philosophie?

Blok. Ei hvad! jeg blæser ad al Verdens Philosofuxeri. Det forstaaer jeg mig ikke paa! Naar man har Hiertet paa det rette Sted, saa kommer ogsaa de rette Tanker og Følelser.

Freidig. Og hvordan er Sagen lykkedes? Har det unge Par allerede samlet noget sammen?

Blok. Jh, javist, allerede næsten Halvparten; og det er dog neppe et Aar siden de begyndte at skrabe til Bunke. O, Han kunde vist ikke bare sig for at lee, Herre, naar Han sommetider saae dem arbeide; hvor de færdes! hvor det gaaer fra Haanden! og hvor de vender hver Skilling ti Gange, førend de giver den ud, og det endda med dybe Sukke! Ha! ha! ha! De har anskaffet dem en stor Sparebøsse, med en forskrækkelig Laas; der gaaer ingen Dag, uden at Sparebøssen jo bliver aabnet og forsøget og bekigget og tællet og lukket! — og ligesom Skatten voxer, saaledes voxer hver Dag deres Haab og deres Glæde!

Freidig. Det bliver vist et lykkeligt Ægteskab.

Blok. Det skulde jeg mene. — Men, Hille Skamfærd! over al denne Snak glem-

mer jeg min Regning, som desuden volder mig Hovedbrud nok.

Freidig. Fly mig den, Mester; i to Minutter skal jeg giøre Ham den istand.

Blok. O ja, viis mig den Billighed. Jeg sveder værre ved det Arbeide, end naar mine Blæsebælge dernede i Smeden ere i fuld Gang.

Freidig (sætter sig ved Bordet.) Men Hans Blæk er jo reent tørret bort!

Blok. Er det? ja, saa var det jo ikke min Skyld, at det ikke ret vilde gaae fra Haanden med min Regning.

Freidig. Kun et Øieblikks Taalmodighed. Oppe paa mit Kammer skal jeg snart faae den færdig. (Han gaaer op.)

Fierde Scene.

Mester Blok (allene; medens han tager sin Paryk og sin Kiole paa.)

Det er en skiønk Mand, ærlig og retskaffen, men dog et underligt Menneske.

Han tiener alle Folk — det er hans Glæde — kun ikke sig selv. Det er jo ikke længe siden de Herrer Kirkeværgere til Sancts Knuds Kirke vilde vælge ham til Aftensangsprædikant. „Jeg frabeder mig den Ære," sagde han; „jeg tager intet Kald eller Embede imod, thi jeg holder af min Frihed, og har hvad jeg behøver." Deri løi han da nu rigtig nok ikke, thi han behøver omtrent saa meget som slet intet. En Flaske Blæk, et Par Ris Papiir og Fierene af en Gaasevinge: dermed er han forsynet for et heelt Aar! (Han gaaer op ad Trappen til Freidigs Kammer.)

Femte Scene.

Lise (med Æg i sit Forklæde.)

Mine Høns giøre mange Æg; dem kunde jeg sælge, men det forslaaer kun saa lidet. Nei, saa vil jeg heller lade dem ligge paa Æggene, saa faaer jeg Kyllinger — lad mig see! — ja, strax efter Juul,

og de bliver dyrt, dyrt betalte! Jeg veed Folk nok her i vor By, som ikke vilde give en Staadder en Skilling, men naar de bare kan faae noget, der er lækkert og rart, o, saa betaler de Alt hvad man forlanger! Saa gaaer jeg op til Hr. Borgemesterens — han har en fransk Kok, der aldrig prutter — o! saa faaer jeg mange, mange Penge i vor Spareboesse! (Hun har imidlertiid lagt Æggene ind i Skabet.)

Siette Scene.

Peter. Lise.

Peter (tørrende sin Pande): Uf! hvor er Vandflasken? Jeg maa kisle mig lidt af!

Lise (klappende ham paa Kinden): Stakkels Peter! Du anstrænger Dig saameget.

Peter. Det siger intet, kiere Lise! det siger intet! Jeg veed jo, hvorfor jeg anstrænger mig. Med hvert et Hammerslag rykker jeg Maalet nærmere; og jm-

sider, ovnsider kommer der en Dag, da jeg smider Hammeren, tager min Brudgomsskiole paa, og reder mit Haar peent glat henad Panden — og see! saa kommer Du mig imøde med Brudekrandsen paa Dit smukke lille Hoved, og en stor Bouquet i Brystet, og saa spadserer vi stive og stramme og ærbare — o, men sieleglade i Hiertet! — til Kirken. — O, Lise, Lise! var det Øieblik dog allerede nær! (han omfavner hende fyrig.)

Lise. Ja, men Du maa dog ikke knuge mig ihiel, inden det Øieblik kommer! — Men Du vilde jo have noget at drikke? her staaer Vandflasken.

Peter. Om det endogsaa var en Viinflaske, saa lod jeg den staae. Husval mig med et Kys af Din røde Mund.

Lise (tørrer Sveden af hans Pande og kysser ham.) Din Skielm! vil Du ogsaa tale saaledes efter Brylluppet?

Syvende Scene.

Peter. Liſe. Meſter Blok og Freidig (ere imidlertiid komne ud af Kammeret, og blive ſtaaende paa Trappen.)

Blok. Ret ſaa, Børnlille! geneer Jer ikke!

Liſe (farer tilbage.) Peter! Fader ſaae os!

Peter. Hvad ſkader det? Engang maa han jo dog vænne ſig dertil.

Blok (kommende ned): I tager Forſkud, mærker jeg?

Liſe. Kiere Fader! —

Blok. En Anden vilde dog i det mindſte anſtille ſig lidt peen, og gisre nogle Omſtændighedee; men hun, Taſken, hun rækker ſelv friſkvæk Halſen frem, ligeſom en Dueunge, der vil mades.

Liſe. Peter var — bleven ſaa heed af ſit Arbeide — og ſaa vilde jeg — vilde jeg bare —

Blok. — Kisle ham af med et Kys? Ja, ja, det er et splinternyt Middel! — Men for Pokker! jeg er ogsaa grumme heed. Siden Dine Kys skal være saa kisselende, saa lad mig see, om Middelet er rigtig probat, og kom ogsaa hid og kys mig engang!

Lise (iler hen i hans Arme.) Min gode Fader!

Peter. Ak! naar kommer dog den Dag, da jeg ogsaa tør kalde Jer saaledes?!

Blok. Snart, Børnlille, snart! Kun Taalmodighed. Jeg vil just nu bringe en stor Regning hen til den rige tykke Kiøbmand. Naar han betaler mig, saa dratter der igien en god Skillings Penge ned i Jeres Sparebosse. Sæt mig imidlertiid en Flaske Hvidtøl i friskt Brøndvand, hører I?

Lise. Jeg springer strax ned i Kielderen!

Peter. Og jeg til Brønden!

Blok. Velan, Hr. Freidig, saa lad os to gaae. Hen til Hisrnet har vi jo een Vei, og for Pokker! vi har jo ogsaa eens Forretninger. Enhver af os søger Lønnen for sit Arbeide; kun med den Forskiel: hos mig klinger det, og hos Ham er det kun Papiir, der rasler, ha! ha! ha!

Freidig. Ei, naar kun enhver af os er tilfreds. Havde jeg saadanne velsignede Børn at forsørge, saa saae jeg ogsaa mere paa det, der klingede. (Han gaaer med Mester Blok.)

Attende Scene.

Lise. Peter.

Lise. Vi ere allene. Lad os nu hurtig komme det i Sparebøssen, som vi har samlet os uden Fadders Vidende.

Peter. Du har Ret. Men hurtig, at Tiden ikke skal gaae til Spilde. (De løbe begge hen til Skabet og hente Sparebøssen, derpaa sætte de dem i Forgrunden, og holde Sparebøssen imellem sig.)

Lise. Løft engang! den begynder dog allerede at blive tung.

Peter. Ak, vi har desværre ikke engang Halvparten endnu. Men friskt Mod, kommer Tiid, kommer Raad. Hvormeget fik Du for Dit Kniplings Lærklæde?

Lise. Sex Gylden.

Peter. Ikke mere?

Lise. Det var saa gammelt. Salig Moder havde faaet det i Foræring af salig Bedstemoder, og hun havde igien arvet det efter sin salig Faster. (Hun putter Pengene tællende i Sparebøssen): En — to — tre — fire — fem — sex!

Peter. Der har Du jo endnu flere Penge?

Lise. Jeg faaer vel sige Dig alleting: jeg har ogsaa solgt et Perlehalsbaand, og min lille Guldring. Jeg tænkte: hvortil behøver jeg det? min Peter holder nok af mig, endogsaa uden saadan Stads.

Peter. Gode, kiere Lise! O, naar Du bare først er bleven min Kone, saa skal jeg nok pynte Dig, og give Dig Stads.

Lise (puttende de øvrige Penge i Sparebøssen.) Sex og ti — ere sexten! — Og naar nu det ogsaa kommer til, som Fader bringer i Dag, saa fattes der dog ikke meget i Halvparten.

Peter. Ja, men nu har vi heller intet mere at sælge.

Lise. Nei, desværre! Har Du slet intet, som Du kan undvære?

Peter. Jeg har rigtig nok her en Sølv-Medaille. (han tager den op af sin Lomme.) Den har min Fader faaet engang, fordi han frelsde tre Mennesker fra at drukne; men denne Medaille hædrer min salig Faders Minde: den kan jeg ikke lade komme fra mig.

Lise. Nei, nei! for alting ikke! den maa Du giemme som en Helligdom. Saadan gaaer det mig jo ogsaa med dette lille Guldhierte — (hun tager det ud af sin Barm):

salig Moder fik det af en reisende Herre, fordi hun havde bragt ham hans Guldbørs tilbage, som han havde tabt. Det kommer aldrig af min Hals. Det og Medaillen skal bringe Lykke i Huset, Peter!

Peter. Vel ere Afmindelser om gode Gierninger en Skat, Lise; men det der bringer Lykke i mit Huus, det er intet Guld-Hierte — det er Dit Hierte, som er mere værd end Alverdens Guld og Diamanter!

Lise. Saa siger jeg det Samme om Din Medaille!

Niende Scene.

Freidig (kommer sagte ind.) De Forrige.

Peter. Et heelt Aar kommer vi i det mindste til at vente endnu.

Lise. Vi maae trøste os med, at vi ere dog sammen, og bestiller alt hvad vi kan.

Peter. Bare Din Fader ikke gav saameget paa Credit —

Lise. Og mangengang til rige Folk, der forsøder mere paa een Dag, end vi behøver til hele vort Livs Lykke. Kun endnu 500 Gylden, saa bytter vi ikke med nogen Konge paa Thronen! — Men nu maa det være nok, kiere Peter; vi sladdrer kun Tiden bort. (De sætte Sparebøssen ind i Skabet igien. Freidig kiuler sig bag Trappen.)

Lise. Nu springer jeg ned i Kielderen.

Peter. Og jeg ud til Brønden! Farvel saalænge, Lise!

Lise. Farvel saalænge, Peter! tænk paa mig!

Peter. Det gjør jeg, hvor jeg er.

Lise. Som jeg paa Dig!

Peter. O, den Bryllupsdag! den Bryllupsdag!

Lise. Ja, den Bryllupsdag! den

Bryllupsdag! 500 Gylden til, saa har vi den!

Peter. O, hvor der skal spares og arbeides!

Lise. Og haabes!

Peter. Og elskes! Farvel, Lise! min Lise!

Lise. Farvel, Peter! min Peter! (de gaae ud hver til sin Side.)

Tiende Scene.

Freidig (allene.) I gode Børn! ja, arbeider, elsker og haaber! Haabet vil ikke svigte Jer. „Kun endnu 500 Gylden, og I ville ikke bytte med nogen Konge paa Thronen!" - sagde Du ikke saa, lille Lise? — Naa, den Ydmygelse skal Kongerne paa Thronen erfare endnu i denne Dag! — (Han tager en stor Pung frem, gaaer hen til Skabet, lukker det hurtig op, tager Sparebøssen, og sætter den paa Bordet foran sig.) Der staaer den, denne lille Skat, som Haab og Kierlighed have samlet. Hvor-

meget Arbeide og Møie, hvormangen Undværelse har den ikke kostet! Hurtig skal Venskab yde sin Skiærv dertil! (Han tommer Pungen.) Det er de første Penge jeg har fortient med mine Skrivter; hvor kunde jeg bedre sætte dem paa Renter? (Han sætter Sparebossen igien ind i Skabet.) Med det, Hovedet har erhvervet, at lyksaliggiøre Hiertet, og binde andre gode Hierter fast til sit: o, hvilken sød stjeleoplæftende Følelse baade for det nærværende Øieblik og alle de kommende Timer! (han gaaer op i sit Kammer.)

Ellevte Scene.

Mester Blok. Peter (med en Krukke Vand, og Lise (med en Flaske Øl.)

Blok. Naa? hvor ere I henne? har I først nu hentet Øl og Brændvand? I har ikke forhastet Jer, Børnlille! og jeg var dog en god Stund borte.

Peter. Bliv ikke vred, kiere Mester!

Lise. Fik Du Din Regning betalt, Fader?

Blok. Ja, og Kiøbmanden qvitterede mig ikke en Skilling af; og, veed I hvad, Børn: det er mig kierere end alle hans Penge, thi det beviser, at han holder mig for en ærlig Mand. Her ere 84 Gylden — (han tager en Skindpung op af Lommen.) deraf hører en Trediedeel, 28 Gylden, til Jeres Sparebøsse, og dem har jeg ogsaa allerede tuttet ind i en Lap Papiir. Der, tag dem.

Lise. O, det vil vores Sparebøsse synes godt om! (Hun henter Sparebøssen og hælder Faderens Penge ind af Aabningen, hvorpaa hun vil sætte den hen igien.) Det er dog snurrigt, saa tung som den Sparebøsse er bleven lige med eet! Løft engang, Peter!

Peter. Ja, grumme tung.

Blok. Naturligviis! 28 Gylden veier da heller ikke saa lidt.

Peter (løftende endnu engang paa Sparebossen.) Den Ting kommer mig ordentlig ganske underlig for!

Blok. Nu skal I see, der er kommen en Nisse eller Tragedukke flyvende ned igiennem Skorstenen, og har fyldt Jer Sparebøssen med Penge!

Lise. Nei, det er nok snarere nogen, som for at narre os, har practiseret en Blyklump ned i den.

Peter. Jh, vi kan jo lukke den op.

Lise. Ja, ja, det kan vi!

Blok (smilende): Og ved samme Leilighed har vi den Fornøielse, at tælle vor Skat endnu engang!

Peter (aabner Sparebossen.)

Lise (seer ned i den.) Aa, min Gud.

Peter (forbauset): Hvad er det!?

Blok. Naa? hvad er der?

Peter og Lise (paa eengang): Lutter Guld!

Blok. Der har vi Nissen eller Dragedukken, som jeg sagde!

Lise. Nei, vi spøger ikke, kiere Fader! See selv.

Blok (seer ned i Sparebossen): Hille Pokkeren! ja, der har sin Rigtighed. — Men veed I vel, at saadanne Streger synes jeg slet ikke om? Fy, skam Jer!

Peter. Hvad er det I mener, Mester?

Lise. Hvorfor er Fader vred paa os?

Blok. Troer I kanskee, jeg er saa dum, at jeg ikke skulde have mærket, hvordan det er gaaet til? I ere forlibte, I længes, og vilde heller givtes i Dag end i Morgen. Siden det nu gik Jer for langsomt med at samle Pengene, saa har I laant dem.

Lise. Nei, mæn og sandelig har vi ikke, Fader! Jeg har endnu aldrig løiet for Dig.

Peter. Og jeg, Mester, jeg vil heller ikke lyve mig til at blive Jeres Svigerson. Hvordan disse Penge ere komne i

vor Sparebosse, det maa Gud vide; men at vi ere uskyldige, det kan I troe.

Blok. Hm! I seer mig begge to saa ærligt ind i Øinene ved Jeres Forsikkringer — saa jeg næsten ikke kan lade være at troe Jer. — Men, for Fanden! her er jo dog, alvorligt talt, ingen Nisse i Huset.

Peter. Jeg kan ikke blive klog derpaa.

Lise. Det er ikke længer end et Qvarteer siden vi tællede Pengene.

Blok, (som har grundet et Øieblik): Død og Plage! nu falder der mig noget ind. Nu nylig mødte jeg Caspar Postbud heromme paa Hiørnet, og han sagde — Rigtig, saadan hænger det sammen! —: Pengene kommer fra Hr. Freidig.

Peter. Fra den fattige Student!?

Lise. Det er umuligt. Ja, hans Hierte er det sagtens liigt nok, men hans Pung — !

Blok. Det er ham, siger jeg Jer! Han har skrevet noget, Gud veed, hvad det er — og saa har han faaet 100 Ducater

derfor — af hvem veed jeg ikke heller. Postbudet sagde, at for en halv Time siden havde han faaet Pengene. Paa Timen er han løbet herhiem, har været en Nar som sædvanligt, og har puttet Pengene i Jeres Sparebøsse.

Lise. Det har han giort for os!? — (grædende og leende paa eengang): de Penge han saa suurt har fortient — dem, dem giver han os! giver os dem, uden engang at sige det! Kys mig, Peter! jeg har intet kierere at give ham til Giengield end et Kys af Dig! det skal han have! det skal han have! (Hun iler opad Trappen, og ind til Freidig, raabende): O, det gode, ædle Menneske!

Peter (følger efter hende): Den fattige Student! hvem skulde have tænkt det?! o, jeg vil kysse hans gavmilde Haand!

Blok. Det er dog ret et prægtigt Menneske, den Nar!

Tolvte Scene.

Blok. Lise og Peter (trække) Freidig (med kierlig Magt ud af hans Værelse og ned ad Trappen.)

Lise. Nei, De maa komme ned med! De maa gaae til Bekiendelse — !

Freidig (smilende): Min Gud! det klinger jo, som om jeg havde begaaet en stor Misgierning!

Peter. Denne Sparebosse —

Lise. Alt dette meget Guld —

Peter. Det kommer fra Ham, Herre —

Blok. Ja, det nytter ikke Han benægter det, Hr. Freidig! Postbudet har røbet alleting.

Freidig. Er det Alt? Nu ja, kiere Børn, jeg har kastet en lille Brudegave ned i Jeres Sparebosse. Hvad er det saa mere? Jeg trænger ikke til de Penge. Jeg fik dem ganske uventet; de kan gisre Jer

lykkelige: hvor kunde jeg da vel anvende dem bedre?

Lise (rørt): O, Herre! Herre! — nei, jeg kan ikke tale! (Hun tørrer Øinene.) Hvor kan man dog være saa god!?

Peter. Vor hierteligste Tak —!

Freidig. Stille! stille! Hvem vinder meest? Jeres Lykke har jeg dog kun fremskyndet et Par Maaneder: mig selv har jeg derimod for min hele Levetiid forberedet en glædelig Erindring.

Blok (ryster trohiertig hans Haand.)

Freidig. Seer I, dette Haandtryk af en ærlig Mand, og Jeres taknemmelige Blikke ere mig riig og rundelig Giengield!

Peter. Det er vor anden Fader! Kys ham endnu engang, Lise! Jeg bliver ikke jaloux.

Lise (falder Freidig om Halsen.) O, tusinde Gange!

Peter. Hurra! Heisa! de 1000 Gylden ere complette! (Han slutter Lise i sine Arme.)

Blok. Og i næste Uge holder vi Bryllup! — (snaksom hierteglad): Men tilstaae mig: er det — er det dog ikke en prægtig Nar?

Freidig. Lad mig i Guds Navn være det! naar jeg kun er en god stakkels Nar! Men lærer heraf, mine Venner:

At plukke Glædens Blomst i Livets
Bed,
dertil har Himlen skabt os Alle lige;
Hvor Brødres Held er Hiertets Die-
meed,
den Fattigste tør kappes med den
Rige.
Hvor Villien til Gavn og Veldaad er,
o, der er ogsaa Evnen stedse nær!
Har jeg ei Guld, saa har jeg dog et
Hierte,
som føler, deler Andres Fryd og
Smerte.

Lad kun mit Liv henrinde ubekiendt,
naar det omslynget er af Dumheds
Kiæde!
og naar i Døden Venskab vil begræde
den fattige, godmodige Student!

Skilsmissen

eller

Ægteskabsdievelen.

Skuespil i to Acter

frit efter

Demousticr.

Ved

N. T. Bruun.

Kiøbenhavn 1815.

Forlagt af H. G. Ludewig paa Børsen

No. 8.

Trykt hos C. Græbe.

Skilsmissen

eller

Ægteskabsdievelen.

Comedie i to Acter

frit efter

Demoustier.

Personerne:

Guillot, Forpagter.

Nannette, hans Kone.

Alain, deres Son, 8 Aar gammel.

Candor, Fredsdommer i Byen.

Dubois, forhen Kammertiener hos en fornem Herre.

Handlingen foregaaer i en fransk Landby.

Første Act.

Første Scene.

(Skuepladsen forestiller en Stue i Guillots Huus: i Baggrunden Indgangsdøren; paa høire Side Sovekammerdøren; ligeover for denne staaer et lille Bord, og ved Siden af dette atter en Dør, oven over hvilken man seer et aflangt Vindue.)

Dubois (lister sig ind paa Tæerne; han har en Aviis i Haanden.) Min smukke Nannette er endnu ikke opstaaet, mærker jeg nok; hun hviler sødelig ved sin Ægtefælles Side, imedens jeg staaer her og ryster af

Kulde. Jeg kunde ærgre mig ihiel, naar jeg tænker paa, at saadan en Bondeknold som den Guillot tør bilde sig ind at være min Medbeiler. Jeg, Monsieur Dubois, som har levet ved Hoffet, som har baaret en Grevindes Slæb, pudset mangen Ministers Skoe, og barberet en Marquis! — Var den fordømte Revolution kun ikke brudt ud, saa havde jeg nu i det allermindste været Commerceraad, thi ringere Embede kunde man dog i forrige Tider ikke byde sin Kammertiener; Skrivertieneſter, de vare for de ſtuderende Stympere. Men Verden er reent forkeert nuomſtunder; man giør ikke mig og mine Lige til andet end Fyrbødere og Poſekiggere! — for at trøſte mig lidt over den onde Verden man lever i, tager jeg herud, og vil more mig med en Landsby-Dulcinea: men ſee! der er en Ægtemand mig i Vejen. Jeg har ſagtens over hundrede Gange ſat Spliid imellem dem, men det varer ſaalænge med de forbandede Skilsmiſſer, at Ægteparret forliges

ret kierligt igien, inden man kan faae en istand. Dog endelig, tænker jeg nok, at dette — (han peger paa Papiret): skal hielpe mig til at naae mit Maal: I Kraft af denne Placat kan alle Ægtefolk blive skilte, saasnart de selv vil. Det er en herlig Opfindelse! Dog i Paris ansees den Ting for en reen Bagatel; her er det derimod en ordentlig Sag af Vigtighed. Man maa altsaa passe bestandig at gyde Olie i Ilden. I Gaar satte jeg dem dygtigt sammen — men tys! (han gaaer hen og lurer ved Døren): skiændes de ikke nu? — jo — o, det er ypperligt! (ærgerlig): Au, for Dievlen' nu kysses de Bondertosser! — det er blot for at drille mig! — der kommer de! nu maa jeg afsted; men jeg vil lade Avisen blive her; man kan ikke vide, hvortil den kan gavne. (Han lægger Avisen paa Bordet, og gaaer, men lurer dog af og til udenfor Indgangsdøren.)

Anden Scene.

Guillot og Nannette (holde Alain ved Haanden.)

Guillot (godmodig, i det han kommer ind): Nu, kiere Nannette, nu sleer ikke mere derom; lad det altsammen være glemt. (til Alain): Kys Moder, min gode Dreng! (han stoder Alain hen i hendes Arme.)

Nannette (kysser Barnet): Og giv Du Fader mit Kys igien.

Alain (seer hen paa Bordet.) Jeg er tørstig, Moder!

Nannette (med Ømhed til Guillot): Vi ere ogsaa staaet noget tildigt op i Dag, min Den.

Guiliot. Fortryder det Dig, min Nannette?

Nannette. Nei, tvertimod; hvert et Øieblik, man tilbringer hos den man holder af, er saa sødt! — (hun kalder ud ad Døren paa høire Haand): Men saa bring dog Theen ind! — det er jo en forskrækkelig Tiid!

Guillot. Taalmodighed, min Glut!

Nannette (hidsig): Jeg mærker nok, at naar man vil have noget gjort her i Huset, saa skal man gjøre det selv! (hun gaaer hastig ud.)

Alain. Fader, skal jeg hielpe Moder?

Guillot (klapper ham paa Kinden): Ja, min lille Dreng. (Barnet løber ud.)

Tredie Scene.

Guillot (allene.)

Hvad hun er hidsig! sandt nok, jeg burde just ikke lade hende det høre, thi jeg har selv min Deel. — Jeg troer ikke der findes noget Huus, hvori der er saadan en Afvexling af Uveir og Soelskin. Hvilken Storm havde vi ikke i Gaar! Ja, havde den gode Hr. Candor ikke været, som tidt kommer og jævner vore Smaatvistigheder, saa var det nu forbi, saa var min Nannette gaaet bort — (munter): for at komme igien Dagen paa! — Kunde

denne Dag gaae af uden Skiænderi, saa var det næsten den første. Saaledes er den Ægtestand! efter Krig kommer Fred; Kierlighed betaler Processens Omkostninger, og man elsker hinanden hsiere end før.

Fierde Scene.

Guillot. Nannette og Alain (bære Theetøiet ind.)

Nannette (munter): Behager gunstige Herre at tage Plads?

Guillot (i samme Tone): Gunstige Frue! det gior mig sandelig overmaade ondt a' jeg skal volde Dem saamegen Uleilighed. (De sætte sig. Nannette skienker. Guillot tager Aviisen, som Dubois lod blive liggende, og kigger i den.)

Nannette (i det hun skienker): Hvad er det for et Papiir, min Ven?

Guillot (læser): „Den juridiske Journal."

Nannette. Hvor kan den være kommen her?

Guillot. Den gamle Skolemester har vel glemt den her i Gaar. — (hastig): Ah! her staaer den nye Skilsmisse-Forordning.

Nannette (med Ømhed): Den vil vi vist aldrig komme til at giøre Brug af.

Guillot. Det tænker jeg med. Den Forordning er ikke skreven for os Landsbyfolk.

Nannette. Nei, det er kun de fornemme Herrer og Madammer, som saadan lader sig skille fra hinanden hver anden Stund. Men saaledes gaaer det, naar Ærgierrighed og Stolthed skal knytte Hiertets Baand. Det duer ikke! Dengang vi to givtede os, adløde vi —

Guillot (afbryder hende): Kierligheds og Venskabs Bud.

Nannette (omfavner ham,) Og vi bleve lykkelige!

Guillot. Derfor vil jeg ogsaa raade alle forelskede unge Karle at bruge min Recept: „Naar Du vil blive en lykkelig Ægtemand, saa vogt Dig især for en koket Kone!" — og af det Slags vrimler der destoværre nuomstunder. Naar man anskaffer sig saadan en Ægtefælle, saa gifter man sig egentlig ikke saameget for sin egen som for andre gode Venners Skyld. Nei, man maa vælge sig en god fornuftig Pige, i hvis simme Hierte Kierlighed smiler under Blufærdigheds Slør. Er hun tillige smuk og blomstrende som min Nannette, saameget destobedre! men det er dog noget, som snart forgaaer. Naar vor Kone skal være os evig kier, saa maa Dyden overleve Skionheden, og naar Kierlighed flygter, maa Venskab blive tilbage.

Nannette. Ja, Du har Ret; man maa noie betænke sig paa det Valg man gior, men siden maa man ogsaa holde fast ved det; (hun rækker ham Haanden med Ømhed.) og det gior jeg!

Guillot (munter): End jeg da, min Nannette?! — (i det han peger paa Forordningen): Men veed Du hvad, min Glut? naar Dit Kiøn vilde, saa tænker jeg det kunde let giøre denne Forordning ganske unødvendig.

Nannette. Saa? hvordan det?

Guillot. Ved Blidhed og Taalmodighed. Naar vi har Uret, saa beklager os og værer føielige. Det sikreste Middel til at bringe os til at indsee vore Feil, er Dumhed og Taushed.

Nannette. Ah! jeg mærker nok, hvor Du vil hen.

Guillot (paastaaelig): Jo mere en elsket Kone skaaner sin Mand, naar han har Uret, jo mere beskylder han sig selv, og jo snarere retter han sine Feil.

Nannette (bitter): Det siger man rigtig nok!

Guillot. Det er en afgiort Sag!

Nannette (hidsig): Hvad? paastaaer I, at vi stakkels Fruentimmer skal

finde os i alle Jeres Capricer, Jeres Lu-ner og Jeres Uartigheder? — Og hvorfor, om jeg maa spørge?

Guillot. Fordi — —

Nannette (reiser sig hidsig): Fordi, — forbi det er Jer, som har skreget Loven!

Guillot (rolig): Giv efter, saa — —

Nannette. Aa, Du taler godt i en Lygte! give efter? — giv I selv efter!

Guillot (reiser sig rolig): Hør mig, Nannette, i Gaar —

Nannette. I Gaar havde Du Uret!

Guillot (bliver varm i Hovedet): Men i Forgaars da? — —

Nannette. I Forgaars med, og hver Dag!

Guillot (hidsig): Nu, det kan man da kalde — —!

Nannette (afbryder ham endnu hidsigere): At tale Sandhed! — (Her staaer Alain op.)

Guillot (i Vrede): Hvad! Du tør paastaae! — —

Nannette (halsstarrig): Ja, det tør jeg!

Alain (med Ømhed): Moder! — —

Nannette (streng): Tie stille!

Femte Scene.

De Forrige. Dubois (kigger ind ad Døren.)

Dubois (sagte, med Glæde): Bravo! Begyndelsen er god.

Nannette (til Guillot): Du, Du faae mig til at give efter!

Guillot. Ja, jeg tænker det skal vel gaae an.

Nannette. Det vilde være noget splinternyt: Et Fruentimmer! Ja, bie saalænge!

Guillot (i en truende Tone): Dette Liv skal snart faae en Ende.

Nannette (hidsig): Det skal det!

Guillot. Ja, det skal det!

Nannette. Saadanne ere I alle-

sammen! Naar man hører Jer tale, saa skulde man troe, at Kruentimmerne ere ikke skabte for andet end for at tilbede og adlyde Jer! (Alain gaaer fra Fader til Moder for at faae dem til at tie.)

Guillot. Det siger jeg ikke, men — —

Nanuette. Men Du tænker det dog i Dit Hierte! — Og jeg for min Deel, jeg paastaaer, at en Kone er ikke skabt for at taale Jeres stolte Egenmyndighed og Jeres Griller; at Jeres foregivne Retfærdigheder ere ligesaamange Uretfærdigheder, og at naar Manden har Uret, saa er det ogsaa Manden, der skal give efter.

Dubois (sagte; gnidende sine Hænder): Ah! det gaaer ypperligt!

Guillot (bitter): Ei, hvem har vel sagt andet?

Alain. Fader! ikke skiænde paa Moder!

Nannette (trykker Drengen op til

sig): Omfavn mig, mit Barn, og bliv Du fornuftigere end Din Fader!

Guillot (med Strenghed, efterat han har ladet Barnet gaae ud): Nannette! Din Mand kan vel taale at fornærmes af Dit opfarende Væsen, men ær i det mindste den barnlige Kierlighed i Uskyldighedens Barm. Foragt i et Barns Hierte er farligere end Du tænker. — Dersom vor Søn kunde holde op at agte mig, vilde han snart lade være at elske Dig; og, almægtige Gud! hvem skulde danne hans Hierte til Dyden, hvis han ikke elskede sine Forældre? — Min Kone, har jeg Feil, saa fortie dem — ikke for mig — ikke for Dig selv, men for vort Barn!

Dubois (sagte): Nu er det Tiid! (høit, idet han hastig gaaer frem): See god Morgen, mine Venner! Hvordan gaaer det i Dag?

Nannette. Slet nok.

Guillot. O meget slet!

Nannette. Ja, Monsieur Guillot erklærer reent ud, at han vil bruge al sin Myndighed som Mand.

Dubois (sagte til Nannette): Taal dog ikke det!

Guillot. Madame Nannette opkaster sig til Dommer; jo mere man indrømmer hende, jo mere forlanger hun; det er en reen Despot!

Dubois (sagte til Guillot): Bind Munden paa hende med et eneste Ord!

Guillot. Hun bliver hvert Øieblik værre.

Nannette. Han klamres fra Morgen til Aften.

Guillot (hidsig): Men, som sagt, jeg er endelig ogsaa kied af det Liv!

Nannette. Vist ikke mere end jeg!

Dubois (sagte til Nannette): Ret saa! — (sagte til Guillot): Giv ikke efter! (høit): Veed I hvad, mine kiere Venner! det gior mig hiertelig ondt, at see hvor kiede disse evige Kiævlerier gjøre Jer af Egte-

standen. Og, sandt at sige, har jeg virkelig ogsaa i lang Tiid troet, at I to vare slet ikke skabte for hinanden.

Nannette. Ak nei!

Guillot (meget hidsig): Velan da, saa er der jo Midler, hvorved det Onde meget snart kan afhielpes!

Nannette (bitter): Og Du ønsker intet heller end at bruge dem?

Guillot. Jeg? — — (afsides): O Gud!

Nannette (sagte): Saa døde jeg af Sorg!

Dubois (tager dem begge ved Hænderne): Hvad nytter det at klage, naar man kan handle? — Mine Venner, lader os først for Alvor undersøge Jeres Hierter, Jeres Stilling og Jeres Rettigheder, thi saa kan vi allerbedst siden fælde Dommen: — I givtede Jer for at leve lykkelige med hinanden, og det giorde I ogsaa i Begyndelsen. Nu ere I ikke længer lykkelige? ei, saa værer da enige i at løse den Knude, som

binder Jer! — „Vi elsker hinanden, og vi knytter det hulde Baand, hvortil Naturen, Kierlighed og Loven indbyder os; kort sagt: vi vil leve sammen." — „Vi elsker hinanden ikke længer: — farvel da, vi vil skilles ad!" — See, saaledes bør man tage Tingen, og der har I baade — (til Guillot): — Mandens og — (til Nannette): — Konens Rettigheder.

Guillot (hidsig til Nannette): Nu kan Du jo bruge dem.

Nannette. Det har jeg ogsaa i Sinde.

Guillot. Jeg ligesaa. Jeg vil iværksætte det i Morgen — eller endnu i Dag!

Nannette (meget hidsig): Og jeg vil iværksætte det paa Øieblikket! (til Dubois): Vil De ikke bevise mig det Venskab at hente Fredsdommeren? (Dubois lader som om han betænker sig.)

Guillot (trænger ligeledes paa ham): O ja, gjør det!

Dubois (i en hykkelsk Tone): Ak ja, jeg vil da gaae. Det er mig en tung Gang! men hvad gior man ikke, for at tiene sine Venner? og jeg troer virkelig, at jeg beviser Jer en sand Tieneste derved. (sagte i det han gaaer): Bravissimo! hun er min! (gaaer.)

Siette Scene.

Guillot og Nannette.

Guillot. Det er Dig, som noder mig til denne Yderlighed.

Nannette. Det er Herren selv.

Guillot. Din utaalelige Hidsighed —

Nannette. Ja, jeg er hidsig; men jeg er ogsaa den, som først lider derved. Og er Du kanskee ikke ligesaa opfarende? Har jeg ikke i ti samfulde Aar taalt Din Vægelsindighed, Dine Narrestreger, Din Urimelighed, Dine Kuner og Din myndige Tone? — — Men vi stakkels Fruentimmer ere ulykkelige nok! Den barbariske Fordom for-

byder os at sukke. Vi ere Offere, baade for Mandfolkenes Had og for Deres Kierlighed, og vort Lod har stedse været at elske og at lide!

Guillot. Nu faaer jo Dine Lidelser Ende.

Nannette. Det haaber jeg.

Guillot. En lykkeligere Mand —

Nannette. En kierere Kone — (her vender Guillot sig bort fra hende.) Utaknemmelige! nu foragter Du mig, men der vil dog komme en Tiid, da Du vil savne mig!

Guillot (hastig og rørt): Du taler om Savn? — —

Nannette. Som Du vil komme til at føle.

Guillot (spodsk): Saa? troer Du det?

Nannette. Det er jeg vis paa.

Guillot. Og Du da?

Nannette (med forstilt Ligegyldighed): Hm! hvad mig angaaer — —

Guillot (stødt): Jeg sværger Dig til, at jeg vil slet ikke komme til at savne Dig mere, end Du vil savne mig. Og troer Du da virkelig, at jeg vilde tilbringe mit hele Liv med at tænke paa en Kone, som glemmer mig?

Nannette (rørt): Det siger jeg just ikke. —

Guillot. Dog saa omtrent.

Nannette (fortredelig): Du lægger med Villie Alt, hvad jeg siger galt ud!

Guillot (bitter): Gjør jeg? Nei tvertimod — —

Nannette (hidsig): Lad os gjøre Ende paa denne Samtale!

Guillot (bydende): Naar det skal skee, saa maa Du tie!

Nannette (færdig at qvæles af Ærgrelse): Min Nærværelse begynder at kiede Herren. Han vil forjage mig ved sine Bitterheder, men spar sig kun den Umage: jeg gaaer allerede!

Guillot. O, Der saa god at spare Deres Galde! jeg viger Dem Pladsen. (Han gaaer.)

Syvende Scene.

Nannette (allene; efter et Opholb; hun seer sig rundt om.) Saa skal jeg da nu for stedse forlade dette kiere Huus! — Grusomme Mand! Du veed ikke, hvor hedt jeg elskede Dig! — — Men Din Stolthed vilde gjøre mig min hele Levetiid ulykkelig, og Fornuften forbyder det, som Hiertet vil. — Jeg vil gaae ind til min Søn; hans Kiertegn skal lindre min Sorg. O! der er ingen Smerte, som en Moder jo glemmer i sit Barns Arme! (Hun gaaer ind i Kammeret paa høire Haand. Candor og Dubois komme paa samme Tiid ind ad den midterste Dør.)

Attende Scene.

Candor. Dubois.

Candor. Det gior mig ondt at høre, at to skikkelige Folk vil skilles.

Dubois. Jeg troer, der skeer dem en sand Tieneste derved.

Candor. Hvis en af dem har Uret, kan det jo gisres godt igien.

Dubois. Nei, de ere Uvenner for Livstiid.

Candor. Da vædder jeg dog, at jeg skal forlige dem endnu i denne Dag.

Dubois. Nei, det vil være spildt Umage. Vanen har avlet Mishag hos dem, og Mishag Fiendskab.

Candor. Det er sørgeligt! Jeg tilstaaer, at jeg her opfylder mit Kald med Smerte.

Dubois. Hvorfor det? Saamange finder sig jo vel derved.

Candor. Desværre! — Her er det hverken Faderen eller Moderen, som jeg beklager: det er deres Barn; og jeg vilde ønske, at den tienstfærdige Lov, som er saa villig til at løse to Ægtefolks Pagt, dog i det mindste kunde frelse en uskyldig lille Skabning fra de Ulykker, som bie paa den. Efter mine Tanker burde et levende Barn være en uoverstigelig Hindring for Skilsmissen.

Dubois. Og hvor blev saa Frihed af?

Candor (med Ild): Lad os ikke misbruge Ordet Frihed! Hvem skylde vi vel helligere Pligter, end det Væsen, som vi have skienket Livet? det Væsen, hvis Svaghed og Uskyld Himlen har betroet til vort Hierte, og som ved at unddrages vor Omsorg, med Tiden kan kræve os til Regnskab for sin Lykke?

Dubois. Men De veed jo, at den fælleds Massa af Forældrenes Formue betrygge Børnenes Interesse.

Candor (med megen Varme): Kan Pen-ge vel komme i Betragtning her? — Naar Uskyldigheden og Dyden ere i Fare, da er alting tabt!

Dubois. Men jeg seer ikke — —

Candor (afbryder ham): Jeg seer, hvor-dan Mand og Huustro for stedse have for-ladt deres fordums kiere Bolig! — jeg seer deres Barn vandre ene om paa Jorden, næsten i sin Fødselsstund berøvet Lykke og Kierlighed! — jeg seer ham blive bekiendt med Lasten! (med Gysen): jeg seer ham modnes til Forbrydelser, styrte med Skiænd-sel i Graven — thi ak! hvem skulde lede hans svage, vaklende Fied, da hans egne Forældre bleve Naturen utroe?!

Dubois. Men de vil altiid blive ved at elske ham, endskiøndt de skilles ad.

Candor. Bør man da forlade det Væsen, som man elsker? —

Dubois. Men man elsker det jo ikke mindre, fordi man ikke er hos det.

Candor. Jo. Venskab ligner Lyset, der spækkes ved Fraskanden. Det er i Forældrenes Arme, at Barnet bør opdrages. Under deres Omhu maa det voxe i Kierligheds Skiød. Der skal det modtage og give Kiertegn for Kiertegn; fra Faderens Arme skal det svæve over i Moderens, thi det kan ikke være det nok, at være elsket af een allene, og det, kun det kan udtømme deres Ømhed. Kort sagt, for at befæste dets lyktelige Naturgaver og dets spæde Forstand, maa denne unge Plante være Middelpunkten for Forældrenes udeelte Kierligheds Ild.

Dubois. Ja, men Loven — —

Candor. Loven er unødvendig der, hvor Kierligheden og Dyden herske. Vare vi mindre fordærvede, da tilkod Loven ikke saa let Skilsmisser.

Dubois. Er det et Onde, saa er det dog et nødvendigt Onde.

Candor. Jeg beskylder ogsaa kun vor Forblindelse, og beklager Loven, at den

er nødt til at stifte Ulykker, for at undgaae Misgierninger! (han vil gaae ind i Kammeret, men møder Nannette.)

Niende Scene.

Nannette. Candor. Dubois.

Nannette. Hr. Dommer, jeg beder Dem! —

Candor. Min Datter! er det muligt, at Du saaledes for stedse vil forlade dette Huus? at Du, med Din følende Siel, dog kan forlade Gienstande, der maae være Dit Hierte saa kiere? er det ogsaa muligt?

Nannette. Jeg nødes til det, gode Herre.

Candor. Du veed jo selv, at der kan let komme et Ord, endogsaa imellem de bedste Venner.

Nannette. Her i Huset skeer det hver evige Dag. Jeg kan ikke giøre et Skridt, uden at — —

Candor (med Venskab): Jeg kiender Dig, kiere Nannette. Du er — lidt hidsig! Et smt Hierte kan undertiden altfor let forbittres.

Nannette. Nei, jeg er omsider bleven kied af at taale Andres Uretfærdighed.

Candor. Hvad taaler man ikke af den, man elsker? Din Mand kan vel have sine Smaa-Luner — —

Nannette. Smaa, siger De? nei, sine store, grove Luner! Og hvert Øieblik har han dem, Hr. Dommer.

Candor. Kan Du da sige Dig ganske fri for denne Feil, kiere Nannette?

Dubois (sagte til Nannette, som bliver forvirret): Han er Deres Mands Ven; seer De ikke nok, at han tager Guillots Partie?

Candor (til Nannette): Du svarer intet, mit Barn?

Nannette. Jeg har intet at svare. Jeg vil skilles fra ham.

Candor. Men Din Mand — —

Dubois (sagte til Nannette): Sagde jeg det ikke nok?

Candor (bliver ved): — Maa ogsaa ville det.

Nannette. De troer nok at gjøre mig ret forvirret ved denne Indvending, men min Mand ønsker det saamæn ligesaa meget som jeg, og det er maaskee den eneste Ting, hvori vi nogensinde har været enige.

Candor (med Ømhed): Ak, Nannette, Du er endnu ung! —

Nannette. Jeg er kied af at underkues, og De faaer ikke noget udrettet hos mig. Lad os derfor ikke tale mere derom.

Candor. — Og Du vil saaledes fordomme Dig selv til at hensukke et eenligt Liv? —

Nannette (stødt): Hensukke et eenligt Liv?

Candor. Istedet for disse søde Baand — —!

Nannette (fortredelig): Sørg De aldrig derfor, Hr. Dommer. Jeg troer, at jeg kan gierne finde mig en anden Mand.

Dubois (hvidskende): Upaatvivlelig!

Candor. Den første Kierlighed er altiid den kiereste. Hymen kan vel fængsle vore Hierter mere end een Gang; men troe mig, Nannette, hans anden Gunst er aldrig den første værd.

Nannette. Det faaer man at see.

Candor. Nannette, frygt Angeren, som stedse er Ubetænksomhedens Følgesvend. Vi har en hemmelig Røst i vort Hierte, som siger os haarde Sandheder.

Nannette (sukker).

Dubois (sagte til Nannette): Han bilder sig nok ind, at han staaer paa en Prækestoel.

Candor (bliver ved): Og siig mig, hvorfor vil Du saaledes opoffre Dit Livs Lykke? For et Øiebliks Lune eller for et

Nannette (i det hun gaaer): Desto bedre! Jeg vil føre Proces. (gaaer.)

Tiende Scene.

Candor. Dubois.

Dubois. Naa, seer De nu selv?

Candor. Deres Uvenskab bedrøver mig. Men troer De ikke det skulde være muligt at forlige dem igien?

Dubois. Nei, det troer jeg slet ikke. Jeg har giort Alt, hvad jeg kunde, det veed jeg! Men hvad hialp det? De saae jo selv, at jeg understøttede Dem før. Jeg tænkde: maaskee kan en venskabelig Foreskilling gavne! — men paa der Lag! Nei, at faae et Fruentimmer fra hvad hun engang har sat sig i Hovedet — Der har vi Manden!

Ellevte Scene.

Guillot. Candor. Dubois.

Guillot (til Candor): Hr. Dommer, De veed ventelig den sørgelige Pligt, som bringer Dem i mit Huus?

Candor. Venskab bringer mig ligesaameget herhid som Pligten, og jeg maa tilstaae Dig, min Ven: det gisr mig inderlig ondt at see to Ægtefolk — —

Guillot (hastig): Ægtefolk? detere vi ikke længer.

Candor. Hvordan! Jeres hellige Baand — —

Guillot. Vore Baand ere brudte!

Candor. Loven — —

Guillot. Kierlighed knytter Ægtebaandet stærkere end Loven, og naar man holder op at elske, saa holder man ogsaa op at være Ægtefolk.

Candor. Men Religionen —

Guillot. Naturens Lov, som er indgravet i vore Hierter, leder os til at søge

Par hidsige Ord, som vist ere sagte uden Hensigt — —

Nannette. Nei, ikke uden Hensigt! Jeg kiender min Mand bedre end De.

Candor. Men lad ham endogsaa have fornærmet Dig med Billie. O, min Datter! at tilgive har Lønnen i sig selv.

Nannette. Ja, men man faaer dog ikke Tilgivelse, uden at man først beder derom.

Candor. O, naar vort Hierte virkelig elsker, lader det sig da bede om det, som det giver?

Dubois (sagte til Nannette): Han er indsmigrende.

Nannette (til Candor): Nei, det er forgieves, at De søger at overtale mig — —

Candor (med Ild): Jeg besværger Dig i den Kierligheds Navn, som forener Jer: hvis Guillots Opførsel ikke har været rigtig, saa lad Venskab og Fornuften

glemme den; eller hvis det blot er en Grille, saa giv Du efter!

Nannette (hidsig): Hvad? skal jeg give efter!? —

Dubois (sagte til Nannette): Hører De?

Candor. Lad den elskværdigste af Jer ogsaa være den fornuftigste!

Nannette (bitter): Hr. Dommer, den Vending var smigrende, og jeg priser Deres høie Viisdom! Der er vist ingen, som bedre kan tale Mændenes Sag end De — men alligevel vil jeg have Skilsmisse!

Candor. Din Mand maa ogsaa samtykke deri — —

Nannette (i det hun gaaer): Det er mig det Samme!

Candor. Hvis ikke —

Nannette. Jeg holder ikke op, førend — —

Candor. Hvis ikke, maae I føre Proces.

Guillot (hastig): Hvorfor, siger De? Er det muligt, at hun med alle hendes utallige Feil, som jeg nu vil fortælle Dem —

Candor. Giør ikke det, kiere Guillot! jeg vil heller være uvidende om dem.

Guillot. Tag mig det ikke ilde op, men De maa dog vide — —

Candor (med Venskab): Lad os heller tale om Nannettes Dyder. I ti Aar havde Du levet saa lykkelig med Din Kone. I vare blevne et Exempel for Egnen. Nannettes eneste Ønske var at tækkes Dig og gisre Dig lykkelig.

Guillot. O! endogsaa Mindet om disse lykkalige Dage er næsten udslettet ved senere Storme!

Candor. Saameget desværre! Istedet for at giennindes det Onde, maa Du forjage lige indtil den allermindste Tanke derom; man maa blot erindre sig det Gode. Husk paa, at Nannette elsker Dig, at hun aldrig har elsket nogen anden end Dig. Hendes Opførsel er forandret, siger Du?

hvad skader vel det, naar Hjertet er det samme? Vore Elskedes Hjerter ere vort høieste Gode; Dit tilhører Nannette, og Venskab beder Dig om at give hende det igien.

Guillot (vrt): Ak, kiere Hr. Dommer —!

Dubois (sagte): Au! han bliver blød om Hjertet; nu er det Tiid at hente hans kiere Ægtefælle. (gaaer)

Tolvte Scene.

Candor og Guillot.

Candor (bliver ved): Guillot! giv efter, hvis Du har Uret!

Guillot. Ja — men naar jeg nu har Ret?

Candor. Saa giv ogsaa efter; da har Du dobbelt Fortieneste. Vær lidt mere sin, og lidt mindre forfængelig; derom bede baade Fornuft og Kierlighed Dig, kiere Guillot!

Lykken, og den rene og medlidende Religion, som fremkalder Dyder og Lykſalighed, og hvis milde Haand udgyder utallige Velſignelſer til Menneſkelighedens Troſt, kan ikke krænke ſine helligſte Rettigheder, og paalægge mig den forhadte Pligt, at være Slave og ulykkelig.

Candor. Vel ſandt! Skilsmiſſen kan være nødvendig, naar et Ægtepar — —

Guillot (haſtig): Altſaa ere vi jo enige — —.

Candor (med Faſthed): I een Punkt; men Du er Fader, Guillot! og Manden har aldrig Ret, naar Faderen har Uret. Før levede Du uafhængig, men nu ſkylder Du det Væſen Regnſkab, ſom Du har ſkienket Liver. Endſkiøndt Din Søn er Dit eneſte Barn, ſaa er han dog ikke nær ſaa meget for Dig ſom Du er for ham. Vil Du, at han fra ſin ſpædeſte Barndom ſkal være fader- og moderløs? — —

Guillot. Men, Hr. Dommer, naar to Ægtefolk leve i en evig Krig: er deres Barn da ikke allerede i Forældrenes Huus baade fader- og moderløst —

Candor. Men Enighed kan igien skienke det sine Forældre.

Guillot. Maaskee en Dagstiid —

Candor (hastig): Det er allerede meget!

Guillot. Ak!

Candor (med Ild): Du veed, at mit Kald er Fredens Kald, det skiønneste Mennesket kan udøve! Hvor jeg vilde prise mig lyksalig, dersom jeg kunde forlige Jer! dersom jeg kunde see Jer leve enigere end nogensinde før! naar jeg da deelde Jeres Henrykkelse og Jeres Taarer, vilde jeg sige til mig selv: „disse Mennesker har Du giort lykkelige! — Dette Barns Hierte har Du bevaret!"

Guillot. Hr. Dommer, en saadan Lykke overstiger mit Haab.

Candor. Hvorfor det, min Ven?

Guillot. Nei, jeg er vis paa, at Nannette vilde misbruge saamegen Godhed. Jeg kiender hende!

Candor. O, min Gud! forjag dog denne Frygt, og huft paa, at naar en Mand vil være god nok, saa maa han være en Smule for god!

Tretttende Scene.

Candor. Guillot. Dubois (kommer i Baggrunden med) Nannette.

Dubois (sagte til Nannette): Sæt en Pind for deres Complot! Nu har de staaet og lagt Raad op.

Nannette (løber hen til Candor): Hr. Dommer, troe ikke hvad han siger om mig?

Candor. Han siger intet andet end Godt om Dig.

Guillot (med kold Ironie): Og jeg siger hvad jeg tænker.

Dubois (sagte til Nannette): Mærker De Snaren?

Nannette (til Candor): Jeg seer nok, at De og Guillot spiller under Dække sammen, for at faae mig til at fable om: men List, Veltalenhed, Complimenter, Sukke, al den Snak er kun Tiidsspilde! min Beslutning sidder her. (Hun holder Fingeren paa Panden.)

Guillot (til Candor): Naar saa er, er det jo ikke værd at rokke den.

Nannette (til Guillot): O nei, spar Dig kun den Umage.

Guillot. Jeg veed nok, at naar Du først har sat Dig noget i Hovedet, saa siger Du ligesom Skræddereus Kone — —

Nannette (afbryder ham, i det hun klipper med Fingrene): Jaoist! Det skal klippes!

Dubois (sagte til Nannette): O bravissimo! — Endnu mere.

Nannette (bliver ved): Og der — der skal Skabet staae!

Candor (med Mildhed): Hvis jeg formaaede noget over Jeres Hierter — —

Guillot og Nannette. Det er forgieves!

Candor. Saa lad Venskab dele Tvistigheden imellem Jer begge!

Nannette. Man kan nok høre paa Deres Tale, at De ikke er givt.

Dubois (til Candor): Skil dem nu ad, ligesaagodt først som sidst. Det bliver jo dog deres egen Sag.

Candor (til Guillot og Nannette): I nøde mig da til at opfylde en sørgelig Pligt? —

Guillot og Nannette. Ja!

Dubois (glad): Spild ikke Tiden!

Candor. Velan da! jeg vil lyde Jeres Villie. (sagte): De har et Barn; det er mit Haab! (høit): Følger nu med mig, mine Venner.

Dubois. Skynd Dem at gjøre det af, Hr. Dommer.

Candor (seer stivt og mistroisk paa ham.) Det vil jeg. (sagte): Jeg fatter Mistanke. Gud! forsvar Du en uskyldig Skab-

ning, og send Din Fred i to gode Menneskers Hierter! — (høit): — Kommer, mine Venner. (han gaaer med Guillot og Nannette.)

Dubois (følger dem til Døren, undvigende Candors (Siekast: Jeg skal nok passe paa Huset saalænge.

Fiortende Scene.

Dubois (allene.)

Sagen kunde aldrig være i bedre Gang! — Men vil min Samvittighed ogsaa tillade, at jeg skiller to Ægtefolk, som elsker hinanden? — Hm! det gaaer vel an! Jeg har Gud skee Lov! en Samvittighed, som kan fordøie meget. — Og naar man ret betænker det, saa bør Folk tvertimod rose mig for denne Handling. Mand og Kone kan ikke forliges: ergo beviser den dem jo en sand Venskabs-Tieneste, som sætter dem i Frihed. Nannette er en nysselig vever ille Kiælling; jeg, Monsieur Dubois, jeg kan

ogsaa passere! hvad er altsaa naturligere, end at forene en kiøn Kone med en vakker Karl? — Ihvadvist, jeg bør roses for mit venskabelige Gemyt! (Han gaaer.)

Anden Act.

(Samme Decoration.)

Forste Scene.

Dubois og Alain.

Dubois (glad): Ja, min Drengs, nu skal jeg være Din Fader.

Alain. De, gode Herre! hvordan det?

Dubois. Jo, nu skal Du forlade dette simple Huus. Du kiender jo nok min smukke Gaard, hvor der er den store Hauge, med de mange Pærer og Blommer og Kirsebær?

Alain. Ja.

Dubois. Der skal Du nu herefter boe.

Alain (bedrøvet): Og min første Fader skal blive allene her?

Dubois (beroligende ham): Nei, vi kommer tidt og besøger ham.

Alain. Ret tidt?

Dubois. Javiss. — Der skal Du hver Dag faae ligesaamange Kirsebær at spise som Du vil.

Alain. Faaer Fader ogsaa nogle med?

Dubois. Nei, han bliver jo her.

Alain. Saa smager de mig heller ikke. Jeg vil ingen Kirsebær have. — O, min Fader!

Dubois. Tys, der er han! Tie nu snukt stille med hvad jeg har sagt Dig.

Alain (arolig): Ja, tie kan jeg nok, men — —

Anden Scene.

Guillot. Dubois. Alain.

Guillot (tankefuld og med en Bevning af Vrede): See saa, nu er jeg da skilt fra min Kone!

Dubois. Nu bliver Du ikke længer sagt imod!

Guillot. Ja, omsider er Uenigheden dog forjaget af mit Huus.

Dubois. Dette kan man med Rette kalde Din første rolige Dag. Nu kan Du dog sommetider lægge Dig i Din Seng, uden først at have havt Klammeri. Jeg ønsker Dig ret hiertelig til Lykke, min Ven!

Guillot (seer med Ømhed paa sin Søn): Arme Barn! Nu har Du da ingen Moder længer!

Alain (til Guillot): Mister jeg ogsaa Moder? (til Dubois): O, De sagde mig ikke —!

Dubois (til Guillot, som staaer ganske urolig): Frisk Mod, min Ven! Slaae Du Grillerne bort!

Alain (græder): Moder, som jeg holdt saa meget, saa meget af! hun, som var saa god!

Guillot (omfavner ham): Vær rolig, mit Barn! Mit Hierte skal nok erstatte Dig hende.

Alain. Lover Du mig ogsaa det, Fader?

Guillot. Ja! det lover jeg Dig!

Dubois (sagte): Jeg har aldrig nogen god Tro til disse rørende Optrin! (til Alain): Gaae Du lidt ud, min lille Dreng; Fader og jeg har nogle vigtige Ting at tale om.

Alain (i det han gaaer): Men maa jeg da ogsaa komme ret snart tilbage?

Dubois. Ja vist! til Middag.

Alain (med et dybt Suk): Saa vil jeg da gaae! (gaaer et Par Skridt, men ven-

der om igien.) Glem nu ikke, hvad Du har lovet mig Fader!

Guillot (rækker Armene ud imod ham.) Nei, nei! det skal' jeg aldrig glemme! —

Dubois (fører Alain hen til Døren.)

Alain (uden at vende Øinene fra Guillot): Farvel, Fader! — Farvel! (gaaer langsom ud.)

Tredie Scene.

Guillot og Dubois.

Dubois. Jeg skammer mig virkelig paa Dine Vegne over Din Svaghed. Ved saadan en Leilighed maa man vise, at man har Hiertet paa det rette Sted.

Guillot. Det har jeg!

Dubois. Du har Fanden! At en qualt Enkemand seer lidt alvorlig ud, det kan jeg nok finde mig i, men Suk — og Graad! nei fy! det er jo at synde mod Skik og Brug.

Fierde Scene.

Guillot. Nannette. Dubois.

Guillot (i det han seer Nannette) : Gud!

Dubois. Hvad fattes Dig?

Guillot. Nannette! — —

Dubois. Hvorover bliver Du forskrækket? Hun er jo ikke længer Din Kone.

Guillot (til Nannette): Jeg troer at jeg gietter Aarsagen, hvorfor Du kommer her.

Nannette. Den maa Dit Hierte vel sagtens sige Dig.

Guillot. Ja, Du vil forlange Din Medgivt tilbage; den skal Du — —

Nannette (med Kraft og Følelse): Jeg kræver kun een Eiendom tilbage, og den kan ingen nægte mig; det er min Søn.

Guillot. Din Søn bliver her, hos mig.

Nannette. Med hvad Ret! — —

Guillot. Vær rolig, Nannette. Naar Du elskede Din Søn og Din Mand, saa skulde Du have blevet hos dem. Du har forladt os, og Dine Rettigheder eer forbi.

Nannette. Hvad! Om der endog saa var en Verden imellem os, kan et Barn undrages sin Moders Herredsmine?! Kan Jeres Love, kan Jeres Rettigheder, alle Jeres Fordomme nogensinde udslette det hellige Navn, som Naturen, som Himlen selv har skrevet i en Moders Aasyn? — Min Søn adlød jo min Røst i Gaar, skulde han vel kunne miskiende den i Dag?

Guillot. Du var døv mod Fornuften; nu er Naturen døv mod Dig.

Nannette. Kan et Barn være døvt for sin Moders Bønner? Hvor er min Søn, o, sig mig dog, hvor er han? (hun løber til alle Dørene.) Alain! min elskede, kiere Alain! kom til Din fortvivlede Moder! Du skal, Du maa komme!

Guillot (rolig): Forend man vilde

byde over Andre, skulde man dog først kunne beherske sig selv.

Nannette. Beherske mig selv? Almægtige Gud! naar man vil berøve mig det, som er mig kjærest i Verden — naar man vil rive mit Hjerte ud af mit Bryst! — Nei! dette Offer faaer I aldrig af mig! Jeg vil have mit Barn! Ingen, nei, ingen kan elske ham saa høit som jeg. Jeg vil anraabe Guds og Menneskenes Retfærdighed, og naar Hr. Candor seer mine blodige Taarer, skal han have Medynk med min Smerte! O, mit Barn! mit Barn, (hun gaaer.)

Guillot. Taarer ere ikke Grunde.

Nannette (kommer tilbage): O! det er jo vore eneste Vaaben! — (hun vender sig hastig til Dubois): Tael De dog for mig!

Dubois (forlegen): Ja — men De taler virkelig selv allerbedst. De har — begge to Ret, og jeg — har intet at sige. Ved saadanne Leiligheder tier og beundrer jeg kun. — Ellers — min Mening er den-

ne: — Dommeren vil nu efter Ære og Samvittighed give Een af Jer Ret. (sagte til Nannette): Det bliver Dem! (sagte til Guillot): Det bliver Dig! (høit): Lad os nu først høre hans Dom, og indtil den er fældet, bringer jeg Jeres Barn hiem til mig.

Guillot. Ja, gjør det!

Nannette (urolig): Hiem hos Dem? —

Dubois (sagte til Nannette): Tys! det er just Knebet. Saa kommer han jo i Deres Vold.

Nannette (sagte): Aha! — (høit): Jeg samtykker ogsaa deri. — Men maa jeg ikke først omfavne ham? —

Guillot (langsom): Jo, Nannette— men — —

Dubois. Han er ikke her.

Nannette (med Følelse og Kraft): Saa gaaer jeg! Enten min Søn eller Døden! (hun gaaer.)

Guillot (kalder efter hende): Kiere

Nannette! — (Hun gaaer, uden at ville høre ham.)

Dubois (sagte til Nannette, i det hun gaaer ud): Kom og hent ham hiemme hos mig.

Femte Scene.

Guillot og Dubois.

Dubois. See saa, nu er Du jo bleven Din Kone qvit, og uden selv at vide af det, har Du fulgt Moden. Jeg veed ikke engang, hvor Du har kunnet holde det saa længe ud med hende. Hun har dog virkelig slet Intet tillokkende ved sig; nei, Damerne inde hos os i Paris, dem skulde Du engang see! de —

Guillot (afbryder ham): De har ikke min Nannettes Hierte,

Dubois (lystig): Ah, Du er et Barn! at miste sin Kone, det er det samme som at faae et Albuestød: i Begyndelsen værker det banſat, men en, to, tre!

saa er Smerten forbi. Du har været skilt fra hende i en samfuld halv Time, og Du sørger endnu! det er jo uhørt. — Betænk, Broerlille, hvor mange Mænd vilde ikke ønske sig i Dit Sted! — Og om Du endogsaa var besat af en Givte-Djevel, ih, saa kan Du jo finde tusinde Koner for een!

Guillot. Ingen Nannette!

Dubois. Saa? hm, det gik vel an! — Men lad os nu ret overveie, hvad Du har vundet og hvad Du har tabt. Du har mistet en Kone, men Du har faaet en Ven, som ikke skiændes med Dig; havde Du nu havt Din Kone, saa havde Du i den korte Tiid allerede over ti Gange været oppe at mundhugges. Huft paa alle de mangfoldige Bekymringer, som følger med Ægtestanden.

Guillot. Troe mig: selv disse Bekymringer ere søde, naar en elsket Kone deler dem.

Dubois. Naa, Vor Herre har da

ogsaa ret ælket Dig til at være Ægtemand
(Alain kommer ind.)

Guillot. Naar jeg var sørgmodig, kom Nannette altiid og kastede sig i mine Arme. Ved hver en Taare hun fældede i min Barm, følde jeg hvor inderligt hun elskede mig, og min Smerte opløsde sig i Kierlighed og Glæde.

Dubois (spøgende): O, Din stakkels Mand!

Guillot (til Alain): Min Søn, Du Din Moders Billede, nu skal Du trøste mig!

Alain. Men Du har jo lovet mig, Fader, at jeg skal faae hende igien?

Dubois (sagte): Dette gaaer aldrig godt!

Guillot. O, hvor jeg elskede hende! Jeg finder hende igien i Dine Øine; Dine Træk ere et tro Billede af hendes! Min Søn! dersom du vil elske mig saa høit som Din Moder fordum elskede mig, saa

kan jeg med endnu større Sandhed sige, at jeg har fundet hende igien.

Dubois (sagte): Den Dreng maa jeg have bort. (høit til Guillot): Farvel saalænge, min Ven. (Han vil gaae med Alain, som giør Modstand.)

Guillot (hastig): Hvor gaaer Du hen? —

Dubois. Du veed jo vor Aftale var, at saalænge indtil Fredsdommeren afgiør, hvem af Jer Barnet bør tilhøre, skal det blive hiemme hos mig.

Guillot (til Alain): Du skal forlade mig!

Alain (flyver hen i hans Arme.) Nei, nei, jeg bliver hos Dig, Fader! (til Dubois): Slip mig!

Guillot (til Dubois): Ja, slip ham.

Dubois. Hvor kan Du være saa svag? det er at drive Kierligheden alt for vidt!

Guillot. Bliv selv Fader, førend Du dadler mig. (til Alain, som han omfavner): Jeg forlade Dig! nei aldrig!

Dubois (sagte til Guillot): Tys! Nannette kommer — Din Søn — —

Guillot (bestyrtset): Nei, nei, hun maa ikke see ham.

Dubois. Jeg bringer ham hiem til mig saalænge.

Guillot (hastig og med Fasthed:) Nei!

Dubois (paastaaelig): men hvorfor ikke?

Guillot. Jeg vil heller skiule ham her. (til Alain): Gaae Du herind. (Han lader Barnet gaae ind i Kammeret paa venstre Haand.)

Alain (langsom): Du vil have dek, Fader — —

Guillot. Ja, min Søn, og vær nu ganske stille.

Dubois (lukker Døren og putter Nøglen i sin Lomme, sagte): Nu har jeg ham!

(han smutter sagte ud, da Nannette og Candor komme ind.)

Siette Scene.

Nannette. Candor. Guillot.

Nannette (til Candor, i det hun kommer ind): Til Dem tager jeg min Tilflugt, Hr. Dommer. I Naturens, i Himlens Navn forlanger jeg min Søn tilbage!

Guillot. Jeg besværger Dem at høre mig, Hr. Dommer!

Nannette (til Guillot): Kan alt hvad Du kan sige nogensinde opveie en Moders Taarer?

Guillot. Men Fornuften — —

Nannette. Hvad er vel Fornusten ved Siden af Kierlighed?

Guillot (til Candor): Hør Retfærdigheden — —

Nannette (til Candor): Hør mine Bønner!

Candor (sagte): O, det lykkes! (høit): Saa tael da En efter en Anden.

Guillot. Det vil vi.

Nannette. Kan De nægte mine Taarer den Skabning, som jeg har skienket Lyset?! — Min Kierligheds Frugt, Gienstanden for mine urolige Timer, det Barn, som har kostet mig Smerter, som jeg i sin Fødselsstund trykkede op til min Barm, som jeg har bedækket med tusinde, tusinde Kys, og vædet med mine Taarer! Hans Blod er mit, hans Liv er mit; der er intet Baand, som jo forener ham med det Bryst, der har ernæret ham, med det Hierte, hvorunder han har hvilet, og som altiid har elsket ham saa uudsigelig høit! Jeg modtog jo hans første Kiertegn, i mine Øine læste han Modernavnet, og hans første Stammen gav mig det. Hans Siel, hans Hierte, alting tilhører mig. — O, Gud! jeg har liidt saameget for ham! hvad ere en Faders Rettigheder ved Siden af en Moders Omhu, en Moders Ømhed

og Smerter? Min Søn er Alt hvad jeg eier i Verden, han hører mig til! Ingen kan rive ham ud af hans Moders Arme! den, som vil skille os ad, maa sønderslide os; og Himlen, som i denne Stund hører mig, og seer min Fortvivlelse, tør ikke adskille det, som Kierlighed og Gud har giort uadskilleligt! (Hun kaster sig med heftig Graad paa en Stoel.)

Guillot. Hr. Dommer, troe ikke Suk og Graad. De veed vel Fruentimmerne pleie sielden at bruge disse Vaaben, uden naar de ingen bedre har. (til Nannette): Naturen har foreskrevet Dit Herredømme. Dersom Du har baaret Omsorg for vor Søn i hans spæde Barndoms Dage, saa vil han trænge til mig i Ungdommens Storm. Hidtil skylder han Dig Liv og Helbred, men det Mod, den Fasthed, de Talenter og Dyder, som engang danne Manden og Borgeren, dem kan Sønnen aldrig erholde af nogen anden end sin Fader. I sin Moders Arme er min Søn et

Barn; for at vorde Mand maa han komme i mine. — (Med Følelse): — Og desuden, med hvad Ret kan vel en letsindig Kone, der har forjaget Lykken fra dette Huus, paastaae at hun nu ogsaa vil berøve mig dens Billede? Vælg Dig en anden Mand, og gior ham lykkelig. Døde med Din Ømhed og Din Skionhed til ham, gior mig for stedse ulykkelig, ved at berøve mig Dit Hierte, men lad mig beholde min Søn, for at aftørre mine Taarer!

Rannette (rørt): Dine Taarer, Guillot?

Guillot. O! det er ikke længer de søde Taarer vi fordum fælbede sammen!

Rannette (sagte): Ak! han savner mig dog!

Guillot (sagte): Hvilken Marter!

Candor (sagte, imedens han betragter dem begge): Hvor megen Kamp maa der dog ikke til for at adskille to gode Menne-

ſter! — (høit): — Mine Venner, jeg vil da nu fælde Dommen — men I kiælve jo?

Guillot (kjælvende): — Det er intet.

Nannette (ligeledes): Det gaaer nok over, tael De kun!

Syvende Scene.

Nannette, Dubois (i Baggrunden), Candor, Guillot.

Dubois (sagte): Naa, jeg kom som jeg var kaldet!

Candor. Da Jeres Rettigheder ere lige kraftige, og Loven ikke kan dele Jeres Eiendom, saa lever sammen, for at kunne nyde den Begge. (han gaaer nogle Skridt tilbage, og giver Agt paa dem.)

Nannette (frygtsom til Guillot): Nu vel — —?

Guillot (ubestemt): Ja—jeg — (til Dubois, som stiller sig imellem dem): Hvad mener Du?

Dubois. Hvad jeg mener? at det nytter ikke at frygte Yderligheder, hvor mildere Midler ikke kan hielpe.

Candor (i Baggrunden af Skuepladsen.) Kunde jeg blot finde deres Barn! —

Dubois (bliver ved): Jeg for min Deel vilde have Alt eller slet intet!

Nannette (i det hun seer Candor gaae hen mod den bageste Dør): Hr. Candor gaaer bort.

Dubois. Destobedre! (Her banker Candor sagte paa alle Dørene.) Jeg vædder at dengang han mærkede, han intet kunde udrette hos Jer, kom han vist anstigende med en af sine gamle opbyggelige Præke-ner, for at faae Jer til at græbe et Styk-ke — (han seer paa dem.) — Men — seer jeg ret? skulde han virkelig have rørt Je-res Hierter med sin Snak? Naa, det vil-de paa min Ære være moersomt!

Guillot (tørrer Øinene): Nannette græd først.

Nannette (ligeledes): Nei, Dugræd først. (Alain kigger ud af det aflange Vindue oven over Døren paa venstre Haand.)

Dubois. Saadan enfoldig Graad fordærver den hele Sag.

Candor (lytter ved Døren paa venstre Haand): Jeg troer, jeg hører ham.

Dubois (til Guillot og Nannette): Mere Bestemthed! (i det han vil tage Nannette med sig, som dvæler): Ah, min Gud! skulde man ikke troe, at en Skilsmisse var et ganske forfærdeligt Arbeide! — Kom nu! — — (hun følger ham med Tvang.)

Alain (i Vinduet, med et høit Skrig): Moder! Moder!

Guillot (i det han bliver Barnet vaer): Gud!

Candor (ligesaa): O, herligt!

Nannette (løber imod ham med udbredte Arme): Min Søn!

Dubois (sagte): Nu er alting ude!

Ny scene.

Candor (peger paa Dubois): Herren der blev ilde tilmode.

Alain (vil springe ud af Vinduet.) Tag imod mig i Dine Arme!

Nannette (meget heftig): Nei, nei, mit Barn! bliv? bliv!

Alain. Saa luk da op, at jeg kan omfavne Dig!

Nannette (gaaer hen og vil ikke op.) Stig da ned, mit Barn. — (med Forundring) Nøglen? —

Guillot (forundret): Nøglen! hvordan? — —

Dubois (sagte): Jeg ryster som et Espelov!

Nannette (til Guillot): Nu? —

Guillot. Jeg veed ikke — —

Candor (peger paa Dubois): Han har den, det vædder jeg — —

Dubois (rækker Nøglen frem, meget forvirret): Vær saa god; her er den. — —

Nannette (snapper den): I Deres

Hænder!! —(hun lukker Døren op, og Alain kommer ud.)

Candor (vil holde paa Dubois.) Nu, min Herre — —

Dubois (i det han smutter ud): O jeg beder! giør Dem ingen Uleilighed! Jeg recommanderer mig! (gaaer hastig ud.)

Nannette (løfter Alain op og kysser ham.) Kiere Barn!

Alain. Min Moder! jeg har Dig igien! (til Guillot): Tak Fader! Du holdt, Dit Løvte.

Nannette (holder paa ham): O forlad mig ikke, min kiere Søn! bliv her i mine Arme; jeg vil see paa den, som tør rive Dig ud deraf!

Guillot. Min kiere Søn, elsker Du mig ikke mere? —

Alain (løber hen til ham): Jo altiid! altiid!

Nannette (fortvivlet): O, almægtige Gud!

Guillot. Min Søn tilhører sin Fader — —

Nannette. Sin Moder — —

Alain (staaer midt imellem dem, og rækker dem Begge sine Hænder.) Begge sine Forældre!

Candor (peger paa Barnet): Naturen har talt.

Nannette (til Candor): Lad mine Taarer røre Dem!

Guillot (til Candor): Hr. Dommer, kan De nænne at berøve mig — —!

Candor (med Fid): Seer I da ikke, at dette elskede Barn er den Middelpunkt, hvor Jeres Hierter mødes? — at I, endogsaa imod Jeres Villie, elske hinanden i det Væsen, som forener Jeres Tilværelse? og at der er ingen Lov, ingen Frastand, som kan opløse de huldе Baand, hvormed faderlig og moderlig Kierlighed omslynger Jer og alle Forældre? — (Guillot og Nannette vende sig bort og sukke.) Afsiger begge den Troskab og Ømhed I har svoret hin-

anden! glemmer Jeres Eder; men seer her, (han stiller Barnet midt imellem dem, og lader enhver holde sin Haand): her er et andet Baand: bryder denne hellige Kiede om I tør!

Guillot (omfavner Alain): Kiereste Barn!

Nannette (ligesaa): Min Alain!

Ja a eengang.

Nannette (til Guillot): Du elsker Din Søn; husk paa, at jeg er hans Moder!

Guillot (til Nannette): Tilgiv hans Faders Brøde!

Alain (leder Forældrene sammen): See saa, ikke græde mere; Fader og Moder være gode Venner!

Guillot (omfavner Alain og sin Kone): Ja, mit Barn, det vil vi!

Nannette (omfavner sin Søn og sin Mand): Saalænge vi leve!

Candor (betragter dem med Glæde): Gid dette Syn være Billedet af enhver Ægtestand!!

Nannette (til Guillot): Min elskede Ven! —

Guillot. Min bedste Veninde! skulde der engang komme en lille Tvist — thi jeg vil ikke love for noget —

Nannette. Skulde der engang slippe mig et ubetænksomt Ord af Munden, og det maaskee kunde volde Trætte imellem os — —

Guillot. Saa vil vi strax tage vort Barn i vore Arme —

Nannette (hastig): Og Freden er paa Øieblikket sluttet!

Guillot. Men hvor blev Dubois af?

Candor. Hans Nærværelse behovedes ikke længer her: naar den brave Mand seer sig udreven af Vildfarelsen, forsvinder den Onde, og hans Herredsmine er forbi.

Alain. Han sagde, at han skulde være min Fader.

Guillot (forbittret): Han Din Fader! — (med Mildhed): Han har giort os Fortred; nu, man maa sie derned.

Nannette. Og hvis man kan, endogsaa glemme det. (Nannette og Guillot tale sagte sammen, og gaae derpaa hen til Candor.)

Candor (sagte): Hvilken Hævn! (høit): Nu vel, hvad vil I sige mig, mine Venner?

Guillot. Tør vi bede Dem om en Tieneste?

Candor. Hvorom, kiere Guillot?

Nannette (naiv): At — gifte os sammen igien.

Candor (smilende): Det behøves ikke?

Guillot (med Glæde): Virkelig?

Candor. Jeg kunde ikke saa strax løse Jeres hellige Baand.

Guillot. Men skildte De os ikke ad før?

Candor. Havde jeg endogsaa kunnet giøre det, vilde jeg dog ikke have giort det.

Nannette. Hvordan! De bedrog os?

Candor. Ja, mine Venner! og jeg troer, at I tilgive mig denne uskyldige List? Jeg var vis paa, at naar Kierlighed tog sine Rettigheder tilbage, vilde den tiene mig til Undskyldning hos Jer.

Nannette (med Følelse): O, De kiendte os!

Candor. Mindes da vel, at det Ægtepar, som lever i et ufrugtbart Ægteskab, kan nok afkaste Lænken; men at en Fader og en Moder, som ere forenede ved dette himmelske Baand — (han peger paa Al ain.) — har ikke Lov, at sætte deres Barns

Skiebne i Vove, for at blive frie, og at Loven ofte græder, naar J nøde den til at tillade det, som Naturen forbyder.

(Alain staaer imellem Nannette og Guillot, som omfavne hinanden. Candor betragter den lille Grouppe med faderlig Glæde, og Dækket falder.)

Ende.

Drengene fra Auvergne.

Skuespil i een Act

efter

Kotzebue.

Ved

N. T. Brunn.

Kiøbenhavn 1815.

Forlagt af H. G. Ludewig paa Børsen

No. 8.

Trykt hos G. Græbe.

Drengene fra Auvergne.

Skuespil i een Act

efter

Kotzebue.

Personerne:

Vilhelm Florval, } Brødre og Kiøbmænd
Jacob Florval, } fra Lyon.

Cecilia, Jacob Florvals Datter.
Madame Latour, en Enke.

Vilhelm, } Vilhelm Florvals Sønner.
Jacob, }

Handlingen foregaaer ved Markedstiden i Beaucaire; og Stykkets Æmne er laant af Bouillys: Contes à ma fille.

Første Scene.

(Et Værelse.)

Cecilia (allene, ved et aabent Vindue): Hvilken broget Vrimmel her er paa dette Baucaires-Marked, og tillige saadan en Sisi, at man ikke kan høre Ordlyd. — Jeg er ret hjerteglad over, at min gode Fader dennegang tog mig med sig; Reisen var saa moersom, og her er da ogsaa mange Rariteter at see. Men det morer dog kun et Par Dage. Oprigtigt talt vilde jeg dog nu heller være hiemme i Lyon hos min Moder. Onkel og Fader har saa mange Forretninger her, at de just ikke kan bryde sig meget om min ringe Person; altsaa har jeg da ingen anden Tidsfordriv, end fra Morgen til Aften at staae i Vin-

duet, og det er jeg allerede hiertelig kied af. (Hun seer ud.) See der, mine smaae vildtre Fættere! De ere vist gaaet ud paa Spilopper. — Rigtig! der truer en Fremmed Vilhelm med knyttet Næve. — Og Jacob? — Hvad mon han har for med den blinde Mand, som sidder derovre paa Hiornet? — Jeg skulde dog aldrig troe, at han driver Giæk med en blind Mand! — Pst! Pst! Jacob! Vilhelm! kom op! skynd Jer! — De ryster paa Hovederne. — Kommer I ikke, saa siger jeg det til Fader og Onkel. — Det hialp. Men hvilke sure Ansigter de sætter op! Jo, at løbe hele Dagen omkring paa Gaderne, det er just et Herreliv for de overgivne Drenge.

Anden Scene.

Vilhelm. Jacob. Cecilia.

Vilhelm. Hvad vil Du, Cousine?

Jacob. Hvorfor forstyrrer Du os i vor Glæde?

Cecilia. I veed nok, at Jeres Fader nu ikke har Tiid til at give Agt paa Jer. Han har paalagt mig, at see til, at I ingen dumme Streger gisre.

Jacob. Nei, hor engang den strenge Frue Hovmesterinde!

Vilhelm. Vi ere ikke dumme, og folgelig gisre vi heller ingen dumme Streger, veed Du det!

Cecilia. O, de klogeste Folk gisre sommetider de dummeste Streger! og har jeg ikke selv nylig seet —?

Vilhelm. Hvad har Du da seet?

Cecilia. Hvorfor truede den fremmede Mand Dig med knyttet Næve?

Vilhelm. Ha! ha! ha! o, det var til at lee sig ihiel af! Saae Du ikke de to Hunde, der dandsede?

Cecilia. Jo, det var nok Umagen værd!

Vilhelm. Justement, min lille storagtige Cousine! Anstil Du Dig bare ikke ligesaa gravitetisk som vor gamle Jonne

med de grønne Briller paa Næsen. Mig morede de Hunde grumme meget. Der var en Mops i Hyrdedragt med Straahat paa Hovedet, den hed Phyllis — og en Pudel med en Husarhue paa, den hed Celadon; de To skulde dandse en Menuet, og giorde deres Ting saa det var en Lyst! Men hvad havde jeg at gisre? jeg kiøbde mig et Stykke Steg i Kielderen næstved, og just da de dandsede mig forbi, holdt jeg dem det saa polidskt for Næsen. De skottede til Siden, snusede efter Stegen, og vips! stode de paa alle Fire ligesom andre naturlige uoptugtede Hunde. Derover var det Manden blev vred.

Jacob. Ja, men han blev dog ikke saa bister som han med Marionetterne, dengang Du practiserede Noddeskalter ind under den tyrkiske Keisers Talar, saa hans Majestæt ikke kunde flytte sig af Pletten!

(De lee begge.)

Cecilia. Og Dig, min lille Ven, saae jeg have meget travlt henne ved den

blinde Mand, og det kom mig for som om Du ogsaa var paa Abespil?

Jacob. Det var jeg ogsaa. Den Blinde sidder hele Dagen og gniber paa sin Fiol, saa man er færdig at faae ondt i Ørene derover — saa passede jeg mit Snit, og smurde uformærkt hans Fiolbue over med Tælg, og nu kan han ikke faae en Tone frem! (De le atter begge.)

Cecilia. Fy! skammer I Jer ikke? At gjøre fattige Folk Fortred, der fortiene deres Brød saa suurt!

Vilhelm. Det var jo kun Løier.

Jacob. Kun Tidsfordriv.

Cecilia. Har I glemt, hvad vore Fædre saa ofte har fortalt? De vare et Par fattige Drenge fra Auvergne. —

Vilhelm. Ja, jeg veed nok, de gik Landet omkring med en Sælkepibe og et Murmeldyr.

Jacob. Og dandsede for Folk.

Cecilia. Og fortjende kummerlig nogle faa Skillinger.

Wilhelm. Men nu ere de rige Folk.

Jacob. Og har mange Penge og et stort Vartelager.

Cecilia. Altsammen erhvervet ved deres Flid. Men hvad mener I, om et Par uartige Drenge, i den Tid de saaledes vandrede omkring, havde skiaaret deres Sækkepibe i Stykker eller giort deres stakkels Murmeldyr Fortred?

Wilhelm. Fy! det havde været afskyeligt!

Jacob. Jeg havde banket Drengene baade brune og blaae!

Cecilia. Saa? og bære I Jer da vel bedre ad? Du hindrer Mopsen og Pudelen i at dandse deres Menuet. Og nu især Du, Jacob! den stakkels blinde Mand!

Jacob. Jeg giorde det jo ikke i nogen ond Mening.

Wilhelm. Jeg sandelig heller ikke!

Cecilia. Men det var dog slet.

Jacob (forblsffet): Slet?

Wilhelm. Troer Du rigtig det, kiere Couſine?

Cecilia. Endnu i Gaar ſagde Jeres Fader til Jer: „foragter aldrig ſaadanne Folk, og hver Gang I ſeer nogle af dem, ſaa mindes at det fordum ikke er gaaet mig bedre.“

Wilhelm. Ja, det ſagde han.

Cecilia. „Og at, derſom jeg og min Broder ikke havde truffet en ung ædelmodig Dame, maatte vi maaſkee endnu gaae ſaaledes for hver Mands Dør.“

Jacob. Ja, det ſagde han ogſaa.

Cecilia. I veed jo ogſaa, at han efter Aftensmaaltidet lod os prøve den Scene, ſom han udtrykkelig i den Anledning har ſat paa Riim for os.

Wilhelm. O, jeg kan min Rolle!

Jacob. Jeg med.

Cecilia. Men det er ham ikke om at giøre, at I ramſe Jeres Roller op; han vil at I ſmukt derved ſkal tænke paa Op-

rindelsen til vor Velstand, og ikke hovmode Jer af Lykken.

Jacob. Har vi da giort det?

Cecilia. Ja, begge to.

Jacob. Det gior mig hiertelig ondt. Det skal jeg aldrig giøre mere.

Wilhelm. Nei, jeg ikke heller.

Jacob. Jeg har endnu to Frankskykker, som Fader har foræret mig. Nu vil jeg give den blinde Mand det ene, og toe hans Fiolbue ganske reen igien, og saa vil jeg staae et heelt Qvarteer og høre ham qvinkelere. Ikke sandt, kiere Cecilia? saa har jeg giort min Feil god igien. (Han løber ud.)

Wilhelm. Og jeg vil løbe efter Pudelen Celadon; naar jeg giver hans Herre et Par Livres, saa kan han kiøbe en ny Soelhat til sin Mops Jomfrue Phyllis! (Han følger efter Jacob.)

Tredie Scene.

Cecilia (allene.) Det er et Par viltre Krabater, men gode ere de dog — ligesaa gode som deres Fader; endskiønt han nu sommetider er vranten, ret hæslig vranten. Den, der ikke kiendte ham bedre, kunde næsten ansee ham for en grumme barsk Mand. Men hvem kan vel fortænke ham i hans onde Lune? Det er neppe et Fierdingaar siden han mistede sin brave Kone, min gode Tante. Hans Hierte synes kun undertiden lukket, fordi det er fuldt af Kummer. — Gud lad mig beholde min Moder!

Fierde Scene.

Cecilia. Madame Latour.

Mad. Latour. Med Tilladelse, Jomfrue — jeg veed ikke, om jeg gaaer ret? Jeg søger om Brødrene Florval, Kiøbmænd fra Lyon.

Cecilia. Ganske rigtig, Madame; de logerer her.

Mad. Latour. Kunde jeg ikke faae dem i Tale?

Cecilia. Min Fader er ikke hiemme, og min Onkel har magtpaaliggende Forretninger.

Mad. Latour. Ak! mit Ærinde er ogsaa magtpaaliggende.

Cecilia. De har begge paalagt mig, at modtage og tale med alle de Fremmede her kommer. Dersom De altsaa, Madame, vilde have den Godhed at betroe mig Deres Ærinde, skal jeg vist nøiagtig besørge Alt og i Morgen kunne give Dem Svar. —

Mad. Latour. I Morgen? ak! det var for sildigt! kun i Dag kan jeg hielpes! Jeg beder Dem, kiere Jomfrue: sig til Deres Hr. Onkel, at en Moders Rolighed og fire faderløse Børns Lykke beroer paa denne Time.

Cecilia. Det er nok, Madame; han vil sikkert strax være her. Hav den Godhed at sidde ned saalænge. (Hun neier og gaaer ud.)

Femte Scene.

Madame Latour (allene.) Dette er en tung Stund! men Moderkierlighed vil hielpe mig til at faae den overstaaet. — Fremmede Mennesker, som jeg aldrig har seet — Kiøbmænd, som vel neppe ere komne til Beaucaires Marked, for der at øve hsimodige Handlinger — ak! og dersom jeg maa forlade dette Huus uden Trøst — mine stakkels Børn! hvad skal der da blive af Jer — og af mig?!

Siette Scene.

Vilhelm Florval. Madame Latour.

Vilh. Florval. Hvad staaer til Tieneste, Madame?

Mad. Latour. Min Herre, jeg tager min Tilflugt til Deres Menneskekierlighed. Tillad mig at giøre Dem en kort Skildring af min Skiebne.

V. Florval. Madame, jeg har mange og magtpaaliggende Forretninger. Men dersom jeg nogenlunde kan være Dem til Hielp — (han vil tage sin Purg op.)

Mad. Latour (krænket, ved at mærke hans Hensigt): Min Herre, jeg er ingen Bettlerske.

V. Florval (studser): Jeg beder Dem om Forladelse.

Mad. Latour. Hav blot den Godhed at høre mig.

V Florval. Tael, Madame.

Mad. Latour. Min Fader var en riig Kiøbmand i Paris. Mig knyttede Kierlighed til en brav, men fattig Mand, som besad en lille Eiendom en Miilsvei herfra. Min Faders Godhed understøttede os. Efter hans Død skulde jeg have været en riig Arving; men vore Tiders Elen-

dighed ramde ogsaa ham; hans Affairer kom i Uorden, han tabde sin Formue, og Sorg og Kummer styrtede ham i Graven. Jeg var imidlertiid bleven Moder til fire Børn. Det gik os kun maadeligt. Da jeg bestandig havde været vant til Velstand, gik det mig i Førstningen til Hiertet, at lide Mangel; men jeg var riig i Besiddelsen af mine Børn og min Mands Kierlighed, og det varede heller ikke længe inden jeg lærte at undvære med freidigt Mod. Husfaderens Vindskibelighed slaffede det Nødtørftige, og vor lille Eiendom var gieldfri. Men ak! paa eengang bersvede Døden os vor Forsørger! Jeg — den kummerfulde Enke — skulde træde i hans Sted; jeg skulde med et sønderrevet Hierte foreskaae Sysler, som jeg ikke var voxen. Jeg giorde, hvad jeg kunde, jeg sparede alt hvad der var mig muligt, men hvert Aar kom jeg mere tilbage. Jeg vilde sælge min lille Eiendom; man raadede mig at oppebie bedre Tider, intil de i vore Dage dybt ned-

ſtunkne Priſer igien vilde ſtige noget. I dette Haab laande jeg lidt efter lidt 3000 Rigsdaler af Kiøbmand Dermont, en brav Mand, ſom aldrig har været mig en ſtreng Creditor, men Aar for Aar har forlænget Betalingsterminen. Men ogſaa han er bleven ramt af Uheld, og da jeg i Dag paa Betalingsdagen kom til ham med Renterne og i Haab om den ſædvanlige Overbærelſe, erklærede han mig, trækkende paa Skuldrene, at han denne Gang ſaae ſig nødt til at indkræve Pengene med Strenghed, for at kunne giøre ſine egne Creditorer Ret og Skiel. Jeg ſtod ſom tilintetgiort. Min Beſtyrtelſe og min Angeſt rørde ham. Han ſagde: „Jeg ſkylder Brødrene Florval fra Lyon denne Summa, „og derſom jeg vil vedligeholde min Credit maa jeg abſolut betale dem i denne Dag — "

V. Florval. Ja, det er ſandt.

Mad. Latour. „Men," blev han ved, „kiender De maaſkee diſſe Herrer, eller

„vil De forsøge, om de ville modtage De-„res Vexel istedet for Betaling af mig —"

V. Florval. Nei, Madame, det gaaer ikke an.

Mad. Latour. Min lille Eiendom er endnu i det mindste dobbelt saameget værd som Fordringen beløber sig til.

V. Florval. Det troer jeg gierne, Madame, men vi boer langt herfra; vi kan ikke befatte os dermed.

Mad. Latour. Dersom De vilde indhente Efterretninger om, hvorledes jeg lever, hvordan jeg arbeider —

V. Florval. Derom tvivler jeg aldeles ikke; men, Madame, det er en Kiøbmands-Affaire, og vi har blot med Hr. Dermont at giøre.

Mad. Latour. Dersom De vidste, med hvilken Hierteangest jeg satte min Fod over Deres Dørtærskel —

V. Florval (trækker paa Skuldrene): Jeg beklager Dem, Madame, men —

Mad. Latour (efter et Ophold): Har De Børn, min Herre?

V. Florval. Ja, to Sønner.

Mad. Latour. Lad mig faae Deres Kone i Tale! hun er Moder — hun vil høre mig —

V Florval (hiertegreben): Min Kone lever ikke mere!

Mad. Latour. Nu da! Ved hendes Minde besværger jeg Dem —

V. Florval. Nok, Madame, jeg vil tale med min Broder; vi vil see til, hvad der kan lade sig giøre. Kom igien om en Time.

Mad. Latour. Tillad mig blot at opholde mig et Øieblik endnu — jeg er saa angreben —

V. Florval (rækker hende en Stol.) Sæt Dem, Madame — ah, der kommer min Broder ret som om han var kaldet.

Syvende Scene.

Jacob Florval. De Forrige.

Mad. Latour (reiser sig, og neier.)

Jac. Florval! (stuber og seer stivt paa hende.)

V. Florval. Broder, denne Dame er i Forlegenhed. —

Jac. Florval (uden at vende Øinene fra hende): I Forlegenhed?

V. Florval. Hun skal just betale Kiøbmand Dermont saameget, som vor Fordring paa ham beløber sig. Naar vi giver ham Frist, saa er hun ogsaa hiulpen.

Mad. Latour. Troe mig, min Herre: jeg er ikke Deres Godhed uværdig.

J. Florval (sagte): Det er hende! (han trækker hurtig sin Broder afsides.) Broder, kiender Du hende ikke igien?

V. Florval. Hvordan — hvad — (han stirrer paa hende.)

J. Florval. Det er hende!

V. Florval. Skulde det være muligt!?

J. Florval. O, hendes Billede staaer altfor dybt indgravet i min Siel! hverken Aar eller Kummer har forandret hende saaledes, at hun kunde blive ukiendelig for mig.

V. Florval. Ja, nu mindes ogsaa jeg hendes Træk igien. Gud forlade mig, at jeg ikke strax gienkiendte dem! Min tabte Kones Billede fyldte min hele Siel.

J. Florval. Hurtig! i hvad Forlegenhed er hun? hvad trænger hun til?

V. Florval. Stille! lad hende selv bestyrke os i den glade Overbeviisning. (Han vender sig til Madame Latour): Deres Fader boede i Paris, Madame?

Mad. Latour. Ja.

V. Florval. I Gaden Saint-Honorè?

Mad. Latour (studser): Ja.

V. Florval. I et stort grønt Huus? —

Mad. Latour (med stigende Forundring): Ja, min Herre!

V. Florval. Med en Altan paa?

Mad. Latour. Min Gud! hvoraf veed De —?

V. Florval. Vi har havt Handels-Affairer sammen.

Mad. Latour. Har jeg da allerede nævnet hans Navn?

V Florval. Navnet gior her intet til Sagen. Broder, Du gaaer hen til Dermont. (Han hvisker til ham.) Forstaaer Du mig?

J. Florval (sagte): Fuldkommen. Det er det mindste vi kan gisre. Jeg skynder mig tilbage. Indtil den Tid ikke et Ord. Jeg maa dele denne Glæde.

V. Florval (sagte): Det skal Du. Jeg har et godt Indfald — den Scene Du veed nok — hvad, om vore Børn spilte den, og vi paa den Maade forberedte —

J. Florval. Herligt! om to Minutter er jeg her igien! (han iler ud.)

Mad. Latour. O ja; der kommer mange af dem til Paris.

V. Florval. Vore Børn spiller nogle Scener af dette Stykke ret vakkert. — O, Madame, De maa holde den faderlige Forfængelighed det tilgode, naar jeg beder Dem at bivaane en Prøve deraf.

Mad. Latour (høflig): Det vil upaatvivlelig volde mig megen Fornøielse.

V. Florval. Ja, men det maa skee nu strax.

Mad. Latour. Nu strax? jeg frygter blot, at min nuværende Stemning —

V Florval. Just for at adsprede Dem. Med Deres Tilladelse — (han kalder): Cecilia! hvor er Du?

Niende Scene.

Cecilia. De Forrige.

Cecilia. Her, kiere Onkel!

V. Florval. Hvor ere mine Drenge henne?

Cecilia. Som sædvanligt, nede paa Gaden.

V. Florval. Skynd Dig og kald paa dem!

Cecilia. Strax. (hun vil gaae.)

V. Florval. Endnu et Ord, Cecilia! (Han taler sagte med hende.)

Mad. Latour (afsides): Besynderligt! jeg søger Hielp — han har de meest magtpaaliggende Forretninger — og saa vil han lade sine Børn spille Comedie!

Cecilia (til V. Florval): Jeg forstaaer Dem. (Hun gaaer.)

Tiende Scene.

Vilhelm Florval. Madame Latour.

V. Florval. Det undrer Dem nok, Madame, at Skuespilkunsten giør mig saa varm, især paa en Tiid, da her kun skulde handles om Forretningssager; men

De maa bære over med mig: Theatret er min Kiepheſt.

Mad. Latour. Det er kun mig, der trænger til Overbærelſe.

Ellevte Scene.

Jacob Florval. De Forrige.

J. Florval. Her er jeg igien. (ſagte til ſin Broder): Jeg har bragt alting i Orden. Dermont har fortalt mig — o, Broder! af den herlige Pige er der bleven en herlig Kone!

B. Florval. Tys! Jeg har ladet Børnene falde.

Mad. Latour. Har De afgiort min Skiebne?

J. Florval. Vær De ubekymret, Madame. Saadanne Forretninger gaaer noget langſomt, men jeg haaber, at alting ſkal falde ud til Deres Fornøielſe. Imidlertiid beder vi Dem: vær vor Giæſt i Dag!

Mad. Latour. De omgaaes en fattig Enke med saamegen Godhed —

V. Florval. Ja, vær vor Giæst, ligesom vel før mangen Trængende har været Deres. — Der har vi Børnene!

Tolvte Scene.

Cecilia. Wilhelm. Jacob. De Forrige.

Cecilia (bringer en Bakke med Theetøi, som hun sætter paa et Bord.)

V. Florval. Indtil vi gaaer til Bords, tillader De os at give et Par Scener af det lille Skuespil jeg før nævnede.

Mad. Latour (neier.)

J. Florval. Min Broder har ogsaa en Rolle deri. Vi to bliver de eneste Tilskuere. Hav den Godhed at sætte Dem paa denne Stoel. (Han fører hende til en Stoel ved det ene Hiørne af Theatret, og sætter sig ligeoverfor hende paa det andet Hiørne.)

Mad. Latour (sagte): I Sandhed, dette er ikke behageligt!

V. Florval (sætter sig med Cecilia ved Bordet; de to Drenge træde aldeles tilbage.)

V. Florval. Tænk Dem nu, Madame, at jeg var en riig Kiøbmand i Paris, som sidder her om Morgenen ved Theebordet med sin Datter. To Drenge fra Auvergne ere blevne meldte. De vil ikke lade sig vise bort, men begiærer endelig Herskabet selv i Tale.

Mad. Latour (sagte): Besynderligt — hvilken Erindring!

V. Florval. Naa, kiere Niece, vi begynder.

Nei, lad dem Pokker i Vold sig pakke!

Cecilia.

O Fader! tillad dem at komme ind.

V. Florval.

Hvad har jeg med de Drenge at snakke? de spilde mig Tiden i Veir og Vind.

Cecilia.

Jeg tænker det maa de samme være,

som giorde Kunster for os i Gaar,
og som: De gav mig Lov at forære
en Skierv til Hielp imod trange Kaar.

V. Florval.

Ah! dem, som under Aftanen dandsed',
imens jeg fik mig et Spil Piquet?

Cecilia.

Jeg hvidskede til Dem. —

V. Florval.

— Og derfor sandsed'
jeg Kortene ei, men spilte slet!

Cecilia.

Ned til dem jeg kastede Deres Gave
indsvøbt i Papiir —

V. Florval.

Ja, næste Gang
jeg beêr Dig, Du Ro mig lader have,
thi ellers faaer Piben en anden Klang.

Cecilia (omt):

De Toner, som komme fra Deres Hierte,
min elskede Fader, har liflig Klang.

V. Florval.

Tie stille med Din Sirenesang!

det var kun i Gaar Du mig besnærte;
betænk: jeg jo nær havde tabt mit Spil.

Cecilia (omfavner ham).

Velsignelser fra de Ormes Læber
Dem Tabet tifold erstatte vil.
Forgieves, min Fader, at dølge De stræber
den Godhed, som lisner den hulde Siel,
der seer kun sin Glæde i Brødres Held.

Vilhelm og Jacob (nærme sig frygtsomme med mange mislykkede Complimenter.)

Cecilia.

Ja, det er dem! Jeg seer det Flammeblik,
som Fieldets Søn i Vuggegave fik.
Kom, Børn! træd nærmere og værer frie!

Vilhelm og Jacob (støde hinanden paa Armene, da den Ene vil at den Anden skal begynde.)

V. Florval.

Naa! faaer det Ende?

Cecilia (med Godhed):

Taler!

V. Florval (but):

Hvad vil I?

Vilhelm.

Guds Fred, god Dag vi gode Herre hyde!
Han og den gode Jomfrue ei fortryde,
at vi os ei saa ret at skikke veed,
(han seer sig rundt om):
i denne Stads og Pragt og Herlighed.

Jacob.

Nei, Vilhelm, nei! nu saae jeg aldrig
Magen!
betragt paa Væggen hist det store Speil;
her gad jeg gierne være hele Dagen!

Vilhelm.

Du er jo dobbelt, eller seer jeg feil!

Jacob.

De Drenge der, de holde os for Nar!

Vilhelm.

O see! i Vindverne er Lenggardiner!

V. Florval (assides):

Jeg mine Løier af de Drenge har!

Jacob.

Betragt, paa Gulvet hvilket deiligt Teppe!

Vilhelm.

Paa det at træde var den største Synd!

Jacob.

For lutter Stads, mig synes, at jeg neppe mit Ærinde kan sandse.

Vilhelm.

Naa, begynd!

Cecilia (til V. Florval):

See, hvor forlegne de paa Hatten dreie!

Jacob.

Ja strax! —

Vilhelm.

Friisk til! vi gaae paa gode Veie.

Cecilia.

Nu, kiere Børn! stig frem, hvortil det bliér!

Jacob.

I Gaar, De, Jomfrue, kasted et Papiir, med Penge i, ned til os fra Altanen, og i Papiret var to Livrer svøbt.

Vilhelm.

For dem ! vi Brød og Viin os have kisbt!
„af Haanden og i Munden!" det er Vanen
iblandt os Folk, som gieune bort vor Trang
ved Spil og Sang og Sækkepibens Klang.

Jacob.

Men da Papiret siden var oplukket,
saa fandt vi og deri en blank Dukat —

Vilhelm.

Den havde ved en Side sig forstukket —

Jacob.

Da os knapt tiltænkt var en saadan Skat,
vi herved skyldigst bringe den tilbage.
(Han lægger Dukaten paa Bordet.)

Cecilia (forundret):

I ei beholdt den?!

Vilhelm.

Gud bevare os!
hvad ei tilhører os, vi ikke tage.

Jacob.

Vel er' vi arme, men vor Nød til Trods
enhver vil vidne, som vort Hierte kiender,
at Uret ei besmitter vore Hænder.

V. Florval.

I brave Knøse!

Vilhelm.

Tael dog ei om sligt!
hvad vi har giort, var jo kun simpel
Pligt:

V. Florval.

I Tanker sad jeg, da jeg greb i Lommen;
og gav Dukaten i en Livres Sted;
men nu jeg skuer Jeres Ærlighed,
jeg seer den paa sit rette Sted er kommen.
(Han trykker Jacob Dukaten i Haanden.)

Jacob.

Hør, Herre! er det Alvor eller Tant?

V. Florval.

At jeg Dig giêr Dukaten, det er sandt.

Vilhelm (til Jacob):

Naa, Herrejemini! hvad mon Din Lomme
vil sige naar Dukater i den komme?

Jacob.

Den vil ei vide, hvordan det er fat;
den har end aldrig gienit en saadan Skat.

(Han skraber ud for V. Florval.)

Cecilia (til Jacob):

Dig har min Fader en Dukat foræret —

(til Vilhelm):

Du skal ei være Stedbarn: — denne tag!

Vilhelm (seer tvivlsom paa hende, uden at tage Dukaten.)

At narre Tosser, det er ingen Sar!
nei; saadan Rigdom er ei os beskieret.

Cecilia.

Tag kun! det er mit Alvor.

Vilhelm.

Kors bevar' mig!
Vi eie Guld!?

Cecilia.

Ja!

Vilhelm.

Kiere Jomfrue! svar mig:
har Hun os ei en Smule holdt for Nar?

Cecilia (paansber ham Dukaten):
Som sagt: hvad jeg har talt og giver, var
mit ramme Alvor.

Vilhelm (falder Jacob om Halsen):
Jacob! kiere Broder!
o, hvilken Glæde for vor gamle Moder!

Jacob (ligeledes henrykt):
Og Fader — tænk: hvor han vil fryde sig!

Vilhelm.
Knap Kongen selv er mere glad og riig!
vi — tænk engang! — vi to Dukater eier!
Vor Lomme bliver stolt af alt det Guld.

Jacob.
Men Kongen gaaer med hele Lommen fuld,
og har paa Loftet meer end selv han veier.

V. Florval (sieleglad):
O, hvor jeg elsker deres simple Sprog!

Cecilia (med mild Bebreidelse):
At komme ind, De nægtede dem dog!
men, ikke sandt? nu det Dem ei for-tryder?

V. Florval.

At jeg gav efter, mig i Hiertet fryder!

Vilhelm.

Min kiere Broder Jacob! mindes Du vor Moders Ord?

Jacob.

Jeg kommer dem ihu.

Vilhelm.

Sin Haand hun signende mod os udstrakde —

Jacob.

Os hen i gamle Faders Arme bragde —

Vilhelm.

Og sagde: „Værer stedse Dyden troe!" —

Jacob.

„Da Gud, som vi, Jer signer begge to!"

Vilhelm (sagte til Jacob):

Men nu vi for Dukaterne mace takke.

Jacob (sagte til Vilhelm):

Tak Du! jeg ei forstaaer mig paa at snakke.

Vilhelm (høit og hiertelig):

Gud lønne, gode Herre, for alt Godt!

Jacob (bukkende):

Og smukke Jomfrue med!

V. Florval.

Tak, mine Sønner!

Cecilia.

Mit Hiertes Følelse jeg fulgde blot.

Vilhelm.

Vor Herre viist med Tiden Dem belønner!

Jacob.

Det gier han sikkert!

V. Florval.

Stille! Ingen Løn
for øvet Pligt jeg vover at forlange.

Cecilia.

Men hvis I vil mig føie i en Bøn,
saa syng mig en af Eders Hiemstands
Sange.

Jacob.

Hvad, smukke Jomfrue! kun en Sang?

Vilhelm.

Ja nok!

(smilende):

Jeg troer jeg fast af Viser kan en Skok!

Vise.

(Kreven til en national Savoyard-Melodie):

1.

Vilhelm.

(Under Sangen spiller Vilhelm paa Guitar, og Jacob slaaer paa Treangel.)

Paa hine elskte Stæder,
hvor jeg engang blev født,
der blomstre milde Glæder!
der rinder Livet sødt!
Der flokke sig Unge og Gamle
under løvrig Eeg;
der Piger og Yunglinger samle
sig til skyldfri Leeg!

Jacob.

2.

Der Drengen alt maa lære
fra spæde Barndoms Aar,
at holde høit i Ære
en Oldings sølvgraae Haar.
Vee dem, som de Gamle ei hædre!
ei fortiene de

At de, naar de selv vorde Fædre
see sig hædrede!

Wilhelm.

3.

Som Venner og som Brødre
vi har hinanden kier;
vi elske vore Mødre;
os Dyden hellig er.
I Qvinden en Engel vi skue,
som Madonna mild
og stedse vor Kierligheds Lue
er en hellig Ild!

Begge.

4.

At trøste dem, som græde,
at række hielpsom Haand:
det er vor bedste Glæde!
den hæver Siel og Aand!
Naar trængende Broder Du trøster
paa den dunkle Jord,

i Himmelen Lønnen Du høster:
den er vis og stor! *)

Wilhelm og Jacob (omfavne hinanden.)

Madame Latour (afsides): Min Gud! Ord for Ord der Samme!

J. Florval (staaer op). Ja! Lønnen er vis og stor — — alt her paa den dunkle Jord, som lysnes og opklares ved veldædige Hierter — (til Madame Latour): ved Hierter som Dercs!

Mad. Latour. Hvad er dette!?

V. Florval. Madame! tillad mig nu, at fortælle Dem, hvordan det gik vi-

---

*) I Originalen er ingen Sang; men jeg har tilladt mig, saavel at tilføie denne Vise, som i det foregaaende lille Intermezzo at afvige meget fra Forfatterens Text.

N. T. B.

dere med de to Drenge fra Auvergne. De vare pludselig bleone saa rige, at de gave deres Sækkepibe Afsked. De kiøbde Knappenaale paa Fabrikkerne, fulgde dem igien fra Landsby til Landsby, saae sig snart ifstand til at handle med Baand og Tørklæder, og efter et Par Aars Forløb reisde de allerede omkring paa Markederne. Skildtet over deres Bod var en Dukat. Ved Flid og Redelighed vandt de ikke allene Penge, men ogsaa gode Menneskers Yndest og Tillid, og disse betroede dem Varer at handle med. Jacob og Wilhelm vare godt liidte af Alle, og da de kom til Yunglingsalderen, kunde de allerede belæsse et Muulæsel med deres lille Krambod. Saaledes voxede deres Velstand Aar for Aar, indtil de fra Markedskræmmere bleve Kiøbmænd, bosatte sig i Lyon, giftede sig, bleve lykkelige Ægtemænd og lykkelige Fædre. Nu drage de med store Vareforraad til Beau-

caires Marked — og al denne Riigdom er Deres Værk, Madame: — vi ere de to Smaadrenge fra Auvergne.

Mad. Latour. Store Gud!

J. Florval. Kommer hid, Børn! dette er den Velgiørerinde, som har lagt Grunden til Jeres Fædres Lykkalighed. Omringer hende, takker hende! og frem for Alle Du, Cecilia, som har nydt den Hæder at spille hendes Rolle! — slut Dig fast til hende, og bed hende, af Dine barnlige Hænder at modtage dette sønderrevne Document.

Cecilia. Kiere Madame! en Datter, som paa en Maade skylder Dem sin Tilværelse, beder Dem, af hendes Hænder at modtage dette Papiir.

Mad. Latour. Min Herre! — Gud! — Mine Børn! — Alle Sorger

paa eengang lettede af mit Hierte! — Den ringe Velgierning, jeg viisde Dem: o, Gud! fortjende den da saa riig en Løn?

J. Florval. Hvad staaer der ikke i Savoyardvisen i de to Dage? — „Hver Velgierning belønner Gud!" Desuden betaler vi jo kun en gammel Gield!

V. Florval. Herefter vil vi dobbelt nyde vor Velstand — fordi vi kan vise os taknemmelige mod hende vi skylder den.

Mad. Latour. Hver Dag i Livet vil jeg formane mine Børn: „Saaer gode Gierninger, hvor I kan! hvem veed, hvor I efter mange Aars Forløb engang høste Frugterne deraf!"

Cecilia. Det er jo just Meningen af sidste Vers i mine Fætteres Vise.

Mad. Latour. O, kiere Børn! glæder mig med at synge det endnu engang.

Vilhelm. Gierne! vi lader os aldrig længe bede! Syng med, Jacob!

Vilhelm og Jacob (synge):

At trøste dem, som græde,
at række hielpsom Haand:
det er vor bedste Glæde!
den hæver Siel og Aand!
Naar trængende Broder Du trøster
paa den dunkle Jord,

i Himmelen Lønnen Du høster:

den er vis og stor!

Dækket falder.

Ugebladet.

Comedie i een Act.

frit

efter

Schrøders:

Die Heyrath durch ein Wochenblatt.

Ved

N. T. Bruun.

Kiøbenhavn 1815.

Forlagt af H. G. Ludewigs paa Børsen

No. 8.

Trykt hos C. Græbe.

Ugebladet.

Comedie i een Act.

frit

efter

Schrøders:

Die Heyrath durch ein Wochenblatt.

Personerne:

Landsberg, Udgiver af et Ugeblad.
Klingdal, en gammel Mand fra Landet.
Charlotte, hans Broderdatter.
Flink, Landsbergs Skriver.
Wilibald, Skuespiller.
Frue Falberg, en ung Enke.
Lindner, Sprogmester.
Madame Adler, Skrædderkone.
En Jude.
Hans Sørensen, Soldat.
Licentiat Storr.
Fikke, } to Søstre.
Malene, }
Geert Geertsen, Barbeer.
Bonifacius Barthel, Boghandler.
Magister Baldrian.
Jack, Madame Adlers Dreng.
Johan, Landsbergs Tiener.

Handlingen foregaaer i Landsbergs Huus i Kiøbenhavn.

(Skuepladsen forestiller et Bibliothek. Paa hver Side et Skriverbord fuldt af Bøger og Papirer.)

Første Scene.

Flink (allene, siddende ved det ene Bord): See saa! nu er Ugebladet færdigt! — Langt om længe kan jeg da igien tænke en Smule paa mit Sorgespil. — (Han tager et andet Manuscript og tillige en trykt Bog op af Bordskuffen, skriver, og læser derpaa): „Abderamene samt sex Børn er' bragt af Dage —"

(grundende): Hu! det suser og bruser mig i Hiernen som om der var en Veirmølle midt i den! Ja, det kommer af det forbandede Ugeblad! — Det er ingen

smal Sag at være Secretair for hele det menneskelige Kiøn. Fabler, Historier, Gaader, Epigrammer, Anecdoter, vittige Indfald, Copulationer, Concerter, Maskerader, bortkomne Sager, Sygdomme og Dødsfald giennemkrydser mig hver en fornuftig Tanke!

(Han skriver atter, og læser derpaa):

„Ved hans Frue Moders Haand, den gamle Dievels Drage!" — Tys!

Anden Scene.

Flink. Landsberg.

Landsberg. O, min kiere Flink! jeg er ude af mig selv af Glæde!

Flink. Jeg gratulerer! Altsaa lader De da Ugebladet fare?

Landsberg. Er Han forrykt? — Hvorfor skulde jeg det?

Flink. For at nyde Deres Liv i Ro. Jeg begriber ikke, hvorledes en Mand med 2000 Rigsdalers Indkomster kan faae det Indfald at ville skrive et Ugeblad.

Landsberg. Det moer mig. At gisre den stille Dyd bekiendt — at drage Maſken af Laſten —: det er den Løn jeg høſter af mit Arbeide. Desuden lærer mit Ugeblad mig at kiende en Mængde menneſkelige Daarligheder, ſom hidtil vare mig aldeles fremmede.

Flink. Ja, det er sandt nok: Narre af enhver Alder og enhver Stand vælger Deres Blad til at gisre sig bekiendte i Verden.

Landsberg. Endnu mere, min kiere Flink: jeg er ved dette Ugeblad paa Nippet til at blive det lykkeligſte Menneſke.

Flink. Det begriber jeg ikke. — Hidtil er der endnu intet Overſkud.

Landsberg. Det ſkal ſkaffe mig en Kone.

Flink. Ugebladet?

Landsberg. Huſker Han en vis Hr. Klingbal og hans Broderdatter?

Flink. Den gamle alvidende Abekat ude i Kiøbstæden — hvad er det nu den hedder? — Ham, for hvis Skyld vi blev sex Uger ude i det Hundehul?

Landsberg (smilende): For hans Skyld blev vi der just egentlig ikke. — Jeg har fra den Tiid af staaet i en hemmelig Forstaaelse med hans Broderdatter. Jeg elsker hende, og hun mig igien; men den gamle Klingdal vil, Naturen til Trods, være et Genie, og kun give sin Broderdatter til en Mand, der foreviger sig ved sine Skrivter. — Til at skrive et sandt betydeligt Værk er jeg ikke lærd nok, ligesaavist som den Gamle er for dum til at forstaae det — og paa denne Maade fik mit Ugeblad sin Oprindelse.

Flink. Et splinternyt Indfald!

Landsberg. Ved Charlottes List har den Gamle fundet saa stort Behag i dette Allehaande, at han ikke allene anseer det for det gavnligste, ypperligste Værk af den menneskelige Forstand, men at han

endogsaa er reist herind til Byen, for at lære at kiende Forfatteren personlig.

Flink. Ha! ha! ha! Det er moersomt!

Landsberg. Han har ladet sig melde, og jeg venter ham hvert Øieblik. (Han ringer.)

Tredie Scene.

De Forrige. Johan.

Landsberg. Er Chocoladen færdig?

Johan. Som Herren har befalet.

Landsberg. Godt. — (Johan vil gaae.) — O nei, bie et Øieblik. — (til Flink): Hvordan gaaer det med Ugebladet?

Flink. Det er færdigt.

Landsberg (flyer Johan nogle sammenlagte Ark. Johan gaaer.) — Er der intet forefaldet?

Flink. Her ligger fire anonyme Breve. Her har ogsaa været en halv Snees personlige Visitter, som jeg allesammen har bestilt herhid igien.

Landsberg. Er intet af det alt-sammen værd at indrykke?

Flink. Jeg har endnu ikke seet det igiennem.

Landsberg. Hvorfor ikke?

Flink. Fordi — —

Landsberg. Ud med Sproget!

Flink. Fordi jeg — jeg har en Tragedie under Arbeide.

Landsberg. En Tragedie?

Flink. Paa Vers.

Landsberg. Gud frie os!

Flink. Ja, det klinger ikke halv saa godt i solut Stiil.

Landsberg. Hvad hedder den?

Flink. Den hedder Blodhunden! Det er en fri Oversættelse, en Efterligning.

Landsberg. Efter hvem?

Flink. Aa, efter adskillige. Det er ellers kun Versene, der ere efterlignede; Historien er splinterny; den er tyrkisk, og Sultanens Moder har ladet en heel Deel Mennesker dræbe.

Landsberg. Et dristigt Æmne!

Flink. Ja, jeg er ogsaa tidt nok selv bleven bange, mens jeg skrev det. Vil De høre en lille Prøve deraf?

Landsberg (leende): O, ja nok!

Flink (læser): „Blodhunden, et Sorgespil i adskillige Acter.

Landsberg. I adskillige Acter?!

Flink. Ja, siden jeg ikke har Ende paa det endnu, saa veed jeg jo ikke, hvor langt det bliver.

Landsberg. Har Han da ingen Plan lagt sig først?

Flink. Jovist! jeg har lagt mig den Plan, at fortiene Penge dermed; men det lader sig dog ikke gjøre, inden det er færdigt.

Landsberg. Ja saa! Naa, videre!

Flink (læser): „Første Scene. Den unge Sultaninde og Een til."

Landsberg. Een til? Hvem er det?

Flink. Jeg har tabt den Bog, hvori hans Navn staaer. Imidlertid har jeg kaldt ham N. N. Det er ellers saa en Slags Fortrolig af Sultaninden.

Landsberg. Det maa blive heiligt!

Flink. Ja, det troer jeg selv! (læser):

„N. N. (til den unge Sultaninde):"

„Ak, Sultaninde! ak! hviid som en kalket Væg

„Du i Dit Ansigt er! hvorfor er Du saa bleg?

„Her mellem lutter Liig, ak, mutters ene staaer jeg! —

(Han afbryder sig selv):

Det „Ak!" er et kart lille Ord! det

kan man altiid faa nemt putte ind, for at faae Linien fuld!

(Han læser atter):

„Her mellem lutter Liig, ak, mutters ene staaer jeg!
„Gid Pokker blive her! Tael, Frue! ellers gaaer jeg!
„Sultaninden." Aboerameen, ak! ak! —
„N. N. — Naa, naa! slaa Dig til Taals Frue Sultan — "

Sultaninden (afbryder ham):

Ak, N. N.! Ret saa! skyd kun til Maals
„med pilehvasse Ord efter mit arme Hierte!
Min Trøstløshed er Trøst midt i min bittre Smerte!"

Landsberg. Det Sidste forekommer mig saa bekiendt.

Flink. Gisr det? — Ja, det er ogsaa kun efterlignet.

Landsberg. Og saare slet!

Flink. Ja, men saa hør nu bare dette Sted! (han læser):

Sultaninden. Endnu engang, N. N.
„Du ei min Smerte spotte!"
„N. N. Er der da ingenting, som
kan Dit Hjerte gotte!"
„Sultaninden. Mit Hjerte gotte?
nei! jeg, ak, er trøstesløs!"
„N. N. (affides): Gud naade mig for
Dig, Du arme stakkels Tos!"

Landsberg. Ha! ha! ha!

Flink (læser):

„N. N. (vit): Det skulde jeg dog
tro, det skulde jeg dog tænke!
„Sultaninden. Nei, intet trøste
kan en hoitbedrøvet Enke!
„Teri, N. N, Du taler som en Dum-
rian!"
„N. N. Man, Frue! sig jo let for-
snablisere kan!
„Hvem veed om Haab om Hævn ei dæm-
pe kan Din Klage?

„Abderamene samt sex Børn er bragt' af Dage
„ved hans Frue Moders Hand, den gamle Djevels Drage! —"

„Sultaninden. De har i Graven Fred, Ro i Samvittigheden! —

Landsberg. For Fanden! det er jo en Replik af Dyveke?

Flink. Aa! kiendte De den?

Landsberg. Ja, og det uagtet den er sat paa slaue Vers! — hvad skal det til?

Flink. Det er for at gisre Tingen mere bevægelig.

Landsberg. Han er en Nar! — Jeg har allerede før forbuden Ham, at tage Penge af dem, der vil have noget indrykket i Ugebladet; mit andet Forbud er: at Han slet ikke maa befatte sig med noget Slags Forfatteri. Der ere usle Smørere nok foruden Ham!

Fierde Scene.

De Forrige. Johan.

Johan. Hr. Klingdal vil have den Ære —

Landsberg. Er han allerede kommen?

(Han løber ud; Johan følger efter ham.)

Flink (allene.) Jeg vil lade mig hænge, om han ikke er misundelig paa mig! — Ja, vær saa god! for mig gierne! Jeg vil heller misundes end ynkes. En anden Gang har jeg slet ikke nødigt at vise ham mine poetiske Værker! — Hvad mon det er her ligger? (Han tager nogle Breve, aabner et, og læser): „Jeg haaber, at De vil behage at „unde indlagte Digt Plads i Deres Ugeblad. „N. N." — Lad mig dog engang see! (Han læser):

„Musernes yndige Chor, hyl Dig hæs!
„Alle ni Søstre i Trompeter blæs!
„Veesenes Torden for Ørene knittre!
„Tromm'hinden briste og Hierterne zittre

„ved at fornemme de himmelske Toner
„jeg lader dirre blandt Skovenes Kro-
ner !"

O, allerkiereste! (han bliver ved):
„Sødt de blandt Blade og Buske skal
bruse!
„Sødt de i Vindenes Susen skal suse!
„Bølger skal bobble og Bobbler sig
kruse —

O! det er nydeligt! (Han putter Bre-
vet ind i sit Manuscript.) Herind med Dig!
Du skal gjøre mig god Tieneste ved mit
nye Tragedie! For slige Tyverier er der
ingen Straf bestemt: derfor skeer de og-
saa saa hyppigt!

Femte Scene.

Flink. Klingdal. Charlotte. Lands-
berg.

Klingdal. Nei, før vilde jeg have troet, at Himmelen skulde falde ned, end at De, min kiere Landsberg, var Forfat-

ter til det ypperlige Ugeblad! — O, De er en stor Mand! en stor Mand!

Flink. Ydmødige Tiener!

Landsberg. Skriv Han bare! —

Charlotte. Husker Onkel den allerkiereste Gaade?

Klingdal. Om Gasen! — Ja, og jeg var dog ikke mere end lidt over halvtredie Dag om at giætte den! hvad mener De: ikke mere end lidt over halvtredie Dag! Havde De tiltroet mig det? hvad?

Landsberg. O, hvorfor ikke?

Klingdal. Holder Deres Ugeblad sig i samme Glands, udmærker det sig bestandig ved samme Værd: saa er De den lærdeste Mand i hele Landet!

Landsberg. Men betænk: alting er jo dog ikke af mig selv —

Charlotte. Men Valget, Valget! — At kunne vælge saaledes, med den Skiønsomhed! —

Klingdal. Ja, det er det just! — Og saa den uhyre Brevvexling, hvori De

maa staae, for at kunne levere os Nyheder fra alle fire Verdensdele! — Charlotte, husker Du det japanske Brev?

Charlotte. Mener Onkel, at jeg glemmer det? — Hvilken Europæer kan vel rose sig af, at have saadan en lærd Ven i Japan!

Klingdal. Epistelen fra den chinesiske Mandarin i rimede Alexandriner behagede mig ikke mindre.

Charlotte. Hvad siger Onkel da om de satiriske Bagateller?

Klingdal. O, i Satiren er De stærk, forfærdelig stærk! dertil har De ugemene Gaver!

Landsberg. Da forsikkrer jeg Dem, at denne Deel af Ugebladet volder mig ikke faa Fortredeligheder. Hver Uge melder der sig Folk, som finder sig trufne.

Klingdal. Saa? Ja, naar man slaaer iblandt en Flok Hunde, saa piber gierne den man rammer!

Landsberg. Disse mundtlige og skrivtlige Anker og Klager bersver mig megen Tiid, og gisre mig virkelig ofte ganske mismodig.

Klingdal. Seer Du, Lotte? seer Du? O, hvad det er ædelt, saaledes at opoffre baade Tiid og Fornsielse for sine Medmenneskers Velfærd!

Siette Scene.

De Forrige. Johan.

Johan. Der ere adskillige Personer udenfor, som ønsker at tale med Herren.

Landsberg. Chocoladen bier paa os. (til Flink): Tag Han imod dem.

Flink. Det er vel lutter Narre!

Landsberg. Derfor skal Han tale med dem.

Klingdal. Om jeg tør bede, saa tillad os at blive tilstede. — Jeg ønskede gierne at lære at kiende denne Deel af Deres Forretninger.

Landsberg. Som De befaler! (til Johan): Lad dem komme ind en efter en anden. (Johan gaaer. Landsberg sætter Stole frem.) Behag at tage Plads.

Klingdal (sagte til Charlotte): Han og ingen anden skal være Din Mand!

Charlotte (ved sig selv): Det er just ogsaa det jeg ønsker.

Syvende Scene.

De Forrige. Licentiat Storr.

Storr Gehorsamster Diener!

Landsberg. Iligemaade! (til Klingdal): Det er en ypperlig Carricatur!

Storr. Jeg maa tusinde Gange bitte um Forladelse, ifald jeg moskee kommer til Ungelegenheit. Herren er vermuthlich Forfasseren af Ugebladet Allerhand?

Landsberg. Ja, til Tieneste. Og De er?

Storr. En Fremder, som i Gaar er angekommen hertil von Berlin.

Landsberg. I hvad Hensigt?

Storr. For at nedlasse mig her i denne vakkre Stadt. Hiemme hos mig selber skadede Meid og Misgunst mig i min Handthierung. Jeg har mange Tusinde Lykkalige og ligesomange Untaknemlige giort.

Landsberg. Hvori bestod Deres Haandtering?

Storr. Jeg var en af de nützigste Mitlemmer in Staten: jeg bød Krigens zerstörende Virkninger Trods, jeg sørgede for Verdens Befolkning.

Landsberg. Saa har De en stor Virkekreds. Jeg begriber næsten ikke, hvor det var muligt, at et enkelt Menneske kunde paatage sig saameget.

Storr. Min Navn, som vel ogso er ækket Dem for Ohren, vil forklare Dem det — jeg er Licentiat Storr, den bekannte Givtermaalsprocurator.

Landsberg. Ah, ja saa! Det fornøier mig meget at lære at kiende Dem.

Storr. Behøver De moskee min ringe Tieneste?

Landsberg. Nei, jeg takker Dem. I slige Tilfælde er jeg gierne min egen Procurator.

Storr (til Charlotte): Darf jeg wäre so dreist at sperge, ob die Mamsell noch er unversorgt?

Charlotte. Jo, endnu er jeg det.

Storr (tager hurtig sin Tegnebog frem): Muss jeg denn geschwind, geschwind ausbitte mig Deresses Navn und Stand?

Charlotte. Gior Dem ingen Uleilighed, min Herre. I den Henseende er jeg ganske af samme Tanker som Hr. Landsberg. Slige Ting besørger vi helst selv og ikke ved Fuldmægtig.

Storr. Ja so! Nach Belieben! (til Klingdal): Darf jeg denn sperge, ob der Herr er forsynet mit en Eva?

Klingdal. Min Eva lod jeg begrave for 10 Aar siden.

Storr. Og De mener ikke at tage en anden?

Klingdal. Nei, jeg havde nok i den første, — jeg skal ikke sige andet!

Landsberg. Anledningen til Deres behagelige Visit er ventelig, at De vil have jeg skal anbefale Dem hos Publikum i mit Ugeskrivt?

Storr. For hver en Kunde, som Deresses gütige Recommendation forskaffer mig, er jeg erbøtig at afslaae Dem en aattendedeel Procent af min Gewinn.

Landsberg. De er alt for god. — Jeg frygter kun, at Deres Ophold her kunde blive langvarigt og falde Dem temmelig dyrt, inden De lærer at kiende Familierne.

Storr. Ach! en kluger Mann forlasser aldrig den forste Platz uden at kiende den Anden. Ved Geschencke og got Venner har jeg en troværdig Fortegnelse

af 437 Herren, som trænger til Penge, og af 777 Damer, som trænger til Mænd, und met Deresses gütige Permission überlesierer jeg Dem Listen til beliebiger Examination.

Landsberg. Nei, ikke for alting i Verden! Jeg kunde jo let træffe paa gode Venner eller Veninder, og det vilde kun sætte mig i Forlegenhed. Desuden har jeg ogsaa meget knap Tiid.

Storr. Men jeg tor doch hoffe, at De vil have mig in Erindring met en lille Recommendation hos Publikum?

Landsberg. Tvivl aldrig om det! Deres blotte Navn vil skaffe Dem Kunder, og om jeg ikke tager feil, saa har vi just her Mangel paa en Mand i Deres Fag.

Storr. Gehorsamster Diener! al min Streben zieler til Landets Gavn og Verdens Formerelse. — Belieben Sie at erinnere: for hver en Kunde til hvem De anbefaler mig: en aatten-

dedeel Procent von Profitten, wann det er en Mandfolk, og en Fierdedeel Procent, wann det er en Fruenzimmer, denn Damerne bezahler immer godt. Noch einmahl gehorsamster Diener! (Han gaaer.)

Flink. „No. 1. Hr. Licentiat og „Giftermaalsprocurator Storr von daraussen „byder Krigens adelægg nde Virkninger Trods, „og sørger for Verdens Befolkning og For„merelse. Han byder en aattendedeel Pro„cent for Cavalierer og en Fierdedeel for „Damer."

Klingdal. Det var en Original!

Landsberg. Og dog ingen af de storste Narre jeg kiender.

Aattende Scene.

Lindner. De Forrige.

Lindner. Har jeg den Ære at tale med den ypperlige Forfatter af det ypperlige Ugeblad Allehaande?

Landsberg. Jeg er Forfatter af Bladet. Hvad har De at befale?

Lindner. Jeg er et ulykſaligt miſerabelt Menneſke!

Landsberg. Hvorledes det?

Lindner. Et ulykſaligt miſerabelt Menneſke er jeg, ſiger jeg Dem!

Landsberg. Og Aarſagen?

Lindner. Ingen uden De kan hielpe mig ulykſalige miſerable Menneſke!

Landsberg. Har man beſtiaalet Dem?

Lindner. Ak, min Herre! den Tyv, der vilde beſtiele mig, vilde blive hæsligt narret, thi hele min Garderobe har jeg paa Kroppen, og al min Formue beſtaaer i denne laſede Tolvſkillingsſeddel!

Landsberg. Har Deres Kiæreſte været Dem util?

Lindner. Det var ubilligt af mig, om jeg vilde ſige, jeg var miſerabel, for et Uheld, der hænder ſaamange.

Landsberg. Er Deres Kone død?

Lindner. Gud bevare's! kunde jeg da kalde mig ulykkelig?

Klingdal (sagte): Han lyver ikke!

Landsberg. Til Sagen, om jeg bør bede; min Tiid er kostbar.

Lindner. Saa hør da, min Herre, og kom mig til Hielp. For det første havde jeg i lang Tiid mærket, at Sprogmesterne her i Byen levede ret som Blommen i et Æg; jeg lagde mig derfor med al optænkelig Fliid og Møie efter det wallachiske Sprog. Da jeg havde fattet de første Grunde, forlod jeg min Tieneste — jeg var dengang Maitre d'hotel hos en fransk Spisevert — giorde alle mine Møbler og Effecter i Penge, og reisde til Wallachiet, for tilgavns at perfectionnere mig i Sproget. Efter et halvt Aars Forløb kom jeg tilbage, klædt fra Top til Taa paa Wallachisk. Jeg leiede mig et Par smukke Værelser — paa Puf! og lod bekiendtgiøre, at den wallachiske Professor Lindner gav Undervis-

ning i det vallachiske Sprog for en Ducat Timen. Men skulde De troe det, min Herre: i den første Maaned meldte der sig ikke en eneste Skolar!

Landsberg. Ikke en eneste?

Lindner. Ikke en eneste!

Landsberg. Men i den anden da?

Lindner. Heller ikke en eneste!

Landsberg. Det var uforskammet!

Lindner. Af dem, som bleve borte; ja, ikke sandt?

Landsberg. Jo tilvisse! Men dersom jeg havde været i Deres Sted, og følt saadant et uovervindeligt Kald til at være Sprogmester, saa vilde jeg dog heller have lagt mig efter det franske, engelske eller italienske Sprog.

Lindner. Hvad, min Herre! jeg skulde dele den Summa, som Publikum giver ud, for at lære fremmede Sprog, med hundrede andre? nei, fy! fy! — Prin-

ler der ikke af Lærere i disse Sprog? just derfor lagde jeg mig efter det vallachiske — for at være den Eneste! for at have det for min egen Mund! — Hertil kommer da ogsaa Ærgierrigheden! jeg gider ikke være nogen hverdags Sprogmester, og en Professor i det vallachiske Sprog er en Raritet!

Landsberg. Ja, deri har De fuldkommen Ret; en stor Raritet!

Lindner. Hvad skal jeg ulykkalige miserable Menneske nu gisre — (til Landsberg): dersom De ikke vil tage Dem af mig?

Landsberg. Jeg? hvad kan jeg gisre for Dem?

Lindner. Alting! — Naar De i et skiønt didactisk Læredigt vilde indskierpe alle ni Classer, at lægge sig efter det vallachiske Sprog.

Landsberg. Skriv Digtet selv, saa skal jeg nok indrykke det; men om Folk

derfor vil følge mine Råd, det er en anden Sag!

Lindner. Gud lønne Dem for det, Videnskabernes og de frie Kunsters ædle Beskytter, samt miserable og bedrøvede Sieles Trøster og Husvaler! Jeg recommanderer mig i hele det høistærede Selskabs synderlige Gunst og Velvaagenhed! Allerydmygste Tiener og Serviteur! (han gaaer.)

Klingdal. Det lod til at være et stort Hoved!

Charlotte. Men en Deel af Skruerne deri vare løse!

Flink. „No. 2: en Professor i det „vallachiske Tungemaal."

Niende Scene.

De Forrige. Madame Adler. Jack.

Mad. Adler. Om Pardon, min Herre, at jeg gaaer saa tout bonnement ligefrem ind, uden at lade nogen af mine Domestikker melde mig.

Charlotte (sagte): Hvilken Dame!

Mad. Adler. Heida! Jack!

Jack. Hvad befaler Deres Naade?

Mad. Adler. Jeg vilde kun see om Du var der.

Landsberg (byder hende en Stoel): Behager De ikke at sidde ned?

Mad. Adler (sætter sig): Grammerci! — Jack!

Jack. Deres Naade!

Mad. Adler. Bliv staaende her bag min Stoel. — De maa da vide, min Herre, at jeg legitimement har subscriberet paa Deres Ugeblad, og til dato fundet ret megen Gout og Divertissement i det, jeg kan ikke sige andet.

Landsberg. Det glæder mig at høre.

Mad. Adler. Men tetebleue! det bliver nu næsten toutafaitement en Scandal at læse den Tingest!

Landsberg. En Scandal, Madame? —

Klingdal. Den Tingest? ei, ei! kalde saadant et Værk en Tingest! betænk hvad De siger, kiere Madame!

Mad. Adler. O, det er pardi probablement endnu meget for lidt sagt! En Satire maa ikke være nogen Pasquil. Man bør ikke maltractere fornemme Personer, som amicablement subscribere paa et Ugeblad.

Landsberg. Men jeg begriber ikke, Madame —

Mad. Adler. Jack! Jack!

Jack. Deres Naade!

Mad. Adler. Aa, tag mig min Guld-Tobatiere-Daase op af min Brocades Ridicule Pose, og lad mig faae en Priis; jeg har ærgret mig. (Jack, som bærer Syeposen, tager Daasen op byder hende Tobak; hun snuser, og Jack giemmer den igien.)

Landsberg. Det skulde giøre mig ondt, om jeg — —

Mad. Adler. Ja, det er godt, Kiere, det er godt! — De har forværmet

mig, — choqueret mig meget insolente-ment! veed De det?

Landsberg. Jeg, Madame?

Mad. Adler. Jack!

Jack. Deres Naade!

Mad. Adler. Spring ud, og — Nei, bliv her kun!

Charlotte (sagte): Hun er ikke ret klog!

Mad. Adler (til Landsberg): De har handlet meget irrelonnablement imod mig. Alle Naboerne peger Fingre ad mig! Min Gemal bliver udleet i alle Cotterier, Cercler og Compagnier.

Landsberg. Men naar jeg blot vidste, Madame —

Mad Adler. Jack! Jack! Jack!

Jack (forskrækket): Her er jeg, Madame! her er jeg!

Mad. Adler. Peste de morbleu! kalder Du mig Madame, Knægt?

Landsberg (sagte): Aha!

Jack. Om Forladelse, Deres Naade!

Mad. Adler. Pardonneres for denne Gang! — Flye mig mit Sølvhovedvandsæg, og lad mig lugte til Svampen, der er dyppet i Sanspareille-Vand. Jeg fik Vapeurs. (Jack lader hende lugte.)

Landsberg. Torde jeg bede Deres Naade have den Naade at forklare mig — —?

Mad. Adler. De har manqueret Respect og handlet malproprement imod en Dame, som betaler Deres Ugeblad saa genereuſement. — Hvad kommer det Dem og Publikum ved, at jeg lod mig gisre en Negligé af mine gule Damastes Senggardiner? — Sengen var paa en gammeldags Façon; jeg lod den omgisre à la mode, og saa fik jeg endda saameget tilovers af Gardinerne, at jeg kunde lade min — min Skrædder sye mig en Negligé. Fortiener saadan en oeconomiſk Action at behandles saa pasquillement? Hvad?

Landsberg. Jeg forſikrer Dem paa min Ære, Madame — naadige Frue

vilde jeg sige — at dengang jeg indrykkede de metamorphoserede Senggardiner i mit Blad, vidste jeg ikke, at Deres oeconomiske Talent havde giort Digtet til Sandhed. — langtfra at dadle Dem, beundrer jeg tvertimod Deres Opfindelsesaand: at kunne opdage en ny Negligé i nogle gamle Damastes Senggardiner, og saaledes transformere baade Sengen og Dem selv paa Moden.

Charlotte (sagte til Landsberg): Skielm!

Mad. Adler. Imidlertiid er jeg dog nu malheureuſement bleven til Latter ved Deres formaledidede Ugeblad! Hele Nabolauget kalder mig: Damen med Senggardins-Negligeen! Det er vertichoux en Plet paa min Honneur, og den maa De parfaitement reparere.

Landsberg. Hiertelig gierne! Jeg giver Dem allerførſte Plads blandt alle mulige opfinderiſke Genier. O, Deres Raade skal falde i Forundring over, hvor-

lebes jeg skal vende de metamorphoserede Senggardiner om til Deres Roes og Hæder!

Mad. Adler. Ja — men hør: roes mig dog noget modestement, for jeg er en dødelig Fiende af alt Flatterie. Veed De hvad? — : jeg vil sende Dem en Fortegnelse over alle mine gode Qvaliteter, for at De kan blive Sandheden tro. Jeg forsikrer Dem: jeg er furieusement modest! og hermed Tienerinde! (hun vil gaae.)

Landsberg. Vil Deres Naade allerede forlade os?

Mad. Adler. Ja, det bliver nok paa Tiden. Jack!

Jack. Deres Naade!

Mad. Adler. See paa mit ægte Guld-Repeteeruhr hvad Klokken er.

Jack. Halv tolv, Deres Naade!

Mad. Adler. Pestie! allerede saamange? Saa maa jeg mafoi strax have mine Morgenvisitter fra Haanden og skynde mig hen at dejeunere i Sukkerlade hos nogle af mine Connoissancer.

Landsberg (vil ledsage hende): Tillader De —?

Mad. Adler. Ih nei, nei! bliv kun inde!

Landsberg. Blot til Vognen! —

Mad. Adler. Jeg sværger paa, at jeg gisr det ikke! — Jack!

Jack. Deres Naade!

Mad. Adler. Lad Kudsken kisre frem.

Jack. Hvad var det Deres Naade sagde?

Mad. Adler. Lad Kudsken kisre frem, bête!

Jack. Kudsken kisre frem?

Mad. Adler. Javist, dumme Æsel!

Jack (med dum Latter): Deres Naade gik jo herhen til Fods.

Mad. Adler. Jeg troer, Diable m'emporte, den Slyngel er fuld! Tiener-inde! (Hun gaaer)

Landsberg (holder paa Jack): Hvad hedder den gode Dame?

Jack. Hendes Naade er Skræddermester Adlers Kone Else Margrethe.

Klingdal. En Skræddersone og saadan en Nar!

Landsberg og Charlotte (lee).

Jack. Og jeg er baade hendes Jockey og min Mesters yngste Læredreng Jacob Larsen fra Ringsted, som er bleven anglisered og hedder Jack.

Mad. Adler (udenfor): Peste de tetebleue! saa skal da ogsaa — !

Jack. Nu kommer jeg, Deres Naade! (han løber ud.)

Landsberg. Ha! ha! ha! Hvad synes Dem om den Dame?

Charlotte. Mig morede hun!

Klingdal. Ak! hvem der dog kunde omgaaes halvgale Mennesker saaledes som De! men der skal meget til! der skal meget til!

Flink. „No. 3: Hendes Naade Frue „Skræddermesterinde Adler fører halvfransk „Anke og Klagemaal over det satyriske

„Digt: de metamorphoserede Senggardiner;
„og er tillige saa modest, at hun lover at
„sende en skriftlig Fortegnelse over alle sine
„rare Qualiteter!"

Tiende Scene.

De Forrige. En Jøde (fattigt klædt.)

Jøden. Mit Verlab! — De har i den vorige Woche i Teresses Blatt angezeigt, dass ene goldene Dose er verloren gegaaet; — jeg har den gefunden.

Landsberg. Ei, det glæder mig! Taberen er just en af mine gode Venner.

Jøden. Dann glæder det mig ogsaa. — De har en Douceer af 6 Dukaten utgelovet —

Landsberg. Og dem skal jeg ogsaa med den hierteligste Tak strax udbetale Dem!

Jøden. Men jeg tager ingen Du-

kater imot. Hver Mann sit! so dencker jeg.

Landsberg. Hvorledes?

Isden. Wann De sonsten will, so geer in Deressés Blatt bekannt, at en Jede auch en ærlig Mann kan være, og uinteressirt handle! lat sig immer nogle Christne en Schmule derover wundre — Adje!

Landsberg. Et Ord, retskafne Mand! Hvad hedder De?

Isden. Min Nahme geer til Sagen intet. Adje! (han gaaer.)

Flink. „No. 4: NB. NB. NB. „En Isde, som ingen Douceur vil have!!!"

Landsberg. Hvad siger De til det?

Klingdal. Jeg forundrer mig!

Charlotte. En god Leilighed, kiere Landsberg, til at bekiæmpe en grusom Fordom.

Landsberg. Jeg skal sandelig heller ikke forsømme den.

Ellevte Scene.

De Forrige. Bonifacius Barthel.

Bonifacius. Gud give, at dog en eller anden af dette hvisfærede Selskab vilde have den Behagelighed kierligst at oplyse mig om, hvem af Dem der egentlig er den grundlærde Forfatter af det altoplysende Ugeskrivt Allehaande!

Landsberg. Om det er saa oplysende veed jeg just ikke; men jeg er Forfatteren. Hvad er til Tieneste?

Bonifacius. Jeg kommer her til min og det hele menneskelige Kiøns Gavn og Nytte, og til Zier og Smykke for Deres deilige Ugeskrivt.

Landsberg. Det var som Fanden!

Bonifacius. Jeg har opfundet en Opfindelse, som er af saa stor, udbredt og frugtbar Nytte, at man endogsaa i den anden Verden vil takke Dem for sammes Anmeldelse og Bekiendtgiørelse. En Opfindelse, som — Tak skee Himmelen og

mit dybe Studium! — vil geraade, ikke allene de Levende, men ogsaa de Døde til Hæder og Ære!

Landsberg. Til Sagen, om jeg tør bede.

Bonifacius. Har min gode Ven og Laugsbroder, Deres Forlægger, den ædle Boghandler Claus Jespersen, ikke bebudet Dem mit Komme?

Landsberg. Han har ikke nævnet Dem.

Bonifacius. Hvad den gode Mand er lykkalig at være Deres Forlægger! Fra den lyse Morgen til den mørke Nat er hans Boglade smækfuld af lutter Standspersoner og lærde Mænd, som kiøber Deres uskatteerlige Ugeblad. De er ingen af disse berygtede Autores, der kun paadrager sig smukke Folks Had og ruinerer os stakkels Boghandlere. — Ak, min Herre! det var en Bog i Folio, der bragde mig til Bettelstaven!

Landsberg. De hedder —?

Bonifacius. Bonifacius Barthel — jeg har i samfulde tredive Aar været Boghandler og Bogtrykker — og boer tæt ved Langebro.

Landsberg. Ja, nu veed jeg, hvem De er, og hvor De boer; -- gid jeg nu bare ogsaa vidste, hvad De vil!

Bonifacius. De veed jo alle-sammen, at ethvert levende Menneske maa døe; er det ikke sandt?

Klingdal. Jo!

Bonifacius. Man seer det hver evige Dag; og indtil denne Stund og Time er det endnu ikke lykkedes nogen, at udfinde et ufeilbarligt Middel til ikke at døe.

Klingdal. Nei.

Landsberg. Og det er De nu kommen efter?

Bonifacius. Nei, Himlen bevare mig! Jeg var utrøstelig, dersom Menneskene ikke døde. Jo flere jo bedre!

Landsberg (leende): En underlig Sætning!

Bonifacius. Hør nu bare, min dyrebareste Mæcen og Velynder. Jeg har udspeculeret en Ting, som med Deres Hielp og Bistand skal holde mig skadesløs for mit Tab ved den store Foliant.

Landsberg. Og den er?

Bonifacius. Folk holder meget af alle Slags Kort; nu vil jeg forfærdige Liigkort, hvorved man lader sine gode Venner vide, at deres gode Venner ere døde; paa Kanten skal disse Kort udzires med alle Slags allegoriske Deviser og Figurer; Exempli gratia: Skeletter — Dødningehoveder — Timeglas, etcetera, etcetera! I Midten lader jeg staae Plads aaben, og der skriver man den salige Persons Navn, Fødsels-, Døds- og Begravelsesdag!

Landsberg. O, det vil blive deiligt!

Bonifacius. Ja, ikke sandt? det vil blive en Glæde at see saadanne Liigkort!

Landsberg. Især for De Riges Arvinger!

Bonifacius. Disse Kort — som jeg vil sælge for en Rigsdaler Snesen — sender man strax omkring i Husene som Invitations-Billetter til Liigfølget.

Landsberg. Men hvad vil Byens Bedemænd sige til det?

Bonifacius. De skal allesammen sulte ihiel, he! he! he! det er just den bedste Spas.

Landsberg. Og De vil leve høit! ha! ha! o, det er et ypperligt Project — for Dem!

Bonifacius. Ja, Døde kan jeg — Gud lade mig sige det i en god Tiid! — aldrig fattes, saalænge det ikke forbydes Godtfolk her til Lands, at æde, drikke og føre sig ihiel — og det skulde jeg dog ikke troe?

Landsberg. Aa nei, det har ingen Nød! — Men sig mig nu: hvad kan jeg egentlig giøre herved?

Bonifacius. De kan indrømme mine Liigkort Plads i Deres Ugeblad — De kan anprise Publikum Opfindelsens Fortreffelighed og store Gavn — De kan sige Folk, at mine Liigkort ere, saa at sige, et Slags Mindesmærker over de Afdøde; at de henfarne Siele leve deri, ret ligesom i Krønniken og Historien; — Ja, det kunde ikke skade, om man paa en fiin Maade gav Folk at forstaae, at endogsaa de Døde i Graven maae glæde sig over deslige Kort.

Landsberg. De har Ret! Jeg giver Dem mit Ord, at Skylden skal ikke være min, dersom Publikum ikke finder Smag i Deres Liigkort.

Bonifacius. Ak, hviædle Velynder! hvorledes og hvorlunde skal jeg dog bevidne Dem min Erkiendtlighed? (hurtig): Maa jeg sende Dem et Exemplar af den ulykkalige Foliant? maa jeg? hvad?

Landsberg. Nei, nei, for mig ikke!

Bonifacius. Havde jeg bare i mine unge Dage fulgt mine udenlandske Collegers

Exempel, og smukt lagt mig efter, at efterlyk-ke berømte Mænds Værker eller tilhandle mig stiaalne Manuscripter, saa kunde jeg nu være en holden Mand! — Denne gamle Herre kunde ellers give mig Leilighed til at yttre min leven-de Taknemmelighed.

Klingdal. Jeg?

Bonifacius. Ja; De er ventelig i Slægt med min ædle Velynder — og siden De dog allerede har den ene Fod i Graven —

Klingdal. Hvad? den ene Fod i Graven?

Bonifacius (bliver ved): Saa burde De haste med Deres salige Afgang, for at være den Første, der giorde Brug af mine Liigkort, og førde dem i Moden.

Klingdal. Nei, mange Tak for mig!

Bonifacius. Nu, efter Behag! dse, naar De vil: af lutter Erkiendtlighed skal jeg have den Ære og Fornøielse, gratis at levere Liigkort baade til den gamle Her-res, den unge Herres og den smukke Jom-

frues, Frøkens, Madammes eller Frues Begravelse! Pligtskyldigste Tiener! (gaaer.)

Charlotte (leende): Han vilde have os allesammen begravede!

Fink (høit): „No. 5: Boghandler Bo„nifacius Barthel vil trykke Liigkort og „have Død paa alle Byens Bedemænd!"

Landsberg. De seer, for hvilke Daarligheder jeg er udsat. — Forlad at ——

Klingdal. Vist ikke! det har ret moret mig — ha! ha! ha! for at kunne takke Dem, ønsker den Nar mig i sorten Jord! ha! ha. ha!

Tolvte Scene.

De Forrige. Fikke. Malene.

Fikke. Det forundrer Dem nok, min Herre, at faae en Visit af to unge Pigebørn?

Malene. Men hvem kan vel imodstaae sin Lyst og Begiærlighed efter at lære at kiende Dem personlig?

Fikke. Og efter at takke Dem for al den Glæde og Fornøielse, som Deres uforligneligt Ugeskrivt volder En.

Malene. Ja, ikke allene Glæde og Fornøielse, men uudsigelig Gavn og Nytte.

Fikke. Hvorpaa vi to ere et levende Exempel.

Landsberg. Hvorledes har jeg —?

Malene. Nei, Deres Lige findes ikke blandt Alverdens Skribenter!

Klingdal (afsides): Det er mine Ord!

Fikke. En Mand, der forener saamegen Skarpsindighed med den Ynde i sin Skrivemaade!

Landsberg. De gisre mig ganske skamfuld! —

Malene. Den fineste, meest spillende Vittighed med den strengeste Sædelære!

Charlotte (sagte): Hvilket Snakketøi!

Fikke. Vi kommer, for at bede Dem være Dommer i vores lille Tvistighed.

Landsberg. Hvor er det mig mu-ligt at dømme imellem to saa elskværdige Personer?

Malene. Vi ere Søstre, og — — Men tael Du, Fikkemoer, Du er den ældste.

Fikke. Det er det samme, lille Malene, Dit Foredrag er bedre.

Malene. Nei, nei! Vere den, som Vere bør!

Fikke. Naa, siden Du da endelig vil — Ypperlige Mand! De seer her De-res Ugeskrivrs to største Forfægterinder og Amatricer.

Malene. Ak, det søde Blad! det har kun en eneste Feil.

Fikke. Gud give, at De lod os faae tolv Ark om Ugen istedet for eet! —

Malene. Det var just det jeg vil de sige.

Fikke Blandt alle de mange yp-perlige Ting, som Deres ypperlige Uge-

skrivt indeholder, har dog een Afhandling især giort Indtryk paa os —

Malene. Det var den: om den Kunst at tie!

Fikke (paa samme Tiid): Ja, om den Kunst at tie!

Malene. Oprigtigheden kræver, at vi maae bekiende for Dem, at før var denne Kunst os ganske fremmed.

Fikke. Allevegne, hvor vi kom, kalde man os Sladdersøstrene.

Malene. Og desværre ikke uden Aarsag!

Fikke. Men den herlige Afhandling: Kunsten at tie! har aldeles omskabt os.

Malene. Nu taler vi aldrig, uden naar vi absolut maae og skal.

Fikke. Og saa bestandig med Maade.

Malene. Hverken mere eller mindre, end hvad der skal siges og ikke kan forties.

Fikke. Ingen af os aabner Mun-

den uden skiellig Grund og Aarsag; og er det ikke Ret?

Landsberg. Jovist!

Malene. De har lært os, at den første Lyde hos en ung Pige er Sladder-surrenhed —

Fikke. Al utidig Snikſnak og unsdvendig Fadderſladder baade kieder og mishager.

Malene. Beskeden Taushed derimod smykker og zirer vort Kiøn.

Fikke. Hvad har en Pige vel at snakke om? —

Malene. — Andet end Baand, Kniplinger, nye Moder —

Fikke. Og saa imellemstunder bagtale sine gode Venner —

Malene. Og hvor væmmeligt maa det ikke være for en tænkende Mand?

Landsberg. Men Aarsagen til Deres Tvistighed — ?

Fikke. Min Søster er af den Formening, at hun har ført sig Deres fortref-

felige Afhandling bedre til Nytte end jeg — Hun troer, at hun er endnu stærkere i at tie end jeg.

Malene. Og De skal nu afgisre, hvem af os har Ret.

Landsberg. Jeg, mine Damer?

Fikke. Jeg indrømmer Dig gierne, at Du ikke taler meget — men jeg taler dog ulige mindre.

Malene. I alle mulige andre Ting tilstaaer jeg Dig gierne Fortrinnet, kiere Fikke, men ikke i at tie — Af sosterlig Kierlighed vil jeg indrømme Dig, at vi ere begge to lige stærke — det er Alt, hvad jeg kan gisre.

Fikke. Ja, men dermed lader jeg mig ikke nøie! Det var mig, som lærte Dig at tie.

Malene. Hm! sommetider hænder det sig, at Skolaren overgaaer Læremesteren!

Fikke. Fæld De Dommen, min Herre!

Malene. Ja, fæld Dom! fæld Dom!

Landsberg (leende): Men for Pokker, mine Damer! hvorledes vil De ved idelig Snakken bevise, at De kan tie?

Fikke. Hør bare mine Grunde —

Malene. Hvad? vil Du snakke først? — Nei, den Fordeel var dog ogsaa vel stor! Naar Du har talt, hvad kan jeg saa sige om den Materie?

Fikke. Jeg veed dog, at een maa tale først — og jeg er den ældste!

Malene. Det Fortrin lader jeg slet ikke gielde her.

Fikke. Det bør gielde her og allevegne. Baade Alder og Fornuft ere paa min Side.

Malene. Som om Alder og Fornuft altiid vare parrede! Jeg kiender den, der er ælbre end jeg, og er saa dum som en Høne!

Landsberg. Kiere Jomfrue! —

Fikke. Det klæder underligt, at Gjæs vil tale om Høns!

Landsberg. Jeg beder Dem —!

Malene. De kan ikke troe, min Herre —

Fikke. Hvad! vil Du tale først? nei, det taaler jeg ingenlunde. Jeg maa sige Dem —

Malene. Jeg giver ikke et Haarsbred efter for Dig!

Landsberg. Men, Jomfrue!

Fikke. Jeg ligesaalidt for Dig!

Landsberg. Ikke saa hidsig! —

Malene. Dom nu, min Herre! dom!

Fikke. Ja, ja, dom, dom!

Landsberg. Jeg skal domme Dem imellem, hvem af dem, der taler mindst?

Fikke. Det gjør jeg! og af gode Aarsager, som jeg strax kan sige Dem —

Malene (paa samme Tiid): Det gjør jeg! og jeg har de vigtigste Grunde til at paastaae det.

Fikke. Det var mig, som først fat-tede den Beslutning, at lære Taushed og Beskedenhed.

Malene. Jeg har al min Tiid ha-det Snakkesomhed som en Pest, og følgelig kostede det mig kun saare liden Moie.

Fikke. Enhver af mine Venner og Bekiendtere giver mig Fortrinnet —

Malene. Enhver, som kiender min Søster Fikke, ærgrer sig over hendes Skadderagtighed!

Landsberg (raaber høit): Mine Da-mer! mine Damer! jeg beder Dem for Deres Helbreds Skyld: lad mig dog kom-me til at fælde Dommen! De har begge de ypperligste Lunger af Verden, og ere begge sande Mønstere paa Taushed!

Fikke. Hm! jeg havde dog ventet mig noget mere af Deres Forstand!

Malene. Det, maa jeg sige, var en ussel Dom af en lærd og studeret Mand!

Fikke. Alle og enhver veed, at min Søster Malene er en Pluddermund!

Landsberg. Det troer jeg gierne.

Malene. Det er Gud og hver Mand bekiendt, at min Søster Fikke er en Sladdertaske!

Landsberg. Det troer jeg gierne.

Fikke. Adieu, min Herre! og lær De for en anden Gangs Skyld, at en klog Mand bør undersøge en Sag, inden han befatter sig med, at ville domme i den. Jeg vil aldrig mere see Deres Ugeblad for mine Øine, thi Partiiskhed kan jeg ikke lide for min bittre Død! Enhver, som kiender mig, veed at jeg kan tie meget bedre end min Søster, og hermed er jeg Deres Tienerinde! (gaaer.)

Malene (paa samme Tiid): En ærlig Mand bør aldrig bære Kappen paa begge Skuldre! Hvorledes kan De domme os imellem, da ingen af os tilbørlig har forklaret sig? Jeg venter, at De i Deres næste Blad indrømmer mig Fortrinnet for

min Søster Fikke, ellers er jeg Deres uforsonligste Fiende! og hermed Farvel! (gaaer.)

Landsberg (efterat han har hørt et Par Linier — paa samme Tiid som de to Søstre): Jeg er villig til for Alverdens Aasyn at give Dem det Vidnesbyrd, at De ere Vidunedere af Taushed. Men at dømme Dem imellem, det er umuligt, umuligt, umuligt! Himlen styrke og bevare Deres Lunger, at De endnu længe maae kunne tie ligesaa godt som hidtil! (han følger dem til Døren.)

Flink. De to Skader vare skiaarne godt for Tungebaand!

Klingdal. Ih, det var da et Par afskyelige Tøser!

Charlotte. Hvor faaer De al den Taalmodighed fra?

Landsberg. Taalmodighed er det første, som udkræves hos den, der arbeider for Publikum.

Flink. „No. 6: Jomfruerne Fikke „og Malene, tvende Søstre, bevise, at de

„have lært den Kunst at tie, — ved at snakke i Munden paa hinanden!"

Trettende Scene.

De Forrige. Magister Baldrian.

Magisteren. Jeg skienker Dem min Hilsen!

Landsberg. Ærbødige Tiener!

Magisteren. Jeg har jo dog den Ære at tale med Forfatteren af Ugebladet Allehaande?

Landsberg. O, Æren er min!

Magisteren. Saa maa jeg da aabenbare Dem, min Herre, at jeg kommer her, for at bede Dem besvare mig et saare vigtigt Spørgsmaal, der angaaer en særdeles fillen Materie.

Landsberg. Hvis jeg kan: med Fornøielse! men jeg maa bede, at De vil fatte Dem i Korthed.

Magisteren. Aldrig kunde min Herre yttre nogen Attraa, der var mig an-

skeligere! Jeg for min Deel, jeg holder Korthed for Sielen i Talen.

Landsberg. Det glæder mig.

Magisteren. Og saasnart jeg har noget at foredrage, bestitter jeg mig altiid paa den allermuligste Korthed.

Landsberg. Det vil jeg ogsaa haabe.

Magisteren. „Hvortil gavne" — siger jeg tidt og ofte til de Støvets Sønner, udi hvis Been jeg inspirerer Videnskabernes Marv — „hvortil gavne alle Omsvøb, alle Omveie, alle Circumscribtioner, „og alle Exclamationer? De forhsie hverken Materiens eller Formens Værd. Lader os" — siger jeg da videre — „lader „os betiene os af og bestitte os paa Lacedæmoniernes fyndige Korthed." —

Landsberg. Ja, lad os det!

Magisteren. Velbyrdige Herre veed ventelig nok, at disse samme Lacedæmoniere ogsaa hed Spartanere?

Landsberg. Men velbyrdige Herre veed ventelig ikke, at jeg har Forretninger, som forbyder mig at indlade mig i gamle Ordklsverier?

Magisteren. Gior mig hiertelig ondt! Tillader min Herre mig et Spørgsmaal?

Landsberg. Jeg har jo sagt ja! men hurtig!

Magisteren. „Forhast Dig ikke!" sagde den romerske Imperator — Hm! — sagde den romerske Imperator — den romerske Imperat — ja, min Hukommelse svækkes! — Kan min Herre ikke sige mig, hvad det var for en romersk Imperator, der sagde: „Forhast Dig ikke!"?

Landsberg. Jeg er intet Compendium, og siden jeg uheldigviis just har Hastværk —

Magisteren. Tillader min Herre mig da virkelig et Spørgsmaal?

Landsberg. Ja, for syvende og sidste Gang, ja!

Magisteren. Det er et quasi Samvittighedsspørgsmaal — et Spørgsmaal, hvorpaa et Menneskes Vee og Vel beroer. Behag at høre.

Landsberg. Jeg hører. (sagte til Klingdal): Han giør mig det bog næsten for broget.

Charlotte (sagte): Det er en Sladderhanke af et ganske andet Slags, end de to forrige.

Magisteren. Troer velbyrdige Herre, at der existerer Faar her i Verden?

Landsberg. Troer velbyrdige Herre, at der existerer Æsl — ?

Magisteren. Jeg beder Dem indstændig at besvare mit Spørgsmaal med blot Ja eller Nei. Det er den saa yndede Socratiske Methode, hvoraf jeg betiener mig, og derved vindes megen Tiid, og forhindres megen Tiidsspilde. Endnu en Gang: troer velbyrdige Herre, at der existerer Faar her i Verden?

Landsberg (sagte): For ikke at ærgre mig over Narren, er det bedst at have Leier med ham! (høit): Ja!

Magisteren. Og posito, sæt, at der er sat Faarehyrder til at passe paa bemeldte Faar, troer velbyrdige Herre saa iligemaade, at det er bemeldte Faarehyrders Pligt, ikke at lade bemeldte Faar komme fra sig?

Landsberg. Ja!

Magisteren. Men bemeldte Faarehyrder bør bære trolig Omsorg for bemeldte Faar?

Landsberg. Ja!

Magisteren. Og naar meerbemeldte Faarehyrder saadant gjøre, bør det sig ingen retskaffen Person dem desaarsag at dadle?

Landsberg. Jo!

Magisteren. Jo?

Landsberg. Nei, vilde jeg sige. (til Klingdal): Forstaaer De ham?

Klingdal. Nei, saamæn gior jeg ikke!

Charlotte. Jeg ikke heller.

Magisteren. Jeg har udtalt. — Vil velbyrdige Herre da nu give mig mit Lam tilbage?

Landsberg. Deres Lam?

Magisteren. Mit moralske Lam!

Klink (halvsagte): Det er en physisk Æsel!

Landsberg Hør, min gode Mand! nu er jeg snart kied af al denne Prat.

Magisteren. Mit moralske Lam kræver og fordrer jeg — min Pode, min Alcibiades, som sad ved mine Fødder, min Alexander, som Dag for Dag erobrede flere og flere Riger paa Videnskabernes Valplads; min unge Cicero eller Kikero, paa hvis Ryg jeg har sønderslaaet flere end tre Gange tre Stokke, medens jeg lod ham indstudere den gamle Ciceros eller Kikeros Værk om Pligterne.

Landsberg. Nu forstaaer jeg Dem først! — De hedder?

Magisteren. Magister Baldrianus.

Landsberg. Og er Hovmester hos en ung Herre?

Magisteren. Saalunde farer Deres Velbyrdighed ikke vild.

Landsberg. Og De formoder, at Deres Eleve er hos mig?

Magisteren. Saalunde farer Deres Velbyrdighed ganske vild! Hans Lege me er i mine Hænder! men hans Siel er udi Deres.

Landsberg. Hr. Magister! De overtyder mig virkelig om, at jeg har mere Taalmodighed, end jeg selv vidste af.

Magisteren. Lad mig blot komme til Orde, saa skal De erfare alleting. Ved den ugudelige, og for alle Præceptores og Ungdomslærere hviist forargelige og fornærmelige Afhandling, der var indrykket i Deres Blad, under Navn og Titel af: „Noget angaaende Ungdommens Opdra-

gelse" — udi hvilken der forekom de skammelige Ord: „at Kunster, Lærdom og Videnskaber aldrig bør prygles ind i unge Mennesker!" var bemeldte mit moraliske Lam ordentlig blevet forvandlet til en Væder. Han understod, formaslede og fordristede sig til at rose samme Afhandling i Terminis, som jeg ingenlunde kunde dvie, da de strede ganske imod mit Opdragelses-System. Jeg bekiæmpede hans Grunde med en tyk Knortekiep, hvorpaa han kastede mig Bækhornet i Hovedet, i det han beraabde sig paa et Sted i den vederstyggelige Afhandling. Min Herre kan her selv see dette sorte Plaster, som et umistænkeligt Vidnesbyrd om Sandheden af mit Forebringende. Jeg har følgelig beviist, at De har frastiaalet mig mit moralske Lams Siel eller Aand, og jeg kræver Erstatning.

Landsberg. Af hvad Slags?

Magisteren. De ville behage i Deres Ugeblad at indrykke denne Afhandling

eller Dissertation, som skal religere Deres ad absurdum. Min nuværende Bæder vil læse samme, og atter vorde et Lam. Vil Deres Velbyrdighed gjøre dette?

Landsberg. Ja.

Magisteren. Gratias quam maximas ago habeoque! (Han gaaer.)

Charlotte. Det var en fæl Ungdomslærer!

Flink. „No. 7: Magister Baldrian tilbagefordrer sit Lam, som er bievet forvandlet til en Bæder!“

Fiortende Scene.

De Forrige. Frue Falberg (i dyb Sorg.)

Fruen. Deres ubekiendte, men desuagtet høistforbundne Tienerinde!

Landsberg (byder hende en Stoel) Ydmyge Tiener! Hvori har jeg da været saa lykkelig at tiene Dem?

Fruen. De har to Gange ved Deres Ugeblad giort mig en ganske ubeskrive-

lig Fornøielse. De har havt den Attention, paa en høist charmant Maade, at underrette Publikum om begge mine salige Mænds dødelige Afgang.

Landsberg. Døde de begge paa eengang?

Fruen. Vist ikke! Der var akkurat et Aar og tre Dage imellem den førstes og den andens Død. — Jeg kommer nu for atter at give Dem Leilighed til at vise Deres ypperlige Talent — thi i Gaar lod jeg min tredie Mand begrave.

Landsberg. Jeg takker skyldigst, og skal ikke undlade —

Fruen. Folk taler allerede til mig om et nyt Partie — men ak! Mindet om min sidste gode salig Mand har indgravet sig saa dybt i mit Hierte, at i de første fire Uger vil jeg ikke være capable at tænke paa nogen anden.

Landsberg. Hele fire Uger? — Ei, Madame! det er jo en lille Ebighed for saadan en ung Enke! Nei, det dristige Forsæt overgaaer vist Deres Kræfter.

Fruen. Jeg elskede min Mand! og sand Kierlighed finder ingenting for svært.

Landsberg. Hvem skulde troe, at saa ung en Dame havde ladet begrave tre Mænd, uden at tabe det mindste af sine Yndigheder?

Fruen. De flatterer mig, min Herre! — Nu er jeg ikke smuk; — ja før, det var en anden Sag! men nu — nei, nu er jeg ikke smuk!

Charlotte (sagte): Hvilken Kokette!

Fruen. Naar man i sit nittende Aar har havt den Kummer at blive tre Gange Enkefrue — troe mig: det kan tage paa Nerverne! det kan undergrave Helbreden — bringe Skionheden til at visne — Sorgen har forvandlet mine Kinders Roser til Lilier!

Klingdal. Det maa De da heller ikke sige; De er jo saa rødmoset at det er en Lyst!

Charlotte (sagte): Ja, Sminken sidder fingertyk!

Fruen. Nu vil De ogsaa smigre mig, det mærker jeg nok!

Klingdal. Jeg smigrer saamæn aldrig; men enhver kan see, at De er saa rød som De var malet.

Fruen. Ah, jeg kiender Mandfolkene! de ere skielmske.

Klingdal. Aa, jeg har aldrig været skielmsk!

Fruen. Er det Deres virkelige Alvor, min Herre, saa glæder det mig; maaskee nogle Levninger af fordums Skiønhed, som jeg ikke engang selv veed af, og som De nu har været saa god at bemærke, og —

Landsberg. Det maa være en ubeskrivelig Smerte, at miste den man elsker.

Fruen. Ja, min Herre, det er en Smerte, som er penetrant! Kun den kan

domme derom, som selv har erfaret den, — og det har jeg desværre!

Landsberg. Ja, endogsaa tre Gange!

Fruen. Tre Gange! Men, skulde De troe det: hvormeget jeg endogsaa leed ved disse Dødsfald, jeg vilde heller blive sex Gange endnu Enke, end nogensinde volde en elsket Mage den grusomme Kummer at græde ved min Grav.

Landsberg. Hvilken Hsimodighed! — Destomere forundrer det mig, at De med saadant et ømt, følsomt Hierte, og saa uendelig mange Lidelser endda har kunnet bevare Deres Skiønhed.

Fruen. Begynder De nu igien? — Ja, jeg forstaaer Dem nok! Men som sagt: i de første fire Uger vil jeg ikke høre tale om det mindste! — Er denne Dame Deres Søster?

Landsberg. Nei, saa lykkelig er jeg ikke.

Fruen. Ja, Deres Kone er det da

ikke, thi jeg veed De er ugift; men maaskee er det —?

Klingdal. Det er min Broderdatter.

Fruen. Ja saa! — Er De ugift, min Herre?

Klingdal. Jeg er, Gud skee Lov, Enkemand!

Fruen. Enkemand? — Ak!

Landsberg. Det Ord opriver Deres Saar; ikke sandt? — Naar kun ikke Deres Nerver angribes for stærkt ved Erindringen om Deres egen tredobbelte Enkestand.

Fruen Ak nei! ved slige Vanheld er min Smerte taus, stille! — jeg bliver som følesløs — der kommer ikke en Taare i mit Øie!

Landsberg. Det er endda en Lykke!

Fruen. Lykke? — Nei, den bitreste Sorg er den, som ikke kan faae Luft!

Landsberg. Hvad hed Fruens salig Mand?

Fruen. Den sidste, mener De?

Landsberg. Ja.

Fruen. Han hed Falberg og var første Secretair (sukkende): hos en Tallotterie-Collecteur. Min anden Mand, veed De nok, havde været Liniedanser, men var af fornem tydsk Geburt — og den første Mage, som førde mig til Brudeskammelen, kom reisende hertil som Kammerhusar hos en fransk Emigrant.

Landsberg. Godt! Fruen skal vist blive tilfreds med det Eftermæle, jeg vil reise Deres tredie Gemal Hr. Secretairen.

Fruen. Meddeel Publikum den Smerte jeg føler; sig at jeg jamrer som en forladt Turteldue. Lev vel, min Herre! Skulde jeg gifte mig igien, og have den Ulykke, ogsaa at lade min fierde Mand begrave, saa skal jeg nok lade Dem det vide. Deres bedrøvede, hjerteklemte Tienerinde! (Hun gaaer.)

Flink. „No. 8: Tredobbelt Enkefrue „Falberg, som begræder sin tredie Mand, „og ikke vil høre tale om den fierde, fø-

„rend om fire Uger! NB. Hun er først i „sit nittende Aar!“

Charlotte. Jeg ynkes ret over Dem, kiere Landsberg, og beundrer Deres Taalmodighed.

Landsberg. Hørde De ikke, hvad Fruen sagde? — sand Kierlighed finder ingenting for svært?

Klingdal. Kierlighed?

Landsberg. Ja, Kierlighed til mine Forretninger.

Klingdal. Ja saa! (sagte til Charlotte): Hans Kierlighed til Dig lader til at være gaaet over.

Charlotte (sagte): Skulde han anden Gang udsætte sig for, at De aflog ham min Haand?

Femtende Scene.

De Forrige. Geert Geertsen.

Geert Geertsen (snubler i det han træder ind): See engang! der snublede jeg

jo over Dørtærskelen, og havde nær faldet, og havde jeg nu faldet, saa kunde jeg kommet til Skade, og var jeg kommet til Skade, saa maatte man have sendt Bud efter Doctoren! Doctoren havde skrevet en Recept; Recepten var bleven bragt til Apotheket; fra Apotheket havde man hentet Medicamenter; Medicamenterne kommer fra Østerlandene, thi fra Østerlandene kommer de sunde Drikke, siger den vise Aristoteles. Aristoteles var Præceptor hos Alexander Magnus, og holdt det prindselige Opdragelses-Institut udi Macedonien. Nuomstunder have vi ogsaa Institutter, men de fleste skal være mere til Lærernes Fordeel, end til Lærlingernes Gavn, siger man. Alexander Magnus var en Herre over Alverden. Alverden bestaaer af Vand og Land. Macedonien var en By udi det Land Grækenland, de frie Kunsters og Færdigheders sande Hiem; de frie Kunster og Færdigheder ere syv; udi Grækenland boede og logerede syv vise Mænd; Grækenland passerede

ellers for Viisdommens Sæde, og Viisdommen har en Præsidentinde, der hedder Minerva, hvilken Minerva igien har en Søster og Masoeur, navnlig Diana. Samme Diana er Gudinde for Jagten og for Kydskhed, hvorvel somme vil paastaae, at hvad Kydskheden angaaer er der Maade med, og at hun skal have havt adskillige Maskapi med to Kampellanker, de Herrer Actæon og Endymion; men hvem kan vel vogte sig for Folkesnak? og om det endogsaa var sandt: har da den gode Gudinde ikke Lov til at sætte Honnetteteten lidt tilside, ligesaavel som saamange jordiske Madammer og Fruer, naar det nu kan forneie hende? Jeg mener jo! thi naar hun som Gudinde for Jagten har strippet omkring med sine Hunde fra den lyse Morgen til den mørke Nat, kan hun dog sagtens trænge til en Smule uskyldig Tiidsfordriv, og den maa være meget misundelig, som kan fortænke hende deri! Desuden gad jeg nok seet vore Modens Damer naar de

skulde feite barbenede omkring iblandt Nelder og Tiørne og Tidsler som hun, der dog er en virkelig guddommelig Gudinde af første Rang! De har Skoe, Støvler og Pampusser paa Benene, men hvad har hun? ikke mere end bag paa min Haand! Paa Olympen, hvor Diana boer, har Skomagerlauget aldrig været i nogen rigtig Anseelse, fordi Guderne gaaer med bare Fødder, hvilket maaskee ogsaa var det klogeste, thi havde jeg gaaet med bare Fødder, istedet for med Skoe, som de jeg her har paa, hvilke ere forfærdigede af Skomagermester Dankel, boende i Christenbernikovstræde No. 270 i Stuen, saa havde jeg kanskee ikke snublet, hvorved jeg let kunde have faldet og kommet til Skade, og nu vil jeg bare i allermuligste Korthed bede Dem bekiendtgiøre i Deres Ugeblad, om muligt paa Vers, at jeg har tabt mit Bækken — vel at forstaae: mit Barbeerbækken! — samt to splinternye Byukorns Servietter, og at den retskaf[illegible] Finder, som

bringer det Tabte tilbage, skal nyde en god Douceur af to Mark, foruden at Navnet forties, og hermed er jeg Deres tienstskyldige Serviteur! (han vil gaae.)

Landsberg. O, bie lidt, bie lidt! Maa jeg sporge — ?

G. Geertsen (vender hurtig om): Kort! ganske kort! thi jeg har ingen Tid at snakke bort!

Landsberg. Skulde De ikke være i Slægt med den berømte Mester Geert Westphaler?

G. Geertsen. Jo, samme Mester Geert Westphaler var min Farfader, og jeg er hans næstyngste Sonneson, Mester Geert Geertsen, der har arvet —

Landsberg. (afbryder ham): Hans Snakketøi —

G. Geertsen (hurtig): Hans Næring —

Landsberg (ligeledes): Hans Mundlæder —

G. Geertsen (som før): Hans Kundskaber.

Landsberg og G. Geertsen (begge paa eengang): Serviteur! (G. Geertsen gaaer.)

Landsberg. Efter den Scene kan vi trænge til noget at styrke os paa. Chocoladen bier paa os. Behager De? (Han gaaer med Charlotte.)

Klingdal (følger efter): De er en stor Mand! en stor Mand!

Flink (skriver): „No. 9: Geert „Westphalers Sønneson, Barbeer Geert „Geertsen, der i allermuligste Korthed, „men med mange Ord, fortæller, at han „har tabt sit Barbeerbækken og to Byg„korns Servietter, lover Finderen to Mark „i Douceur, samt Navnet forties, og for„langer Bekiendtgiørelsen paa Vers!" —

Sextende Scene.

Flink. Hans Sørensen, (periatiseret, har en Tobakspibe stukket fast i Baandet om sin Hat.)

Flink (afsides, da han seer ham): Hilledød! en fuld Soldat!

Hans. Er Han denne hersens Ugeblattsmakker?

Flink. Ja og Nei. Hvad er til Hans Tieneste, min kiere Ven? hvem er Han?

Hans. Jeg? jeg er en lystigs Knægt! en Himmelhund, saa at sige! hverken for stor eller for lille; hverken for feed eller for mager. Jeg er Soldat, skal Han vide — og har tient Kongen i 25 Aar, og hedder Hans Sørensen, skal Han vide, og Han — hvad er Han for en?

Flink. Jeg er Secretair eller Famulus for Ugeskrivtet.

Hans. Fammelus? hvad Godt gior den? hvad skal den til?

Flink. Det er en meget vigtig Post.

Hans. Men Han er da følgelig ikke selv Fabrikant af det Ugepapiir?

Flink (sagte): Ugepapiir! hvilket Navn! (høit): Nei, det er en anden.

Hans. Saa lad mig gleich faae fat paa denne anden — jeg har et Par Ord at hvidske ham i Øret, skal Han vide.

Flink. Hvidsk mig dem i Øret; det er lige kraftigt.

Hans. Saa? — Meiner Six! det kan jeg, om jeg vil! — Naa, jeg har da hørt fortælle — at — at i dette Ugepapiir eller Ugeblatt faaer Folk at vide alt — alt hvad Godt man har giort — og jeg har ogsaa giort meget Godt, skal Han vide — og det skal Han nu ogsaa lade Folk vide i Papiret — og naar Kongen saa faaer det at vide, skal Han vide — saa kan jeg faae min Afsked — og min Captain som veed, at jeg er en Karl, der er Karl for min Hat, han vil ikke have, at jeg maa faae den — og jeg gider ikke tiene længer, skal Han vide! — (Han tager Piben af Hat-

ten, og fysselsætter sig hele Scenen igiennem med at kradse den ud og stoppe den igien.)

Flink. Hvad Godt har Han da vel giort? lad høre!

Hans. Sæt sig derhen — og skriv op.

Flink. Aa, jeg skal nok huske det!

Hans. Han husker Satan, sier Han! — Skriv, siger jeg! Alle Donnervetter! jeg vil ikke lade mine Ting forhunze!

Flink (sagte): Gid Fanden havde den drukne Hund! (Han sætter sig.)

Hans. Skriv nu akkerat som jeg siger Ham til.

Flink. Godt! godt! (sagte(: Det bliver en fisn Miskmask af Siellandsk og galt Tydsk!

Hans. Og saadan skal Han ogsaa lade det prente i Ugepapiret, skal Han vide! — — Hører Du det, Faamelus?

Flink. Ja, ja, jeg hører det nok;

Hans. Hvorfor svarer Du da ikke, Din stædige Djevel?

Flink (sagte): Den krakilske Æsel!

Hans. „Jeg hedder Hans Sørensen —"

Flink. „Sørensen" —

Hans. „I 25 Aar har jeg tient hey Granadiererne —"

Flink. Det kan man ikke sige.

Hans. Kan man ikke sige det? Da hører Han jo dog, at jeg siger det!

Flink. Ja, men det er galt; det er halvt Dansk og halvt Tydsk.

Hans. Ja, jeg sprækker ogsaa mit Tydsk som en gebohrner Tydsk! — Naa, hvordan skal der da staae, naar det skal være rigtigt?

Flink. „I 25 Aar har jeg tient ved Grenadier-Regimentet."

Hans. Er det ligesaa tydeligt som mit?

Flink. Baade tydeligere og bedre.

Hans. Godt da! — „Og drey Maal har jeg været med mod Engelskmændene, skal I vide! —"

Flink. Paa Dansk maa Han sige: „Og tre Gange har jeg været med mod Engelskmændene."

Hans. Hm! (betænker sig): Du lyver dog vel ikke for mig, Du Fammelus?

Flink. Aa, vist ikke!

Hans. Ja, for saa maa Du tage Din Pukkel i Agt for Prügelfleisch! — „Jeg har immer opført mig som en Kieltring —"

Flink. Ha! ha! ha! — Han har immer opført sig som en Kieltring!?

Hans. Spiil Du Dine Æselsøren op! — Jeg sagde: nimmer og ikke immer! Nimmer — det vil sige: nimmer — aldrig! — „jeg har aldrig opført mig som en Kieltring. —"

Flink. Nu forstaaer jeg Ham.

Hans. Læs op! Hvad har jeg nu sagt?

Flink. „Jeg har aldrig opført mig som en Kieltring."

Hans. Rigtig! — „Som en Kieltring: men som en ægte Siellandsk Bursche."

Flink. Det er jo atter Tydsk.

Hans. Vi spræker jo ogsaa altiid Tydsk auf die Wache!

Flink. Lad mig sætte: „som en god ærlig Siellandsfaer."

Hans. Jeg vil beholde min Bursche, siger jeg!

Flink. Nu ja, for mig gierne!

Hans. Jeg har min egen Stylum, skal Han vide.

Flink. Det mærker jeg!

Hans. Naa, weiter! — „Som en ægte Siellandsk Bursche, — og har slet ikke nødigt at skiæmme mig —!"

Flink. Slet ikke nødigt at skamme mig —!

Hans (slaaer i Bordet): Skiæmme mig, sagde jeg!

Flink. Ja, men skiæmme er ikke Dansk.

Hans. Gottesblix! er jeg da ingen Dansker?

Flink. Jovist, men —

Hans. Vil Din Fammelus bilde Dig ind at lære mig mine Sprog? — Det er Dansk, siger jeg!

Flink. Men for Djevlen, i det mindste: ikke godt Dansk!

Hans. Ikke godt?

Flink. Nei.

Hans. Naa, saa skriv Han det bedre, derfor er Han jo en Pennesliffer! — Er Han færdig?

Flink. Ja.

Hans. „For to Aar siden friede jeg min Captain for store Skavanker —"

Flink (leende): Hvad er det Han siger? Skavanker?

Hans. Ja, naar En har faaet en Blissur i Hovedet saa lang som saa: — er det ingen Skavank?

Flink. Ha! hai ha! Han maa ſige: „for ſtore Uheld, Ulykker.“ — En Skavank troer jeg Han har ſelv — (halvſagte): — i Hiernen!

Hans (betænker ſig): Jeg troer, Han har Ret. — „Jeg var med i et Udfald — ſiden fandt jeg min Captain iblandt de Døde, ſkal Han vide — ſaa læſſede jeg ham op paa min Pukkel — marſcherede affted med ham til Sygeſtuen — derpaa blev han kuriert — og, nu vil han ikke give mig min Affked!“

Flink. (efterat han har ſkrevet): Har Han giort endnu mere Godt?

Hans. Aa ja, freilick! — „Forgangen Herbſt — nei, det var dog om Vinteren — hialp jeg tre af mine Kammerater at deſentire!“

Flink. Hvad for noget!?

Hans. Ja; de havde en Løgtenant, der tractirede dem wie Hunde: derfor hialp jeg dem fort.

Flink. Veed Han vel, min Ven, at naar denne gode Gierning bliver bekiendt,

kunde man let dømme Ham til at løbe Spidsrod for den?

Hans. Saa? — (betænker sig): Saa lad den blive borte!

Flink. Det skal ogsaa være mit Raad. — Har Han endnu giort mere Godt?

Hans. Nei, nix mehr! — „Jeg har en Gang holet —"

Flink. Halet vil Han nok sige?

Hans. Er holet da heller ikke rigtigt?

Flink. Nei.

Hans. Vil Du sige die Waahrheit, Fammelus! — Jeg seer jo, at Du griner saa smørigt! Du lyver vist! og saa — ja, ja! Du kiender vel sagtens os Siellandske Kerls?

Flink. Jo, jeg har den Ære!

Hans. Weiter! „Jeg har en Gang holet en Ysde op af Vandet, og var nær feld druknet" — er det noget Godt?

Flink. Ja, naturligviis.

Hans. Saa skriv det op. — Jeg har ogsaa engang rettet —

Flink. Han vil nok sige reddet?

Hans. Jeg veed nok hvad jeg vil sige, skal Han vide: „engang rettet en gammel Kiælling paa 80 Aar, ud af en Ildsbrunst! —"

Flink. Ud af en Ildebrand, skal det være?

Hans. Af en Ildsbrunst, skal det være! — Er det noget Godt?

Flink. At Han frelsde en Kone fra at blive indebrændt? hvad andet!

Hans. Hm! jeg veed dog ikke. — Saadan en gammel Kiælling er dog ikke nütz til nogenting her i Verden.

Flink. Nyttig til nogenting her i Verden!

Hans. Halt's Maul! — Som jeg siger skal det være! — Er det nu godt? kan jeg nu gaae?

Flink. Betal først! Det koster tre Mark, min Ven.

Hans. Hvad koster tre Mark?

Flink. Den Bekiendtgiørelse, jeg skal indrykke i Ugebladet.

Hans. Hvad! skal jeg betale tre Mark, fordi jeg har giort Godt?

Flink. Der er Roverkiøb. Spørg engang, hvad det koster at faae et Avertissement indrykket i Kiøbenhavns Adresseavis. Adresse-Contoiret lader sig ganske anderledes betale.

Hans. Schwerenoth! Han er en Nar! —

Flink. Naa! ingen Grobheder! —

Hans. En Kieltring! en Lumpenhund! en elementisk Schweinigel, skal Han vide!

Flink. Hold op med sine Skieldsord, siger jeg, eller —!

Hans. Potztausend! vidste jeg bare, om det var noget Godt — jeg slog Ham strax under Øret!

Flink. For Dievelen! jeg troer —

Syttende Scene.

De Forrige. Landsberg. Klingdal. Charlotte.

Landsberg. Hvad er der paa Færde? hvad er alt dette for en Støi?

Flink. Jh, det er denne fulde Soldat —!

Hans. Er Han Ugeblattsmakkeren?

Landsberg. Ja.

Hans. Jeg har hørt, at der skal være saameget af alle Slags Godt i det Ugeblatt eller Ugepapiir, Han skriver sammen, skal Han vide! — og saa kommer jeg her da, og vil ogsaa have mit Godt sat paa Prent — og, Donner und Blix! saa vil den Kieltring der have, at jeg skal betale ham tre Mark for det! Kan nogen ærlig Mand staae ved at giøre Godt paa den Maade?

Landsberg. Flink! Han understaaer sig, uagtet mit Forbud —?

Flink. Det var kun Spøg —

Hans. Det er Løgn, skal Du vide! Det var Dit ramme Alvor, Fammelus!

Landsberg. Jeg kiender Ham (til Hans): Hvori bestaaer Hans gode Gierninger da?

Hans (snapper Papiret fra Flink, og flyer det til Landsberg): Der, læs engang selbst!

Landsberg (eft rat han har læst): Min Ven! der har Han et Par Rigsdaler til, fordi Han har handlet saa retskaffent.

Hans. Mange Tak. — Saasnart jeg atter gior noget Godt, skal jeg nok komme og fortælle Ham det. Farvel.

Landsberg. For det første kan Han intet giøre, der er bedre og gavnligere end: — ikke at drikke saameget!

Hans. Ikke drikke saameget? (grundende): Er der noget Godt i det?

Landsberg. Ja, upaatviblelig.

Hans (tager Landsbergs Haand og slaaer til.) Top! jeg skal giøre mig Umage! — Om fire Uger skal jeg komme og sige Ham,

om det har været mig muligt. Farvel, Godtfolk: Alle mit eenander. (Han gaaer.)

Flink. „No. 10: En fuld Soldat, „Hans Sørensen, der har bedrevet mange „gode Gierninger, og gierne vil prygle „Kiffelige Folk!"

Landsberg. Flink! det er sidste Gang jeg tilgiver Ham! tag Dig i Agt! (til Klingdal): Vi bleve afbrudte —

Klingdal. Ja, og jeg blev Dem Svar skyldig —

Landsberg. Paa det vigtigste Spørgsmaal i mit Liv! — Alt igien forstyrrede!

Attende Scene. *)

De Forrige. Skuespiller Wilibald.

Wilibald Ha! Det er Dem, min Herre! ja, det er Dem, og ingen anden!

---

*) Originalens Scene med den italienske Sangerinde og hendes Moder har jeg udeladt, da den

det siger mit Hiertes Banken mig! — De er sieldne Fortienesters Lovtaler! — det undertrykte Talents Beskytter! — De er Forfatter af det ypperlige Ugeblad!

Landsberg. De beviser mig ualmindelig stor Ære! Hvem har jeg den Fornøielse at tale med?

Wilibald. Mit Navn er Wilibald. Nu haaber jeg dog, at være Dem tilfulde bekiendt?

Landsberg. Nei, langtfra, det forsikrer jeg Dem.

Wilibald. De sætter mig i den største Forundring! Hvad! skulde da ingen af de mangfoldige Provincial-Aviser og Journaler være kommet Dem for Øine,

---

ene faaer sin Interesse ved Arions skiønne Udførelse, forenet med et godt Orchester, og altsaa som oftest vilde møde store Vanskeligheder ved en Privattheater Forestilling.

N. T. B.

hvori man kalder mig — med hvad Grund vil jeg just ikke selv sige! — snart Roscius, snart Garrick, snart le Kain, snart —

Landsberg (afbryder ham): De er altsaa Skuespiller, min Herre!

Wilibald. Helteſpiller, min Herre! første, allerførste Elsker! (Han svinger sig rundt paa Hælen.)

Landsberg (afsides): Helteſpiller! og allerførste Elsker! ha! ha! ha! (høit): Hvad skaffer mig den Ære af Deres Besøg?

Wilibald. Avind og Cabale! — Jeg synes dog, jeg vilde ogsaa unde denne Byes Publikum den Glæde at beundre mig; men de ondskabsfulde Skuespillere — hvad mener De? — de nægter mig at spille en Giæsterolle.

Landsberg. Uden at have seet Dem? Det er meget ugiæstmildt.

Wilibald. Mit blotte Navn bringer de Karle til at skielve og bæve; og da jeg nu især havde viist dem nogle Prøver paa min Kunst, saa sagde de reentud, at

de ikke vilde have mig! Men bie kun, det skal hævnes! det skal hævnes! — det sværger jeg ved Melpomenes Dolk!

Landsberg (sagte): Han er gal!

Wilibald. Nu tager jeg min Tilflugt til Dem, min Herre. Giør De mig bekiendt for Publikum, at det kan tilintetgiøre denne skammelige Cabale mod det første Talent i Verden.

Landsberg. Det er en vanskelig Sag, det! — De spiller ventelig lutter Bravourroller?

Wilibald. Det forstaaer sig. For to Maaneder siden spilte jeg Hamlet og Kong Lear — og det paa een Dag.

Landsberg. Det var meget!

Wilibald. For Omklædningens Skyld, mener De? — det siger intet! Vi spilte begge Stykkerne i borgerlig Dragt, og jeg havde sorte Embses Underklæder i begge Roller. Som Hamlet stiv Frisure — og som Kong Lear Pungparyk.

Landsberg. Det kan man kalde at ordne sin Garderobe med største Skarpsindighed og Oeconomie! Og De høstede meget Bifald?

Wilibald. Det overordentligste! Jeg kunde neppe komme til Orde for den gruelige Støi og Larm, der var i Huset. Om Aftenen havde jeg nogle gode Venner hos mig, for at erkyndige mig, om det ganske umaadelig stærke og lydelige Bifald ikke havde hindret Publikum i at bemærke alle Finhederne i mit Spil. I Førstningen vilde de ikke ret ud med Sproget; men da jeg lod komme adskillige Flasker Viin — saa fik de Munden paa Gang, og kunde ikke nok forsikre mig om, hvor ypperligt jeg havde spilt!

Landsberg. Det var overmaade trøsteligt.

Wilibald. Naa, vil De anbefale mig hos Publikum?

Landsberg. Men da jeg ikke selv har den Ære at kiende Dem —

Wilibald. Jeg skal vise Dem nogle Prøver paa min Kunst.

Landsberg. Men —

Klingdal (til Wilibald): O ja, vær saa god!

Wilibald. Imidlertiid skal De dog ikke dømme efter hvad De nu faaer at see. Dette bliver kun et Udkast; paa Scenen sætter jeg mere Krudt i mit Spil! — Men gaae hen og see mig, naar jeg udfører min første Giæsterolle! Det vil blive noget for en Kunstner at studere! — Forsøm det derfor ikke! gaae derhen alle tre; hører De? — Men det beder jeg Dem om, mine kiere Venner: klap ikke for mig! Jeg holder meest af upartiiske Dommere og hader kisbte eller bestilte Klap og Bravoraab! Slige Smaakunster bruger jeg aldrig!

Landsberg. Vær ikke bange! Jeg skal vist ikke klappe.

Wilibald. Nu, jeg vil jo heller ikke lægge Baand paa Deres Følelse; gior

hvad De vil. — Nu begynder jeg da. Kiender De Sorgespillet: Fader = Moder = og Brodermorderen?

Landsberg. Nei.

Wilibald. Det var meget! ah, det er et sublimt Stykke! noget ganske andet end denne tørre Dyveke eller Emilia Galotti! — Det er forfattet af en af mine bedste Venner, og endskiøndt det er paa Vers og i 9 Akter, fik han det dog færdigt i fiorten Dage, men han havde ogsaa nær drukket sig ihiel, imedens han skrev det. Nu vil jeg regalere Dem med nogle Replikker deraf. (Han rommer sig og declamerer uden at røre Haand eller Fod.)

„Hold, Tiger, op! lad af! forsøg dog ei
min Smerte!
„en giftig Dolk Du stø—der i mit piinte Hierte!
„Jeg er en Lazarus — en Synder slem —
en Knægt,
„som har — det veed jeg nok! — fast
dræbt min hele Slægt!

„Den mindste Straf jeg har fortient, det
er at hænges;
„med Strikken, Boddel, kom! jeg efter
Galgen længes!
„Mit Liv er mig en Pest! — paa Timen
vil jeg døe!
„til Pinebænken selv jeg gaaer! — Min
Ven, Adieu "

Landsberg. Ha! ha! ha! det er bevægeligt! — Men er det altiid Deres Maade at scandere Versene saa punktlig, og ramse dem op i een Tone?

Wilibald. Ah! De holder ikke af den huuslige naturlige Maneer? pas paa: her har vi strax en anden, den rørende! (Han declamerer med Svulst, bølgende Arme og stærk Hulken):

„Nei! jeg ei græde vil! jeg fælder ei
en Taar!
„standhaftig, stærk, og kiæk jeg er, hvor-
dan det gaaer! —
„Ak! ak! Gud give dog jeg bare
torde græde! —

„men det anstaaer mig ei! — den Hævn
— den Fryd — den Glæde
„faae mine Fiender ei, at see mig som
Cujon!
„som mindst jeg dog vil døe som en ho-
net Person!
„om Sorg — om Qval endog min Siel
skal sønderbrydde,
„jeg knyer dog ei et Muk! nei, fy for
en Ulykke!"

(Han gaaer heftig frem og tilbage og torrer Sveden af sig.)

Landsberg og Klingdal. Ha! ha! ha! ha!

Flink (sagte): Ham gad jeg havt til at spille i mit Stykke!

Wilibald. Hvad! De leer?

Landsberg. Om Forladelse! det er ikke ad Spillet — endskiøndt denne rørende eller rørige Maneer —

Wilibald. Ah! nu mærker jeg det! De holder meest af den store, stærke Maneer? Ja, det kunde jeg jo ogsaa nok

have tænkt! saa kunde jeg have sparet mig de to andre.

Landsberg. Troer De da, at der er mere end een god og sand Maneer, for da at blive ved dette Ord?

Wilibald. Naturligviis! jeg kan paa tyve Maader sige en Ting ypperligt.

Landsberg. Hidtil har jeg været saa taabelig at troe, at der gaves kun een Sandhed. — Naa, saa lad mig da høre Deres store, stærke Maneer!

Wilibald (flyttende Stole o. s. v.) Ja, men saa maa jeg have Plads at tumle mig paa! — See saa — Nu skal De da høre Heltens Dødsreplik i samme Stykke! Men vær stille, stille som Graven! — Ha! jeg maa sætte mig i Aande! (han gaaer heftig frem og tilbage.) Nu er jeg i Heden! Ha! — Nu begynder jeg. (Han declamerer med al tragisk Overdrivelse. forbreier Øinene. slaaer sig for Brystet, udspiler Armene, o. s. v.(

„Ha! nu jeg føler det: haard at gaae
paa er Døden!

„Tag Kniven op! — kom hid! — her i
mit Hierte stod den! —
„Au! Au! det giorde ondt! — men lige-
fuldt hav Tak,
„fordi saa rask Du stak! — Gud naade
mig! — Ak! ak!
„Ha! — hvad er det jeg seer!? — En
Dievel hist jo kommer!
„Hu! hvert af mine Haar sig reiser at-
ten Tommer! —
„Nu alt han har mig fat! — han fny-
ser! — og jeg gyser! —
„Au! slip mig! — slip, slip, slip! — mit
Hierteblod det fryser! —
„Ak! ak! det Døden er! — kun kort
Proces han gior! —
„Pardon! Pardon! — Omsonst! — Jeg
maa afsted! — Jeg dør!!!"
(Han kaster sig i en Stoel.) Ah! det var mig en suur Replik! Puh!

Landsberg. Det vil jeg tro! Os andre mei.

Wilibald. Naa! hvad siger De nu? hvad siger De?

Landsberg. At jeg har aldrig seet Mage til Deres Spil!

Wilibald (bryster sig): Ja, det troer jeg nok! Og dog kiender De endnu ikke en Tiendedeel af mine Fuldkommenheder; det var nu Tragedien, men jeg er ligesaa admirabel i Comedien, skiondt Heltene ere mit egentlige Fag. I det høiere Comiske skulde De see mig i en Grev Klingsberg, i en Grev Almaviva — dem spiller jeg i den første Maneer jeg viisde Dem.

Landsberg. Saaledes i een Tone, ligesom en Lexe?

Wilibald. Rigtig. Det er en særdeles Gave Naturen har forundt mig; derfor anseer jeg mig ogsaa for en af de naturligste Skuespillere, der findes paa Jorden! Det er min uforanderlige Regel,

at spille den høiere Comedie i min første Maneer.

Landsberg. Men hvorledes bærer De Dem da ad med at sætte Caractererne ud fra hinanden?

Wilibald. Ved de forlorne Næser og ved paasatte Vorter.

Landsberg. Ja saa!

Wilibald (tager en forloren Næse op af Lommen): Vil De høre en Prøve af det Høicomiske?

Landsberg. Det behøves ikke. Jeg er fuldkommen overtydet om Deres Fortieneste.

Wilibald. Da kiender De dem dog ikke Alle. Jeg har ogsaa componeret adskillige store Balletter, for Exempel: Proserpinas Bortførelse, hvori jeg selv udførde Plato eller Plutus med ganske overordentligt Bifald. Jeg husker endnu en Solo, som jeg, omringet af mine Djevle, endte med denne Attitude! — he! he! he! o, det var charmant! Jeg kunde gierns

strax dandse den hele Ballet for Dem, dersom De Herrer og Jomfruen vilde behage at udføre de tre andre Roller: Ceres, Cerberus og Proserpina; men jeg skal just omkring hos nogle af Byens Restaurateurer og Confiturer, for at — ha! ha! ha! — hverve nye gode Venner; De forstaaer mig nok! ha! ha! ha! — Naa, jeg kan da forlade mig paa, at De i næste Nummer af Deres Blad feier Cabalisterne dygtig af og giør Publikum saa rasende begiærlig efter at see mig, at Vedkommende til Trods for deres Næse nødes til at bede om godt Veir og lade mig debutere i hvad jeg vil! ha! ha! ha! Deres Tiener! Deres Tiener!

Landsberg. Hm, min Herre: vent dog ikke formeget af mig; thi ganske ærligt sagt: jeg skriver, paa min Siel, ikke et Ord til Deres Roes!

Wilibald. Hvad!! Og De har seet mig? —

Landsberg. Ja, det er just Ulykken! det gaaer mig ligesom Skuespillerselskabet.

Wilibald. Naa, bie kun, min Hr. Ugebladsskriver! min Hr. Cabalmager! det skal komme Dem dyrt at staae! De skal lære at kiende Christophorus Maximilianus Wilibald! — De vil ikke give mig den Roes jeg fortiener? De vil lægge Hindringer i Veien for min Debut? Ha! der skal hævnes! blodigt skal det hævnes! Jeg skal hade Dem — forfølge Dem — bagtale Dem — gisre Nar af Dem, hvor jeg kommer! og i den første Rolle jeg spiller skal jeg copiere Dem saa nøiagtigt, at hver en Dreng paa Gaden skal pege Fingre ad Dem! Farvel! (Han gaaer.)

Klingdal. Hjja! det var en forskrækkelig Comediant!

Landsberg. Det er det rigtige Navn; men desværre har han sine Lige.

Klingdal. Jeg blev saa Skam ganske bange!

Flink. „No. 11: Comediant Chri„stophorus Maximilianus Wilibald, spiller i „tre Manerer, skielner Caractererne ved „forlorne Næser, og bliver vred, naar man „ikke roser ham!"

Landsberg. Men Hr. Klingdal, De skylder mig et Svar fra før; — tør jeg —?

Klingdal (giver ham Charlottes Haand): Er De fornøiet med Svaret?

Landsberg. Sieleglad! naar min gode, kiere Charlotte —

Charlotte (leende): Vær ikke bange! hun tager ikke Haanden tilbage!

Klingdal. Et ungt Menneske, der har saamegen Taalmodighed med Gjanter og Narre — aa, det maa blive en eiegod Ægtemand! Men hold for Guds Skyld ikke op at udgive Deres yppetlige Blad!

Charlotte. Det ønskede jeg dog nok, Onkel; han faaer mig saamange Dame-Visitter!

Landsberg. O, derom skal vi nok blive enige!

Flink (som har spidset Øren): „No. 12: Et Gibetmaal ved Hielp af et Ugeblad." Det var Enden paa Visen. Hvad siger Publikum om den Slutning?